

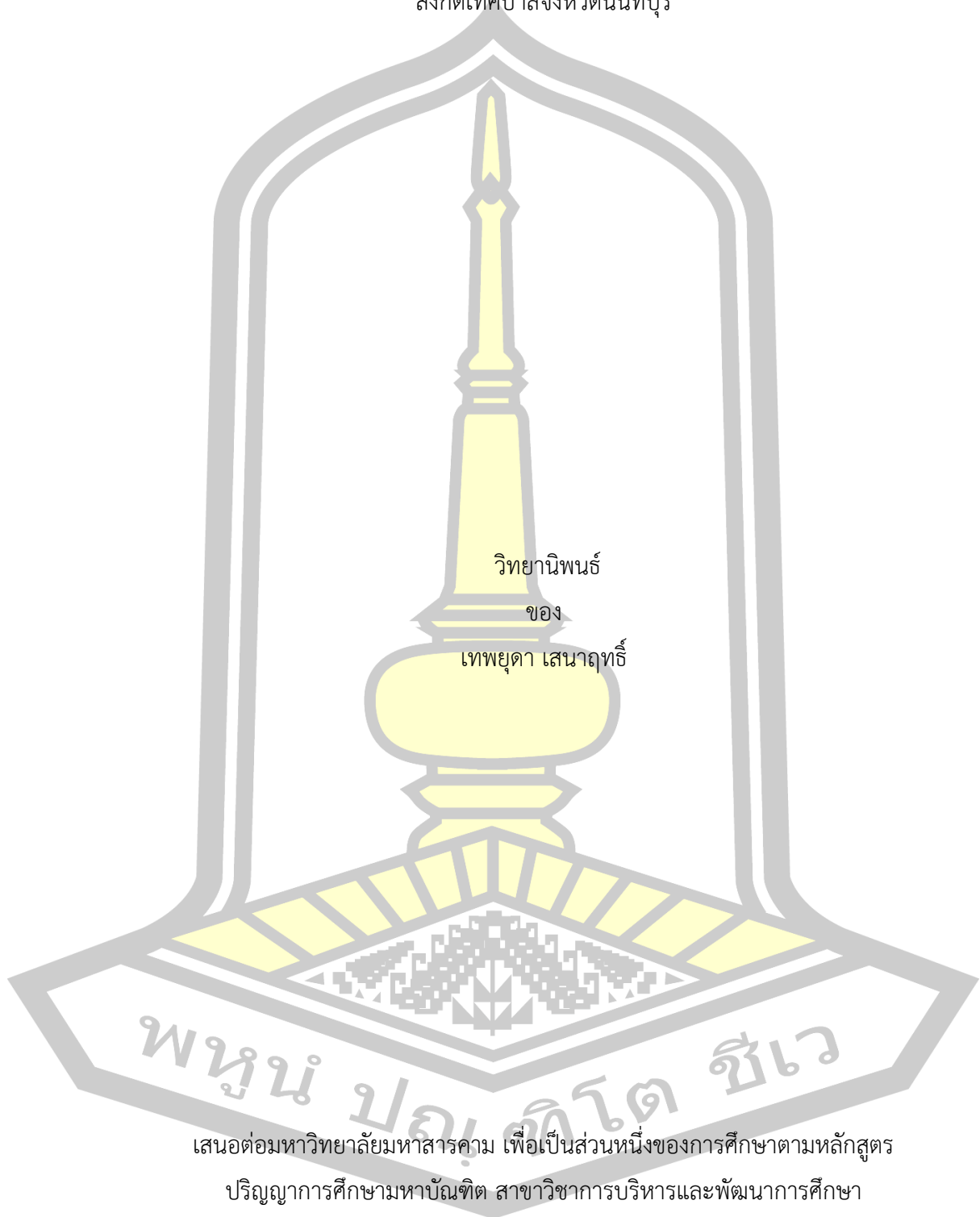
การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา
สังกัดเทศบาลจังหวัดนนทบุรี

วิทยานิพนธ์
ของ
เทพยุดา เสนาฤทธิ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา
กรกฎาคม 2564

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา
สังกัดเทศบาลจังหวัดนนทบุรี

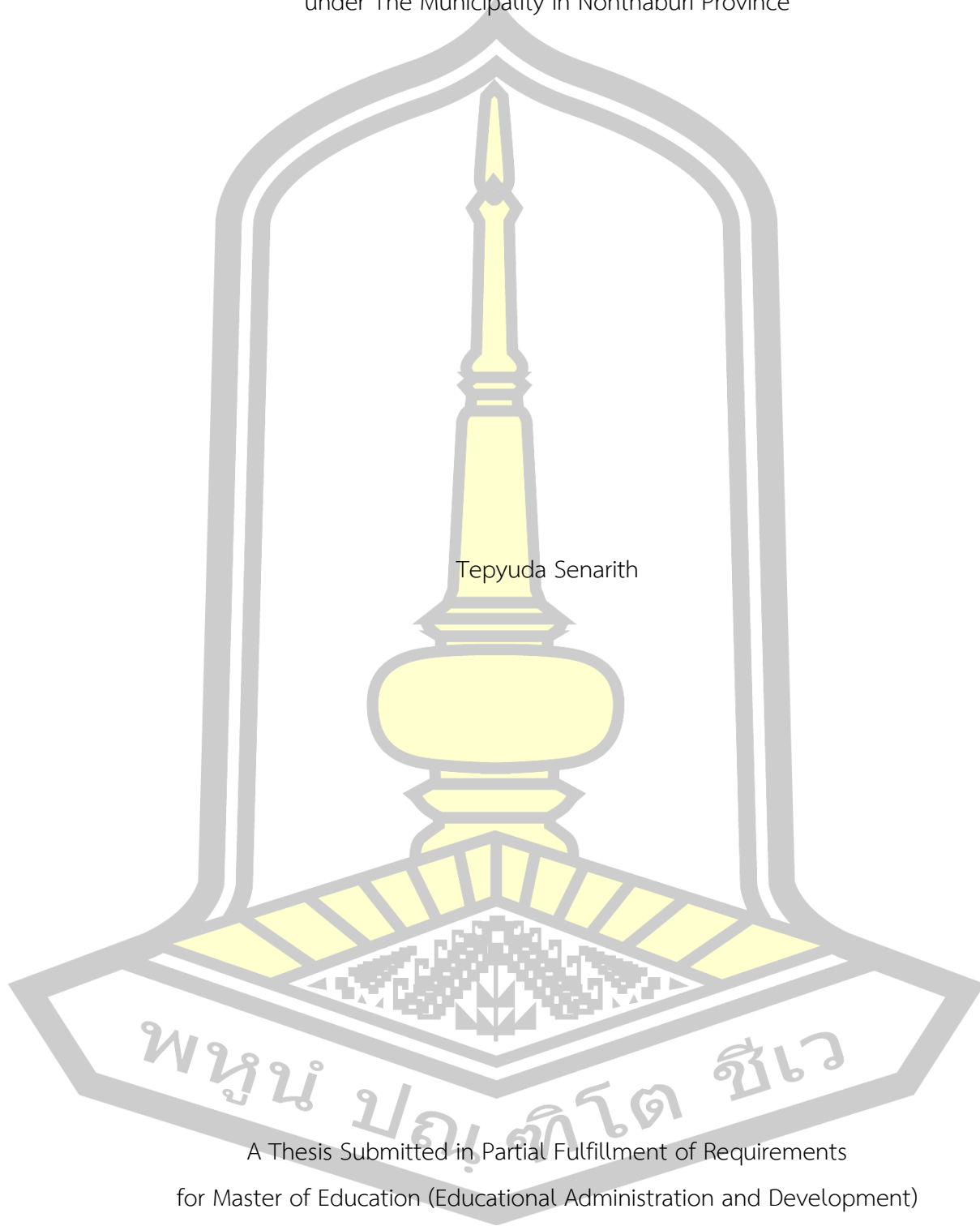
เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา

กรกฎาคม 2564

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

The Development of Participatory Academic Administration Guideline for School
under The Municipality in Nonthaburi Province

Tepyuda Senarith

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for Master of Education (Educational Administration and Development)

July 2021

Copyright of Mahasarakham University

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของนางสาวเทพยุดา เสนาฤทธิ์
แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารและพัฒนการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(รศ. ดร. สุวัฒน์ จุลสุวรรณ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ผศ. ดร. ธัชชัย จิตรนันท์)

.....กรรมการ

(อ. ดร. สุรเชต น้อยฤทธิ์)

.....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

(ผศ. ดร. ปิยะธิดา ปัญญา)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา ของมหาวิทยาลัย
มหาสารคาม

.....

(รศ. ดร. พชรวิทย์ จันทศิริศิริ)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

.....

(รศ. ดร. กริสน์ ชัยมูล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลจังหวัดนนทบุรี		
ผู้วิจัย	เทพยุดา เสนาฤทธิ์		
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธัชชัย จิตรนันท์		
ปริญญา	การศึกษามหาบัณฑิต	สาขาวิชา	การบริหารและพัฒนการศึกษา
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ปีที่พิมพ์	2564

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี 2) เพื่อพัฒนาแนวทางในการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี การวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ผลจากการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 330 คน ได้มาโดยเทคนิคการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถาม ระยะที่ 2 ผลการศึกษาแนวทางในการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษา จำนวน 5 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.83$) สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.29$) และความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) เรียงลำดับตามความต้องการจำเป็นจากมากไปน้อย ได้แก่ การวางแผนงานวิชาการ การวัดและประเมินผล การจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาหลักสูตร ($\bar{x} = 0.52$)

2. แนวทางในการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล
จังหวัดนนทบุรี ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตร 2) การวางแผนงานวิชาการ 3)
การจัดการเรียนการสอน 4) การวัดและประเมินผล ผลการพัฒนาแนวทางในการบริหารงานวิชาการ
แบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} =$
4.46) และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($x = 4.21$)

คำสำคัญ : แนวทางการพัฒนา, การบริหารงานวิชาการ, การบริหารแบบมีส่วนร่วม

TITLE	The Development of Participatory Academic Administration Guideline for School under The Municipality in Nonthaburi Province		
AUTHOR	Tepyuda Senarith		
ADVISORS	Assistant Professor Thatchai Chittranun , Ed.D.		
DEGREE	Master of Education	MAJOR	Educational Administration and Development
UNIVERSITY	Maharakham University	YEAR	2021

ABSTRACT

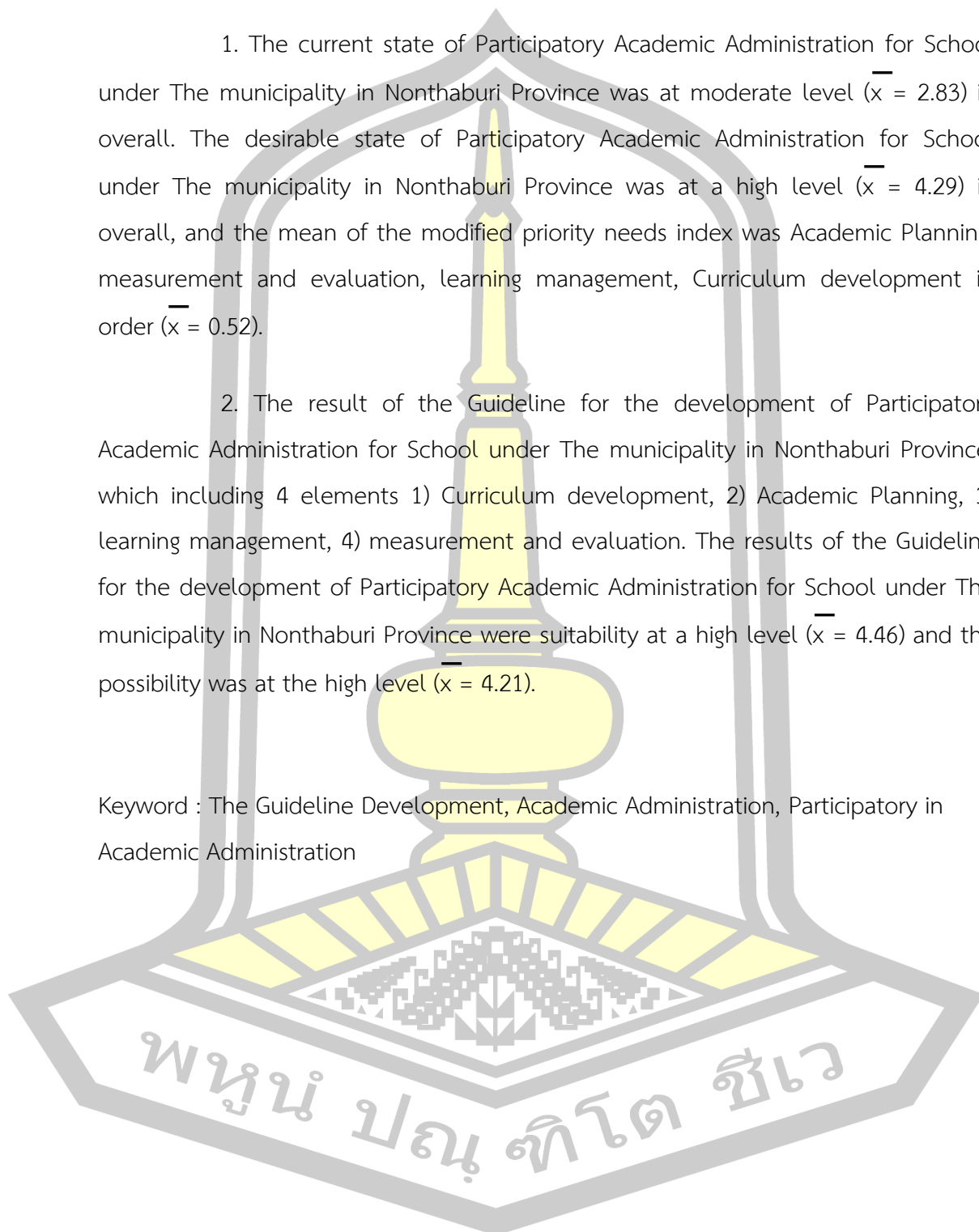
The purposes of this research were: 1) to study the current state, the desirable state, and the modified priority needs state of Participatory Academic Administration for School under The municipality in Nonthaburi Province 2) to study the guideline for the development of Participatory Academic Administration for School under The municipality in Nonthaburi Province. The research was divided into two phases. The first phase was studying of the current state, the desirable state, and the modified priority needs state of Participatory Academic Administration for School under The municipality in Nonthaburi Province. The sample were 330 people who were the administrators, the teachers; selected by Stratified Random Sampling method. The research instrument used for collecting the data was the questionnaires. The second phase was the studying the guideline for the development of Participatory Academic Administration for School under The municipality in Nonthaburi Province. In this phase, were interviewed. The respondents were 5 of educational experts, sampling by purposive method. The research instrument used for collecting the data was suitability and possibility's evaluation form. The statistic used in data analysis were percentage, mean and standard deviation.

The results are as follow:

1. The current state of Participatory Academic Administration for School under The municipality in Nonthaburi Province was at moderate level ($\bar{x} = 2.83$) in overall. The desirable state of Participatory Academic Administration for School under The municipality in Nonthaburi Province was at a high level ($\bar{x} = 4.29$) in overall, and the mean of the modified priority needs index was Academic Planning, measurement and evaluation, learning management, Curriculum development in order ($\bar{x} = 0.52$).

2. The result of the Guideline for the development of Participatory Academic Administration for School under The municipality in Nonthaburi Province, which including 4 elements 1) Curriculum development, 2) Academic Planning, 3) learning management, 4) measurement and evaluation. The results of the Guideline for the development of Participatory Academic Administration for School under The municipality in Nonthaburi Province were suitability at a high level ($\bar{x} = 4.46$) and the possibility was at the high level ($\bar{x} = 4.21$).

Keyword : The Guideline Development, Academic Administration, Participatory in Academic Administration

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัชชัย จิตรนันท์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ ประธานกรรมการสอบ อาจารย์ ดร.สุรเชต น้อยฤทธิ์ กรรมการสอบ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยะธิดา ปัญญา กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ที่ให้คำปรึกษา แนะนำในการปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่อง ติดตามเอาใจใส่ ให้แนวคิดที่เป็นประโยชน์ ทำให้การศึกษา ค้นคว้าวิทยานิพนธ์ครั้งนี้สำเร็จ ลุล่วงด้วยดี ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูง ขอขอบพระคุณ คณาจารย์ทุก ๆ ท่าน ที่ได้ให้ความ อนุเคราะห์ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ในการทำวิทยานิพนธ์ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบพระคุณ คณะผู้เชี่ยวชาญและคณะผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ให้การตรวจสอบความถูกต้องและ เหมาะสมของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหารและคณะครูโรงเรียนต้นแบบ และโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัด นนทบุรี ทุกคนที่ได้กรุณาให้ความอนุเคราะห์ร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลและให้ข้อสนเทศในการ แลกเปลี่ยนความรู้ ทำให้งานวิทยานิพนธ์สำเร็จลงด้วยดี

ขอขอบคุณ กำลังใจที่ดีจากบิดา มารดา พี่ชาย ญาติ ๆ เพื่อนครู และเพื่อนนิสิตรุ่น พ.32 ทุกท่าน ที่คอยให้กำลังใจ ให้คำแนะนำ และดูแลช่วยเหลือด้วยดีมาตลอดที่ทำการศึกษา

คุณค่าและประโยชน์จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา ตลอดจนบูรพาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่อบรมสั่งสอนประสิทธิ์ประสาทวิชา ซึ่งผู้วิจัยจะนำความรู้ ที่ได้ไปพัฒนาการทำงานให้ดียิ่งขึ้น เพื่อประโยชน์ของตนเองและประเทศชาติสืบต่อไป

เทพยุดา เสนาฤทธิ์

พูน ปณ สิโต ชีเว

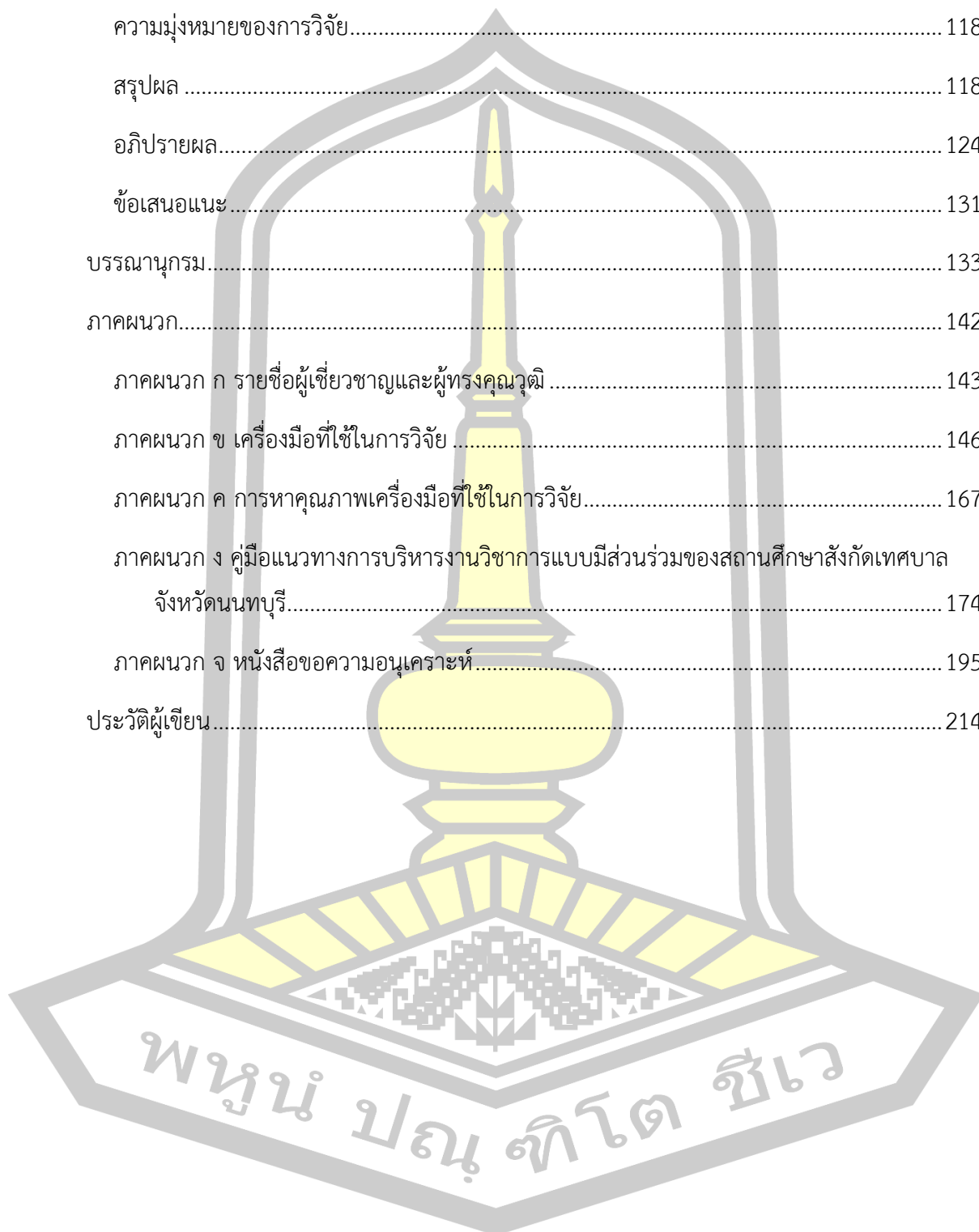
สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ฌ
สารบัญตาราง.....	ฎ
สารบัญภาพประกอบ.....	ฏ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง	1
คำถามของการวิจัย.....	3
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
การบริหารงานวิชาการ.....	10
ความหมายการบริหารงานวิชาการ.....	10
ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ.....	10
หลักการบริหารงานวิชาการ.....	12
กระบวนการบริหารงานวิชาการ	15
ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ	18

การสังเคราะห์ข้อบ่งชี้การบริหารงานวิชาการ.....	20
การบริหารแบบมีส่วนร่วม	35
ความหมายการมีส่วนร่วม.....	35
ความสำคัญของการมีส่วนร่วม.....	38
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม.....	39
เทคนิคการบริหารแบบมีส่วนร่วม.....	47
ประโยชน์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม.....	48
การสังเคราะห์ข้อบ่งชี้การมีส่วนร่วม.....	50
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	52
งานวิจัยในประเทศ.....	52
งานวิจัยต่างประเทศ.....	61
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	64
ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการ บริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี.....	66
ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางในการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัด เทศบาล จังหวัดนนทบุรี.....	72
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	77
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	80
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	80
ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	80
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	81
ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการ บริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี	81
ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัด เทศบาล จังหวัดนนทบุรี.....	94

บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	118
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	118
สรุปผล	118
อภิปรายผล.....	124
ข้อเสนอแนะ	131
บรรณานุกรม.....	133
ภาคผนวก.....	142
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ	143
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	146
ภาคผนวก ค การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	167
ภาคผนวก ง คู่มือแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี.....	174
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	195
ประวัติผู้เขียน.....	214

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 การวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ.....	21
ตาราง 2 การสังเคราะห์องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการ	23
ตาราง 3 การสังเคราะห์การมีส่วนร่วม เพื่อกำหนดองค์ประกอบการมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี	51
ตาราง 4 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	67
ตาราง 5 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	81
ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงาน วิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี โดยรวม	82
ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงาน วิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี ด้านการพัฒนาหลักสูตร	83
ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงาน วิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี ด้านการวางแผนงานวิชาการ.....	84
ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงาน วิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี ด้านการจัดการเรียนการสอน	86
ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการ บริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี ด้านการวัดและ ประเมินผล	88
ตาราง 11 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น PNI _{modified} และลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารงาน วิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี และลำดับความต้องการจำเป็น โดยรวม	89
ตาราง 12 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น PNI _{modified} และลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารงาน วิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี ด้านการพัฒนาหลักสูตร	90

ตาราง 13 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น PNI_{modified} และลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารงาน
วิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี ด้านการวางแผนงานวิชาการ91

ตาราง 14 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น PNI_{modified} และลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารงาน
วิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี ด้านการจัดการเรียนการสอน
..... 92

ตาราง 15 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น PNI_{modified} และลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารงาน
วิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี ด้านการวัดและประเมินผล.. 93

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจากการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้
ของแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี โดย
ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน โดยรวม 105

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจากการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้
ของแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี
ด้านการพัฒนาหลักสูตร 106

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจากการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้
ของแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี
ด้านการวางแผนงานวิชาการ 109

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจากการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้
ของแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี
ด้านการจัดการเรียนการสอน 112

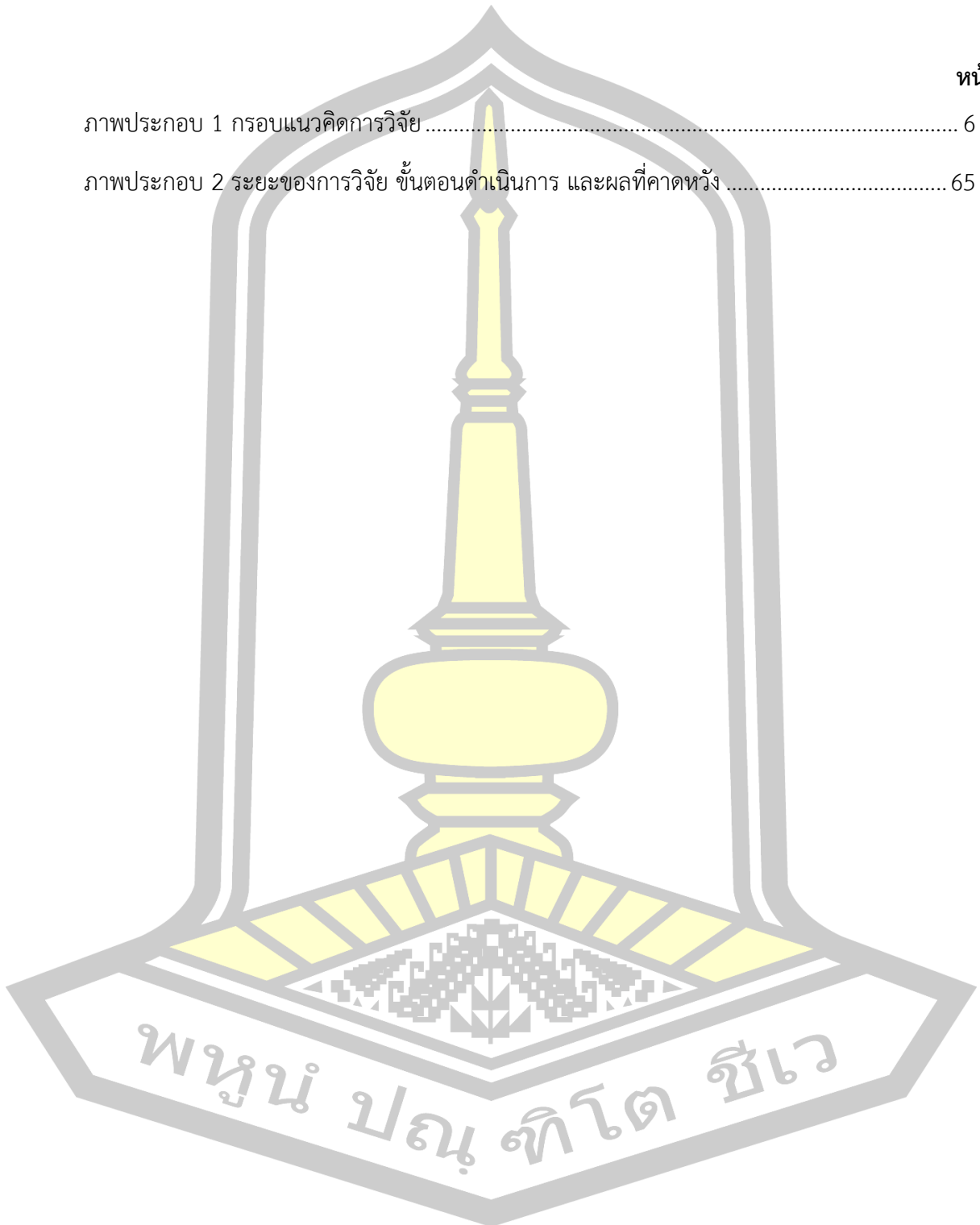
ตาราง 20 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจากการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้
ของแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี
ด้านการวัดและประเมินผล 115

พูน ปณ ศิโต ชีเว

สารบัญภาพประกอบ

หน้า

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย	6
ภาพประกอบ 2 ระยะเวลาของการวิจัย ขั้นตอนดำเนินการ และผลที่คาดหวัง	65

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การบริหารสถานศึกษาต้องปรับเปลี่ยนวิธีการ แนวทางการบริหารจัดการให้ความสำคัญกับการพัฒนาสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอยู่เสมอ ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา จำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจใฝ่รู้ และพัฒนาสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยจัดการศึกษามุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มุ่งเน้นความเป็นเลิศทางการศึกษา เพื่อให้นักเรียนเป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพ จึงเกิดผลดีบรรลุมตามวัตถุประสงค์ที่สถานศึกษากำหนดไว้ (ธีระ รุญเจริญ, 2559) ดังนั้น สถานศึกษาควรให้ความสำคัญด้านคุณภาพของผู้เรียน โดยการจัดการศึกษาที่ดี ควบคู่กับการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

การจัดการศึกษาของไทยในปัจจุบันมีหน่วยงานที่รับผิดชอบอยู่หลายหน่วยงาน ซึ่งมีกระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาในทุกระดับ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ดูแลและจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น รวมทั้งให้การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งมีจำนวนสถานศึกษาในสังกัดจำนวน 7,852 สถานศึกษา มีนักเรียน 1,681,065 คน คิดเป็นร้อยละ 15.35 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมดทั่วประเทศ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2561) จะเห็นได้ว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการศึกษาของไทย

การบริหารงานภายในสถานศึกษาแบ่งโครงสร้าง และขอบข่าย ได้ 4 งาน คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานทั่วไป การที่สถานศึกษาจะดำเนินภารกิจให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างมีคุณภาพงานทั้ง 4 ฝ่ายต้องดำเนินงานสอดคล้องกัน และมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานวิชาการเป็นงานหลักในการบริหารจัดการให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วม จากผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผลประเมินผลรวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

แผนยุทธศาสตร์การศึกษาจังหวัดนนทบุรี พ.ศ. 2560-2564 มีเป้าประสงค์ให้ประชาชนเรียนรู้ ก้าวทันการดำเนินชีวิตในสังคมเมือง ได้รับการพัฒนาศักยภาพในการประกอบอาชีพตามบริบทและความต้องการของสังคม โดยสถานศึกษามีการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ มีขีดสมรรถนะสูงในการพัฒนาและส่งเสริมให้ประชากรทุกช่วงวัย ได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างทั่วถึง ด้วยครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีสมรรถนะและศักยภาพในการบริหารและจัดการเรียนรู้อย่างมืออาชีพ ซึ่งมีสถานศึกษาเทศบาลในสังกัดกระทรวงมหาดไทย กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบไปด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 53 แห่ง มีนักเรียนจำนวน 27,986 คน มีห้องเรียน จำนวน 931 ห้อง มีครูผู้สอนจำนวน 1,591 คน เปิดสอนระดับก่อนประถมศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนนทบุรี , 2559)

สถานศึกษาสังกัดเทศบาลของจังหวัดนนทบุรี ได้ดำเนินงานเพื่อสนองนโยบายการจัดการศึกษาตามแผนยุทธศาสตร์การศึกษาจังหวัดนนทบุรี ซึ่งสอดคล้องกับการจัดการศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2550 คือ ส่งเสริม พัฒนาศักยภาพของประชาชนในจังหวัดนนทบุรี ให้มีคุณภาพที่ดี ส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษา ให้จัดการศึกษาทุกรูปแบบอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ พัฒนาระบบการบริหารจัดการในระบบจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ พัฒนาระบบปัจจัยพื้นฐานที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ จะเห็นได้ว่ายุทธศาสตร์ดังกล่าวมุ่งให้มีการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ เกิดทักษะ ซึ่งจากการดำเนินการดังกล่าวนี้มีปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับการขาดการมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาการศึกษา ซึ่งสามารถเห็นได้จากผลประกาศการคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาดีเด่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ผลปรากฏว่า ไม่มีสถานศึกษาใดได้รับรางวัลในระดับดีเด่น (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2562) นอกจากนี้ ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (Ordinary Nation Education Test : O-NET) ของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เปรียบเทียบกับคะแนนเฉลี่ยของประเทศย้อนหลัง 4 ปีการศึกษา พบว่ามีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของระดับประเทศในทุกรายวิชา และทุกปีการศึกษาที่ผ่านมา ปัญหาข้างต้นไม่สามารถแก้ไขได้ครอบคลุมหากการวางแผนหรือการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานแก้ไขร่วมกันของฝ่ายบริหาร กองการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งระดับสถานศึกษา ซึ่งมีความใกล้ชิดกับนักเรียนและมีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอนมากที่สุด และมีครูเป็นแรงขับเคลื่อนตามนโยบายของส่วนกลาง และผู้บริหารสถานศึกษา ดังนั้นการที่จะแก้ปัญหาได้ผู้บริหารต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของครู โดยการมีส่วนร่วมในการคิดตัดสินใจ วางแผน จินนำไปสู่การประเมินผล

การบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นวิธีการที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการทำงาน เป็นวิธีการที่สามารถนำมาใช้ได้ทุกระดับ หลักสำคัญคือต้องคำนึงว่าจะให้ใครมีส่วนร่วมในเรื่องอะไร วิธีการมีส่วนร่วมทำอย่างไร ร่วมมากหรือน้อยแค่ไหน ช่วงเวลาใด ปัญหาของการมีส่วนร่วมที่นิยมกล่าวอ้างโดยที่ไม่ได้เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมที่แท้จริง คือ การให้มีส่วนร่วมเพียงผิวเผิน หรือการมีส่วนร่วมแต่เพียงรูปแบบ เช่น ให้ร่วมรับทราบ ให้ร่วมประชุมแต่ไม่ให้โอกาสได้แสดงความคิดเห็น หรือเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นแต่ไม่ยอมนำไปปฏิบัติ เพราะมีการตัดสินใจล่วงหน้าไปแล้วว่าจะเอาอย่างไร (สุธรรม ธรรมทัศนานนท์, 2554) การมีส่วนร่วมทำให้เราได้ทราบข้อเท็จจริงของปัญหาที่เกิดขึ้น ณ จุดปฏิบัติจากผู้ปฏิบัติจริง ทำให้ได้รับข้อคิดเห็นใหม่ ๆ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดแนวความคิดใหม่ ส่งเสริมขวัญกำลังใจในการทำงานและมีการติดต่อสื่อสารที่ดีขึ้น ส่งผลให้เกิดความร่วมมือ ผู้ปฏิบัติงานสามารถทำงานได้ดีมากยิ่งขึ้น

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครปากเกร็ด จึงเล็งเห็นปัญหาของการบริหารงานวิชาการอันเป็นหัวใจของการบริหารสถานศึกษา ซึ่งภารกิจในงานวิชาการนั้น สถานศึกษาต้องสามารถที่จะปฏิบัติให้ได้ผลอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้ส่งผลต่อนักเรียนโดยตรง การดำเนินงานให้ได้ผลนั้นต้องอาศัยกระบวนการการบริหารแบบมีส่วนร่วม ทำให้บุคลากรในสถานศึกษามีบทบาทในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาร่วมกัน โดยกระบวนการที่สำคัญประกอบด้วย กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วม 5 ส่วน คือ การมีส่วนร่วมคิดและตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการวางแผน การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ เป็นแนวทางทำให้สถานศึกษาในการวางแผนพัฒนาและบริหารจัดการศึกษาให้การบริหารงานวิชาการมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

คำถามของการวิจัย

1. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี เป็นอย่างไร
2. การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี ควรเป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี
2. เพื่อพัฒนาแนวทางในการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้ทราบสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี และข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นแนวทางประกอบในการกำหนดนโยบาย การวางแผนและพัฒนาริหารงานวิชาการ
2. ได้แนวทางการการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี เพื่อเป็นแนวทางหรือข้อมูลประกอบการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ อันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการศึกษาไทยต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยการพัฒนาแนวทางในการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

1.1 ผลการสังเคราะห์ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ จากแนวคิดของ อารัง บัวศรี (2542), อุทัย บุญประเสริฐ (2543), กมล ภูประเสริฐ (2545), ประชุม ผงผ่าน (2545), สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550), ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ได้องค์ประกอบ 4 ด้าน ดังนี้

- 1.1.1 การพัฒนาหลักสูตร
- 1.1.2 การวางแผนงานวิชาการ
- 1.1.3 การจัดการเรียนการสอน
- 1.1.4 การวัดและประเมินผล

1.2 กรอบแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

ผลการสังเคราะห์การมีส่วนร่วม จากแนวคิดของ Cohen และ Uphoff (1981), Alastair (1982), William (1976), อุดม เหลืองสด (2545), จินตนา สุขจรรย์ (2549), ศุภชัย ธรรมวงศ์ (2551), สัญญา เคนาภูมิ (2551), มณฑล จันท์แจ่มใส (2551), ไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม และพรพรณทิพย์ เพชรมาก (2551) และเมตต์ เมตต์การุณจิต (2553) ได้องค์ประกอบ 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการมีส่วนร่วมคิดและตัดสินใจ
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล
5. ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์

2. ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 24 คน และครูผู้สอนในสถานศึกษา จำนวน 468 คน สังกัดเทศบาล ปีการศึกษา 2563 จำนวน 17 โรงเรียน รวมประชากรทั้งสิ้น 492 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี ปีการศึกษา 2563 จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 24 คน และครูผู้สอนในสถานศึกษา จำนวน 306 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 330 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบจำนวนจากตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด, 2552) ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling)

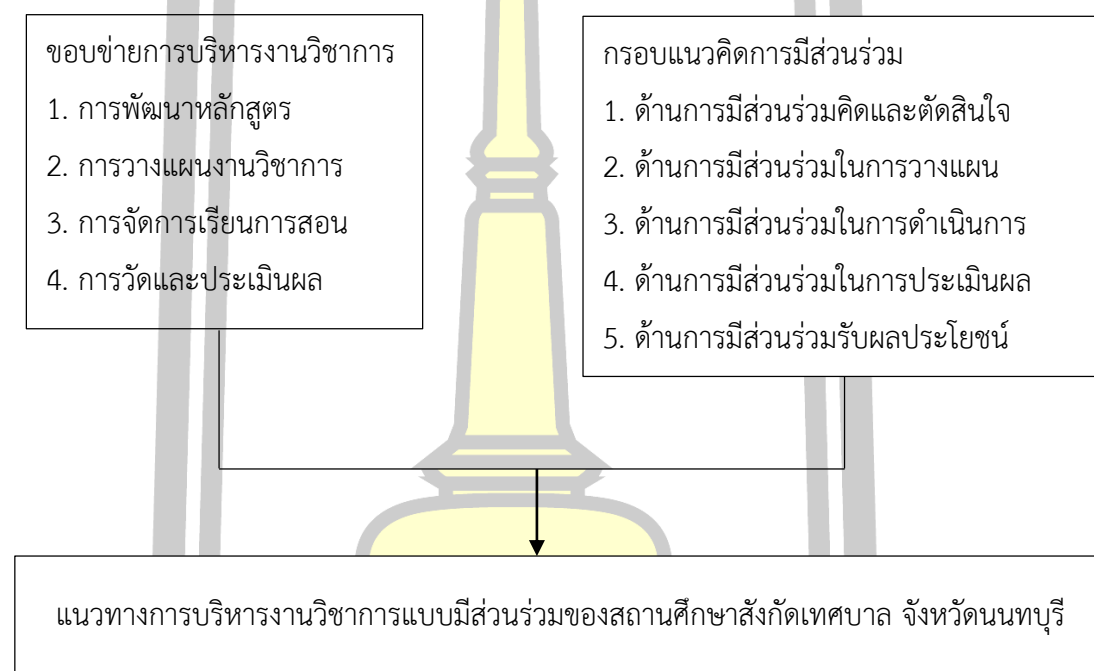
ระยะที่ 2 พัฒนาแนวทางในการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี

1. ศึกษาวิธีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ในการทำงานการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมจากสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จ ได้แก่

2. ร่างแนวทางในการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี โดยท่านผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน พิจารณาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางในการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม ซึ่งผู้วิจัยได้ประมวลแนวคิด เรื่อง การบริหารงานวิชาการ การมีส่วนร่วม สรุปเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทางการศึกษาทุกกิจกรรมในสถานศึกษา เพื่อปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนให้ได้ผลดี มีประสิทธิภาพ และมีมาตรฐานเกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษา
2. การมีส่วนร่วม หมายถึง การเข้าร่วมในการดำเนินงานจัดการกิจกรรมในการพัฒนา โดยร่วมคิด ร่วมปฏิบัติ ร่วมแก้ไขปัญหา ร่วมพัฒนา ร่วมประเมิน ร่วมชื่นชมสนับสนุน ส่งเสริม และรวมปรับปรุงพัฒนาแก้ไขในการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดและสอดคล้องกับความต้องการของสังคม ซึ่งมี 5 ด้าน ดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการ

วางแผนด้านการมีส่วนร่วมปฏิบัติการ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล และด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์

3. ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจ หมายถึง การกำหนดความต้องการและการจัดลำดับความสำคัญแล้วร่วมตัดสินใจ ทั้งในช่วงเริ่มต้น ช่วงวางแผน และช่วงปฏิบัติตามแผน

4. ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน หมายถึง การกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ กำหนดวิธีการ และแนวทางดำเนินการ

5. ด้านการมีส่วนร่วมปฏิบัติการ หมายถึง การทำประโยชน์ให้กับงาน ทั้งช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ วัสดุอุปกรณ์ แรงงาน หรือโดยการบริหารประสานงานและขอความช่วยเหลือ

6. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล หมายถึง การประเมินว่าการดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ ทั้งการประเมินความก้าวหน้า

7. ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ หมายถึง การรับผลประโยชน์ ทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ โดยกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่มทั้งทางบวกและทางลบ

8. การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการดำเนินการที่เกิดจากการร่วมมือระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานร่วมกัน เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดและสอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ 1. การพัฒนาหลักสูตร 2. การวางแผนงานวิชาการ 3. การจัดการเรียนการสอน 4. การวัดผลและประเมินผล

9. การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การปรับปรุงหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสอดคล้องกับเป้าหมายของโรงเรียน

10. การวางแผนงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการตัดสินใจทางด้านการงานวิชาการที่สถานศึกษาได้กำหนดขึ้น เพื่อการปฏิบัติงานตามความจำเป็นที่จะต้องปฏิบัติก่อนหลัง ทั้งการดำเนินการ สถานที่ คน เงิน และวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ นอกจากนี้ยังต้องคำนึงถึงสภาพความจริง ขณะปฏิบัติให้มากที่สุด เพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลให้มากที่สุด

11. การจัดการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการในการจัดกิจกรรมโดยวิธีต่าง ๆ อย่างหลากหลายให้แก่ผู้เรียน ทั้งที่เป็นกิจกรรมในห้องเรียนและนอกห้องเรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถและคุณลักษณะต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง เกิดการพัฒนาตนเองและสังคมคุณลักษณะให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

12. การวัดผลและประเมินผล หมายถึง การประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนและเพื่อตัดสินผลการเรียน เพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้สะท้อนสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอัน

พึงประสงค์ของผู้เรียน ซึ่งผลการประเมินจะเป็นข้อมูลและสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการ ความก้าวหน้าและความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน ตลอดจนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ

13. สถานศึกษาสังกัดเทศบาล หมายถึง หน่วยงานทางการศึกษาที่จัดการศึกษาตั้งแต่ระดับ ประถมศึกษาขึ้นไป และอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของสังกัดเทศบาลในจังหวัดนนทบุรี ซึ่ง ประกอบด้วยสถานศึกษาทั้งสิ้นจำนวน 17 แห่ง จัดเป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก 1 แห่ง ขนาดกลาง 9 แห่ง และขนาดใหญ่ 7 แห่ง ซึ่งสังกัดเทศบาลนครนนทบุรี 5 แห่ง สังกัดเทศบาลปลายบาง 6 แห่ง สังกัดเทศบาลเมืองบางบัวทอง 1 แห่ง สังกัดเทศบาลเมืองใหม่บางบัวทอง 1 แห่ง สังกัดเทศบาลนคร ปากเกร็ด 3 แห่ง และสังกัดเทศบาลตำบลบางพลับ 1 แห่ง ภายใต้สังกัดกรมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

14. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล ได้แก่ เทศบาลนครนนทบุรี เทศบาลปลายบาง เทศบาลเมืองบางบัวทอง เทศบาลนครปากเกร็ด และเทศบาลตำบลบางพลับ ในจังหวัดนนทบุรี

15. ครู หมายถึง พนักงานครูผู้ปฏิบัติหน้าที่งานสอนในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล ได้แก่ เทศบาลนครนนทบุรี เทศบาลปลายบาง เทศบาลเมืองบางบัวทอง เทศบาลนครปากเกร็ด และเทศบาลตำบลบางพลับ ในจังหวัดนนทบุรี

16. การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม หมายถึง วิธีการปฏิบัติ ข้อเสนอแนะ ขั้นตอนในการดำเนินการแก้ไขอุปสรรค หรือแนวทางที่เป็นไปได้ในมีส่วนร่วมของครู มาบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมคิดและตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการวางแผน การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ เพื่อให้เป็นแนวทางปฏิบัติที่ดี ทำให้การบริหารงานวิชาการภายใน สถานศึกษาบรรลุเป้าหมายมากยิ่งขึ้น

พหุ ม ปณ จิต ชีวะ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย เรื่อง การพัฒนาแนวการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัด นนทบุรี เพื่อเป็นพื้นฐาน และแนวคิดนำไปสู่กรอบแนวคิดการวิจัยและเป็นข้อมูลประกอบการศึกษา วิเคราะห์ อภิปรายผลให้บรรลุวัตถุประสงค์ มีรายละเอียด ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการ
 - 1.1 ความหมายการบริหารงานวิชาการ
 - 1.2 ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ
 - 1.3 หลักการบริหารงานวิชาการ
 - 1.4 กระบวนการบริหารงานวิชาการ
 - 1.5 ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ
 - 1.6 การสังเคราะห์ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ
2. การบริหารแบบมีส่วนร่วม
 - 2.1 ความหมายการมีส่วนร่วม
 - 2.2 ความสำคัญของการมีส่วนร่วม
 - 2.3 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม
 - 2.4 เทคนิคการบริหารแบบมีส่วนร่วม
 - 2.5 ประโยชน์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม
 - 2.6 การสังเคราะห์ขอบข่ายการมีส่วนร่วม
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 3.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 3.2 งานวิจัยต่างประเทศ

พณณ บณ สิโต ชีเว

การบริหารงานวิชาการ

งานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ ซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษา และเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษา

ความหมายการบริหารงานวิชาการ

องค์การ อินทรมพรรย์ (2532) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การจัดกิจกรรมและประสบการณ์ต่าง ๆ ให้แก่นักเรียน ตลอดจนการอบรมศีลธรรม จรรยา และความประพฤติของนักเรียน เพื่อให้เป็นคนดีมีความรู้ความสามารถพอที่จะนามาหาเลี้ยงชีพได้ มีความสุขความพอใจตามมาตรฐานและสภาพความเป็นอยู่ รวมทั้งช่วยเหลือพ่อแม่เพื่อนบ้าน และสังคมตามสมควร

กมล ภูประเสริฐ (2545) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอันเป็นเป้าหมายสูงสุดในการกิจของสถานศึกษา

สันติ บุญภิรมย์ (2552) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารจัดการกิจกรรมทุกชนิดทุกประเภทที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนและการบริหารสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างราบรื่น

ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารวิชาการ หมายถึง การบริหารสถานศึกษา โดยมีการจัดกิจกรรมทุกสิ่งทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ (2554) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาหรือโรงเรียนเกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพที่สุด

Lee และ Vanhorn (1983) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารงานวิชาการ เป็นกระบวนการวางแผนด้านต่าง ๆ โดยการหาวิธีการบริหารเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการบริหารสถาบัน

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทางการศึกษา ทุกกิจกรรมในสถานศึกษา เพื่อปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนให้ได้ผลดี มีประสิทธิภาพ และมีมาตรฐานเกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษา

ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

งานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษา มีนักวิชาการได้ให้ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการไว้ดังนี้

รุจิร ภู่อสาร และจันทราณี สงวนนาม (2545) ได้กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษา และเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ส่วนการบริหารงานด้านอื่น ๆ นั้น แม้จะมีความสำคัญเช่นเดียวกัน แต่ก็ยังเป็นเพียงส่วนส่งเสริมสนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ (2550) ได้กล่าวว่า งานวิชาการเป็นงานที่มีความสำคัญยิ่ง เพราะจุดมุ่งหมายของการบริหารวิชาการอยู่ที่การสร้างนักเรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้ มีจริยธรรม และมีคุณสมบัติตามที่ต้องการ งานวิชาการเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพและความสำเร็จของโรงเรียน ความสำคัญของโรงเรียนมักจะพิจารณาจากคุณภาพของผลผลิต คือ ตัวนักเรียน ดังนั้น คุณภาพของผลผลิตจึงขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการดำเนินงานด้านวิชาการของโรงเรียน การบริหารงานวิชาการจึงเป็นงานที่สำคัญของผู้บริหารโรงเรียนที่จะต้องรับผิดชอบในการใช้หลักการในการบริหารงานด้านนี้ อย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักการศึกษา (2550) ได้กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการว่าเป็นหัวใจสำคัญของโรงเรียน มีขอบข่ายกว้างขวาง ผู้บริหารโรงเรียนต้องกระจายอำนาจในการบริหารงานวิชาการอย่างชัดเจน มีการวางแผนการทำงานที่เป็นระบบต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ สามารถปฏิบัติงานปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลและมีประสิทธิภาพที่สุด โดยมุ่งประโยชน์ให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและสามารถปรับตัวในสังคม มีคุณธรรมมีความขยันหมั่นเพียร มีความรู้และทักษะตามศักยภาพ และมีความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย

สันติ บุญภิรมย์ (2552) ได้กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากการบริหารงานวิชาการเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษาและเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหาร

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ได้กล่าวว่า งานวิชาการถือเป็นงานที่มีความสำคัญที่สุด เป็นหัวใจของการจัดการศึกษา ซึ่งทั้งผู้บริหารโรงเรียน คณะครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ต้องมีความรู้ความเข้าใจให้ความสำคัญและมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดแนวทางปฏิบัติ การประเมินผลและการปรับปรุงแก้ไขอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ (2554) ได้กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นถือเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารการศึกษา เพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาก็คือการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ซึ่งขึ้นอยู่กับงานวิชาการทั้งสิ้น งานวิชาการเป็นกิจกรรมเกี่ยวกับงานด้านหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้แบบเรียน งานการเรียนการสอน งานสื่อการเรียนการสอนงานวัดผลและประเมินผลงานห้องสมุด การนิเทศการศึกษา งานวางแผนการศึกษา และงานประชุมอบรมทางวิชาการ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพสูง

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญและเป็นงานหลักการบริหารของสถานศึกษา คือ มุ่งให้การเรียนการสอนของสถานศึกษาประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนมีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สังคมต้องการและบรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษา

หลักการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจะมีประสิทธิภาพหรือไม่ ต้องมีหลักการในการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ ยึดหลักการสำคัญที่ควรนำไปปฏิบัติในการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2551) ได้สรุปว่า การบริหารจัดการของสถานศึกษา ซึ่งมีหน้าที่ให้บริการการศึกษาแก่ประชาชนจึงต้องนำหลักการว่า ด้วยการบริหารกิจการบ้านเมือง และสังคมที่ดีในการจัดการศึกษา เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็ง ซึ่งเรียกว่า ธรรมาภิบาลมาบูรณาการให้กับการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ การบริหารงานวิชาการก็ต้องมีหลักธรรมาภิบาล คือ

1. หลักความคุ้มค่า คือการให้ผลผลิตคุ้มค่าแก่การลงทุนนั้น คือ

ผู้เรียนสามารถสำเร็จการศึกษาตามกำหนดของหลักสูตร ไม่ลาออกกลางคัน ไม่เรียนเกินเวลา และต่ำกว่ากำหนด

2. หลักนิติธรรม หมายถึง ความถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับทุกคน

ต้องปฏิบัติให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2551) ได้สรุปว่า หลักการบริหารงานวิชาการที่สำคัญ ๆ

มีดังนี้

1. หลักการพัฒนาคุณภาพ (Quality Management) เป็นการบริหารเพื่อ

นำไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการองค์ประกอบของคุณภาพ ที่เป็นตัวชี้วัดคือผลผลิตและกระบวนการ เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้บุคลากรและผู้รับบริการได้รับความพึงพอใจ พัฒนาศักยภาพเป็นที่ยอมรับของสังคมในระดับสากลมากขึ้น โดยอาศัยกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา ได้แก่ การควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพ และการประเมินผล

2. หลักการมีส่วนร่วม (Participation) การปรับปรุงคุณภาพของ

กระบวนการบริหารได้พัฒนามาอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ โดยหลักการมีส่วนร่วมการเสนอแนะ และการพัฒนาในงานวิชาการต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่าย จึงอาจดำเนินงานในรูปของ คณะกรรมการวิชาการ โดยมีเป้าหมายนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพได้มากขึ้น การมีส่วนร่วมต้องเริ่มจากการร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมประเมินผล

3. หลักการ 3 องค์ประกอบ (3-Es) ได้แก่ ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล

ประหยัด

3.1 หลักประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง การปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้เป็นไปตามขั้นตอนและกระบวนการมีปัญหาและอุปสรรค ขณะดำเนินการก็สามารถปรับปรุงแก้ไขได้ การมีประสิทธิภาพเน้นไปที่กระบวนการ (Process) การใช้กลยุทธ์และเทคนิควิธีต่าง ๆ ที่ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์มากที่สุด

3.2 หลักประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง ได้ผลผลิต (Outcome) ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีความรู้ความสามารถมีทักษะเพิ่มขึ้น รวมทั้งการคำนึงถึงผลประโยชน์ที่ได้รับ อย่างไรก็ตามมักใช้สองคำนี้ควบคู่กันคือมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

3.3 ประหยัด (Economy) หมายถึง การใช้เวลาน้อยการลงทุนน้อย การใช้กำลังหรือแรงงานน้อย โดยไม่ต้องเพิ่มทรัพยากรการบริหาร แต่ได้ผลผลิตตามที่คาดหวัง ดังนั้นการลงทุนทางวิชาการ จึงต้องคำนึงหลักความประหยัดด้วยเช่นกัน

4. หลักความเป็นวิชาการ (Academics) หมายถึง ลักษณะที่ครอบคลุมเนื้อหาสาระของวิชาการ ได้แก่ หลักการพัฒนาหลักสูตร หลักการเรียนรู้ หลักการสอน หลักการวัดผล ประเมินผล หลักการนิเทศการศึกษา และหลักการวิจัย เป็นต้น หลักการเหล่านี้เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและสร้างสรรค์

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ได้สรุปว่า หลักการบริหารงานวิชาการ มีหลักการบริหารดังนี้

1. หลักแห่งประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง การได้มีผลผลิตเพิ่มขึ้นโดยไม่เพิ่มการลงทุนนั่นคือ นักเรียนนักศึกษาสามารถสำเร็จการศึกษาตามกำหนดของหลักสูตรโดยไม่ลาออกกลางคันเรียนเกินเวลาและช้ากว่ากำหนด

2. หลักแห่งประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง ผลผลิตได้ตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้นั่นคือ นักเรียน นักศึกษามีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีความรู้ความสามารถทักษะคุณภาพและการจัดการได้

กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ (2554) ได้สรุปว่า หลักในการบริหารงานวิชาการตามทฤษฎีการบริหารวิชาการของ Henri Fayol สามารถนำมาใช้ในการบริหารงานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีองค์ประกอบขั้นมูลฐานในการบริหารดังนี้

1) การวางแผน (To plan) 2) การจัดการองค์กร (To organize) 3) การบังคับบัญชา (To command) 4) การประสานงาน (To coordinate) 5) การควบคุม (To control)

จรุณี แก้วเอี่ยม (2556) กล่าวถึง หลักการบริหารงานวิชาการในการบริหารงานวิชาการ ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจของสถานศึกษาจะต้องมีหลักการและวิธีการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาต้องยึดหลักในการทำงาน

โดยเฉพาะหลักการบริหารงานวิชาการเป็นแนวคิดเพื่อปฏิบัติไปสู่ความสำเร็จในการบริหารงาน วิชาการจำเป็นต้องมีหลักการที่สำคัญ ๆ 3 ประการ ดังนี้

1. หลักการพัฒนาคุณภาพ (Quality Management) เป็นการบริหารงาน เพื่อนำไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ องค์ประกอบของคุณภาพที่เป็นตัวชี้วัด คือ ผลผลิตและ กระบวนการ เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้บุคลากรและผู้รับบริการได้รับความพึงพอใจ พัฒนาศักยภาพ เป็นที่ยอมรับของสังคมในระดับสากลมากขึ้น โดยอาศัยกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา ได้แก่ การควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพ และการประเมินคุณภาพ

2. หลักการมีส่วนร่วม (Participation) การปรับปรุงคุณภาพของ กระบวนการบริหารได้พัฒนาอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ตลอดเวลา โดยทุกคนในหน่วยงานมีส่วนร่วม เสนอแนะปรับปรุงและพัฒนา หลักการมีส่วนร่วมต้องการให้ทุกคนได้ร่วมกันทำงาน ซึ่งลักษณะของ งานวิชาการต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่าย อาจดำเนินงานในรูปของคณะกรรมการวิชาการ ซึ่งจะมีเป้าหมายการทำงานร่วมกัน นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพได้มากขึ้น การมีส่วนร่วมต้องเริ่มจาก การร่วมคิด ร่วมทำและร่วมประเมินผล เพราะในการบริหารงานวิชาการผู้บริหารไม่สามารถทำ คนเดียวได้ ต้องอาศัยความรู้ความสามารถของบุคลากร นั่นคือ ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับ การมีส่วนร่วมของบุคลากร ทั้งในการร่วมคิด วางแผนการทำงาน ร่วมปฏิบัติเพื่อนำไปสู่ การบรรลุเป้าหมายร่วมกันหลักการ 3 องค์ประกอบ (3-E's) ได้แก่

2.1 หลักประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง การปฏิบัติตามแผนที่ กำหนดไว้เป็นไปตามขั้นตอนและกระบวนการ มีปัญหาและอุปสรรคอย่างไร ในขณะที่ดำเนินการก็ สามารถปรับปรุงแก้ไขได้ มีประสิทธิภาพเน้นไปที่กระบวนการ (Process) การใช้กลยุทธ์และเทคนิค วิธีการต่าง ๆ ที่ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์มากที่สุด

2.2 หลักประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง ได้ผลผลิต (Output) ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีความรู้ความสามารถ มีทักษะเพิ่มขึ้น รวมทั้งการคำนึงถึงประโยชน์ที่ได้รับ อย่างไรก็ตามมักใช้คำสองคำควบคู่กันคือ มีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพ

2.3 หลักประหยัด (Economy) หมายถึง ใช้เวลาน้อย การลงทุนน้อย การใช้กำลังหรือแรงงานน้อย โดยไม่ต้องเพิ่มทรัพยากรทางการบริหาร แต่ได้ผลผลิตตามที่คาดหวัง ดังนั้นการลงทุนในทางวิชาการจึงต้องคำนึงถึงความประหยัดเช่นเดียวกัน ผู้บริหารจะใช้กลวิธีอย่างไร ในการบริหารเพื่อพัฒนาคุณภาพ โดยอาศัยความประหยัดบุคลากรงบประมาณ วัสดุ และเทคโนโลยี และใช้เวลาน้อยอีกด้วย

3. หลักการความเป็นวิชาการ (Academic) หมายถึง ลักษณะที่ครอบคลุม เนื้อหาสาระของวิชาการ ได้แก่ หลักการพัฒนาหลักสูตร หลักการเรียนรู้ หลักการสอน หลักการวัดผล

ประเมินผล หลักการนิเทศการศึกษาและการวิจัย เป็นต้น หลักการต่าง ๆ เหล่านี้เป็นองค์ประกอบสำคัญ ก่อให้เกิดลักษณะความเป็นวิชาการที่ต้องอาศัยองค์ความรู้ เพื่อทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและสร้างสรรค์ ดังนั้นการบริหารงานวิชาการจำเป็นต้องคำนึงถึงหลักการต่าง ๆ เพราะด้านการบริหารการศึกษามีหลักและกระบวนการในการดำเนินการ จึงจำเป็นต้องสอดคล้องกับหลักการของศาสตร์ในสาขาวิชา

สรุปได้ว่า หลักการบริหารงานวิชาการนั้น ผู้บริหารจำเป็นต้องมีการจัดทำแผนงานวิชาการที่สอดคล้องกับนโยบายหลักมุ่งร่วมกันทำงานเป็นทีม กระจายอำนาจและความรับผิดชอบไปยังผู้ปฏิบัติส่งเสริมผู้ร่วมงานให้ปรับปรุงตนเอง ตลอดจนสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานมีคณะกรรมการที่ปรึกษาทางวิชาการติดตามและประเมินผลเพื่อให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการ

กระบวนการบริหารงานวิชาการ

การนำกระบวนการบริหารงานวิชาการมาประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดนั้น มีนักวิชาการได้เสนอไว้ดังนี้

กมล ภู่อะเสริฐ (2545) ได้อธิบายว่ากระบวนการบริหารงานวิชาการประกอบด้วย 3 ส่วน คือ

1. การวางแผนพัฒนาหรือการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ซึ่งเป็นการวางแผนที่มีพื้นฐานมาจากสภาพที่เป็นปัญหาหรือความต้องการที่จะพัฒนางานและกำลังงบประมาณในขั้นตอนนี้ประกอบด้วยงานต่อไปนี้

- 1.1 การกำหนดวิสัยทัศน์
- 1.2 การกำหนดภารกิจหรือพันธกิจ
- 1.3 การกำหนดจุดมุ่งหมาย
- 1.4 การกำหนดกลยุทธ์
- 1.5 การกำหนดแผนงาน/โครงการ

2. การนำแผนไปปฏิบัติเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ในขั้นตอนนี้ประกอบด้วย

- 2.1 การจัดองค์กรหรือจัดบุคลากรเข้ารับผิดชอบงาน ได้แก่ การกำหนดหัวหน้างานหัวหน้าโครงการผู้ดำเนินงานและภารกิจของผู้รับผิดชอบ
- 2.2 การสั่งการหรือมอบหมายงาน
- 2.3 การควบคุมงาน
- 2.4 การติดตามกำกับ
- 2.5 การประสานงาน

2.6 การนิเทศงาน

3. การประเมินผลการปฏิบัติตามแผน เพื่อตรวจสอบว่าการดำเนินงานสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ประกอบด้วยงานต่อไปนี้

3.1 การประเมินระหว่างการทำงาน

3.2 การประเมินเมื่อสิ้นสุดงาน

3.3 การรายงาน

กระทรวงศึกษาธิการ (2551) ได้สรุปว่า กระบวนการบริหารงานวิชาการในการดำเนินงานของสถานศึกษา ส่วนใหญ่จะใช้วงจรการบริหารคุณภาพ PDCA ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนหลัก คือ การวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผน (Do) การตรวจสอบประเมินผล (Check) และการปรับปรุงการนำไปใช้ (Action) ผู้บริหารเป็นกลไกสำคัญในฐานะของแกนนำที่ทำให้กระบวนการบริหารนี้ดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขั้นตอนของ PDCA มีดังนี้

1. ขั้นการวางแผน (Plan) ผู้บริหารเป็นผู้ประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษา เพื่อให้ทราบความต้องการหรือความคาดหวังของผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษาและชุมชนที่มีต่อสถานศึกษาและศึกษามาตรฐานการศึกษาของชาติ นโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด รวมทั้งศึกษาถึงศักยภาพของสถานศึกษาก่อนที่จะร่วมกันกำหนดเป็นวิสัยทัศน์หรือเป้าหมายของสถานศึกษา จากนั้นร่วมกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องจัดลำดับความสำคัญของเป้าหมาย และกำหนดเป็นภารกิจของสถานศึกษา แล้วจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในระยะยาว คือ ธรรมนูญโรงเรียนหรือแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาระยะสั้น คือ แผนปฏิบัติการประจำปีโดยผู้บริหารสถานศึกษาจะเป็นผู้ลงนามและรับรองแผนการดำเนินการที่ร่วมกันกำหนดขึ้น

2. ขั้นปฏิบัติตามแผน (Do) ผู้บริหารสถานศึกษา มีหน้าที่บริหารจัดการส่งเสริมสนับสนุน ควบคุม กำกับ ดูแล ให้คำปรึกษาแนะนำ และอำนวยความสะดวกให้แก่บุคลากรภายในสถานศึกษาที่รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอน รับผิดชอบแผนงานและโครงการให้ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งในบางแผนงานโครงการผู้บริหารจำเป็นต้องดำเนินการเอง ถ้าเป็นแผนงานโครงการเกี่ยวกับด้านบริหารและด้านบุคลากร

3. ขั้นตรวจสอบและประเมินผล (Check) เมื่อบุคลากรภายในสถานศึกษาที่รับผิดชอบการจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมตามแผนงานโครงการได้ดำเนินกิจกรรมตามแผนแล้ว ให้ผู้บริหารเป็นผู้คอยตรวจสอบติดตามตลอดเวลา ตั้งแต่เริ่มโครงการระหว่างโครงการและสิ้นสุดโครงการหรือให้ผู้แทน เป็นผู้ตรวจสอบการประเมินตนเองของบุคลากรที่รับผิดชอบในกิจกรรมโครงการ โดยผู้บริหารมีบทบาทเป็นแกนสำคัญ ตั้งแต่การกำหนดบทบาทหน้าที่และผู้รับผิดชอบ การกำหนดกรอบการประเมินตนเอง การสร้างเครื่องมือในการประเมิน การดำเนินการประเมิน

การวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งการเขียนรายงานการประเมินตนเองโดยผู้บริหารอาจจะแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อเขียนรายงานการประเมินตนเองด้วยก็ได้

4. ขั้นปรับปรุงการนำไปใช้ (Action) เมื่อสถานศึกษาได้ประเมินตนเองแล้ว ผู้บริหารจะต้องนำผลการประเมินตนเองไปใช้ในการวางแผน กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพ ในปีการศึกษาต่อไปหรือนำผลที่ได้ไปปรับปรุงแผนงานโครงการในปีการศึกษานั้นให้ประสบความสำเร็จต่อไป

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ได้อธิบายว่า กระบวนการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษา โดยทั่วไปมีขอบข่ายค่อนข้างกว้างขวาง หลักการบริหารงานวิชาการจะแบ่งเป็น ขั้นตอนของกระบวนการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

1. ขั้นก่อนดำเนินการจะเป็นการกำหนดนโยบายและวางแผนงานด้าน วิชาการโดยมีงานต่อไปนี้

- 1.1 จัดทำแผนงานวิชาการให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
- 1.2 จัดสภาพงานวิชาการและวิธีการทำงาน
- 1.3 จัดครูอาจารย์เข้าสอน
- 1.4 จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน
- 1.5 จัดทำโครงการสอน
- 1.6 จัดตารางสอน
- 1.7 ปฐมนิเทศนักเรียน
- 1.8 การลงทะเบียนนักเรียน

2. ขั้นการดำเนินงานเป็นขั้นที่จัดและดำเนินงาน รวมทั้งการควบคุมดูแล ให้ปฏิบัติตามแผนที่วางไว้โดยมีขั้นตอน ดังนี้

- 2.1 การดำเนินการสอนตามหลักสูตร โดยการดูแลให้การสอน เป็นไปตามโครงการสอนในแต่ละวิชาเป็นการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ
- 2.2 การดำเนินงานเกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรทางด้านวิชาการ ได้แก่ การจัดโครงการสอนซ่อมเสริมโครงการส่งเสริมเด็กเรียนดี โครงการส่งเสริมการค้นคว้าด้วยตนเอง การจัดชุมนุมต่าง ๆ ลูกเสือและเนตรนารี มีการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ตลอดจนการให้ คำปรึกษาในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ จัดให้มีห้องสมุดโรงเรียนเพื่อเป็นแหล่งค้นคว้า

2.3 งานเกี่ยวกับการบริการ การส่งเสริมให้มีการให้บริการเกี่ยวกับ สื่อการสอน เพื่อช่วยเหลือครูในด้านการสอนและอุปกรณ์ต่าง ๆ มีการจัดรวบรวมเอกสารคำสอน คู่มือครู รวมทั้งการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น อาคารสถานที่ การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ เป็นต้น

3. ขั้นส่งเสริมและติดตามผลในด้านวิชาการ เพื่อให้ได้มาตรฐานของงานวิชาการ ผู้บริหารควรมีการส่งเสริมปรับปรุงพัฒนาและประเมินผลงานด้านวิชาการ ดังนี้

- 3.1 ส่งเสริมให้ครูอาจารย์ได้ปรับปรุงตนเองด้านวิชาการ
- 3.2 สนับสนุนให้มีการปฏิบัติตามมาตรฐานทางวิชาการ ได้แก่ การกำหนดจุดมุ่งหมายและนโยบายที่เหมาะสมกับโรงเรียน และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้
- 3.3 ริเริ่มและสร้างสรรค์ในการปรับปรุงงานด้านวิชาการ
- 3.4 จัดบรรยากาศทางวิชาการในสถานศึกษา เช่น การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทางด้านวิชาการ
- 3.5 จัดให้มีคณะกรรมการที่ปรึกษาทางวิชาการ
- 3.6 จัดตั้งคณะทำงานทางวิชาการขึ้นลักษณะของคณะ อาจจัดรวมกันเป็นคณะครูในแผนกเดียวกันมาร่วมกันทำงาน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน
- 3.7 ส่งเสริมให้จัดตั้งชุมนุมหรือชมรมทางวิชาการ เพื่อจัดกิจกรรมและเผยแพร่ทางด้านวิชาการ
- 3.8 ส่งเสริมให้มีการเข้าร่วมประชุมสัมมนา ฝึกอบรม เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้และเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการ
- 3.9 ส่งเสริมให้ศึกษาต่อ เพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ

สรุปได้ว่า กระบวนการบริหารวิชาการ ประกอบด้วย 3 ส่วนหลัก คือ การวางแผนการนำไปปฏิบัติ และการประเมินผลการปฏิบัติตามแผน

ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ

ความสำเร็จของสถานศึกษาขึ้นอยู่กับที่การบริหารงานวิชาการ โดยการดำเนินงานต่าง ๆ ของโรงเรียนมุ่งสนองต่อความสำเร็จของงานวิชาการทั้งสิ้น การที่โรงเรียนจะจัดงานวิชาการให้บรรลุเป้าหมายนั้น ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียน ควรให้ความสนใจในงานวิชาการเป็นอย่างยิ่ง ได้มีนักวิชาการได้กำหนดขอบข่ายงานวิชาการไว้ ดังนี้

চার্জ বাক্স (2542) ได้กำหนดขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

1. การจัดหลักสูตร
2. การวางแผนการสอน
3. การวัดผลประเมินผล
4. การจัดตารางสอน
5. การเตรียมการสอน

อุทัย บุญประเสริฐ (2543) ได้กำหนดขอบข่ายงานวิชาการไว้ 6 งาน ดังนี้

1. การวางแผนงานวิชาการ
2. การบริหารงานวิชาการ
3. การจัดการเรียนการสอน
4. การพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ
5. การวัดผลและประเมินผลการเรียน และงานทะเบียนนักเรียน
6. การประเมินผลทางวิชาการ

กมล ภู่อประเสริฐ (2545) ได้กำหนดขอบข่ายงานวิชาการไว้ 9 งาน ดังนี้

1. งานบริหารหลักสูตร
2. งานบริหารการเรียนการสอน
3. การบริหารการประเมินผลการเรียน
4. การบริหารการนิเทศภายใน
5. การบริหารการพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ
6. การบริหารการวิจัยและพัฒนา
7. การบริหารโครงการทางวิชาการอื่น ๆ
8. การบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ
9. การบริหารการ

ประเมินผลงานทางวิชาการของสถานศึกษา

ประชุม ผงผ่าน (2545) ได้กำหนดขอบข่ายงานวิชาการ 9 งาน ดังนี้

1. งานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
2. งานการเรียนการสอน
3. งานสื่อการเรียนการสอน
4. งานวัดผลและประเมินผล
5. งานห้องสมุด
6. งานนิเทศการศึกษา
7. งานวางแผนและกำหนดวิธีการดำเนินงาน
8. งานส่งเสริมการสอน
9. งานประชุมอบรมทางวิชาการ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550) ได้กำหนดขอบข่ายและอำนาจหน้าที่ของสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการไว้ ดังนี้

1. การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น

2. การวางแผนงานด้านวิชาการ
3. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
4. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
6. การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
8. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
9. การนิเทศการศึกษา
10. การแนะแนว
11. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
12. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา

และองค์กรอื่น

หน่วยงาน สถานประกอบและสถาบันที่จัดการศึกษา

สถานศึกษา

14. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร
15. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของ
16. การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในการสถานศึกษา
17. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ดังนี้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ได้กำหนดขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ

1. การวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ
2. การจัดดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน
3. การจัดบริหารเกี่ยวกับการเรียนการสอน
4. การวัดและประเมินผลด้านวิชาการ

การสังเคราะห์ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ

การวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียดดังนี้

จากการศึกษาขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ ตามแนวคิดของ อังร่ง บัวศรี (2542), อุทัย บุญประเสริฐ (2543), กมล ภูประเสริฐ (2545), ประชุม ผงผ่าน (2545), สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550) และปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) นำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ได้ดังนี้

ตาราง 1 การวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ

ขอบข่ายการมีส่วนร่วม	ดำรง บัวศรี (2542)	อุทัย บุญประเสริฐ (2543)	กมล ภูประเสริฐ (2545)	ประทุม ผงผ่าน (2545)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน (2550)	ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553)	ความถี่
1. การพัฒนาหลักสูตร	✓		✓	✓	✓		4
2. การวางแผนงานวิชาการ		✓		✓	✓	✓	4
3. การจัดการเรียนการสอน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	6
4. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้					✓		1
5. การวัดผลและประเมินผล	✓	✓	✓	✓	✓	✓	6
6. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา			✓		✓		2
7. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้					✓		1
8. การนิเทศการศึกษา			✓	✓	✓		3
9. การแนะแนวการศึกษา					✓		1
10. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน					✓		1
11. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทาง วิชาการ					✓		1
12. การประสานความร่วมมือในการพัฒนา วิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น					✓		1
13. การส่งเสริมและสนับสนุนทางวิชาการ แก่บุคคล หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัด		✓	✓		✓		3
14. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติ เกี่ยวกับงานด้านวิชาการ					✓		1
15. การคัดเลือกหนังสือแบบเรียน					✓		1
16. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อ การศึกษา				✓	✓		2

ตาราง 1 (ต่อ)

ขอบข่ายการมีส่วนร่วม	อ้าง บัณฑิต (2542)	อภัย บุญประเสริฐ (2543)	กมล ภูประเสริฐ (2545)	ประชุม ผงผ่าน (2545)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน (2550)	ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553)	ความถี่
17. การจัดตารางสอน	✓						1
18. การเตรียมการสอน	✓						1
19. การบริหารงานวิชาการ		✓					1
20. การประเมินผลทางวิชาการ		✓	✓				2
21. การบริหารโครงการทางวิชาการอื่น ๆ			✓				1
22. ระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ			✓				1
23. ห้องสมุด				✓			1
24. การส่งเสริมการสอน				✓			1
25. การประชุมอบรมทางวิชาการ				✓			1

จากตาราง 1 การวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับขอบข่ายการบริหารงาน
วิชาการ สามารถนำไปสังเคราะห์องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการ ได้ดังตาราง 2

พหุ ประทีป ชีวะ

ตาราง 2 การสังเคราะห์องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการ

ผลองค์ประกอบ การบริหารงานวิชาการ	ตัวบ่งชี้การบริหารงานวิชาการ
1. การพัฒนาหลักสูตร	การพัฒนาหลักสูตร
	การคัดเลือกหนังสือแบบเรียน
	การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
	การส่งเสริมและสนับสนุนทางวิชาการ แก่บุคคล หน่วยงาน และสถาบัน อื่นที่จัดการศึกษา
	การบริหารโครงการทางวิชาการอื่น ๆ
2. การวางแผนงาน วิชาการ	การวางแผนงานวิชาการ
	การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ
	การบริหารงานวิชาการ
	การพัฒนาครู/การประชุมอบรมทางวิชาการ
	การจัดตารางสอน
	ระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ
3. การจัดการเรียนการ สอน	การจัดการเรียนการสอน
	การพัฒนากระบวนการเรียนรู้/การเตรียมการสอน
	การนิเทศการศึกษา/การส่งเสริมการสอน
	การพัฒนาแหล่งเรียนรู้/ห้องสมุด
	การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
	การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
4. การวัดผลและ ประเมินผล	การวัดผลและประเมินผล/การประเมินผลทางวิชาการ
	การแนะแนวการศึกษา
	การประสานความร่วมมือการพัฒนาวิชาการกับองค์กรอื่น
	การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ

จากตาราง 2 การสังเคราะห์องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการ สามารถสรุปผล
องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ 1. การพัฒนาหลักสูตร 2. การวางแผน
งานวิชาการ 3. การจัดการเรียนการสอน 4. การวัดผลและประเมินผล โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตร

1.1 ความหมายของการพัฒนาหลักสูตร มีดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2551) ได้ให้ความหมายว่า การพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษามีหน้าที่สำคัญในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวางแผนและดำเนินการใช้หลักสูตร การเพิ่มพูนคุณภาพ การใช้หลักสูตรด้วยการวิจัยและพัฒนา การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรจัดทำระเบียบการวัดและประเมินผล ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับ หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน และรายละเอียดที่เขตพื้นที่การศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัดอื่น ๆ ในระดับ ท้องถิ่นได้จัดทำเพิ่มเติม รวมทั้งสถานศึกษาสามารถเพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวกับ สภาพปัญหาในชุมชน และสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและความต้องการของผู้เรียน โดยทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2551) ได้ให้ความหมายว่า การพัฒนาหลักสูตร เป็นกระบวนการหรือขั้นตอนของการตัดสินใจหาทางเลือกทางการเรียนการสอนให้เหมาะสม เพื่อการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงทางการเรียนการสอนไปในทางที่ดีขึ้น เพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียนและ สถานศึกษาโดยผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วม

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553) ได้ให้ความหมายว่า การวิจัย พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มุ่งเน้นการวิจัยเพื่อนำผลมาประกอบการพิจารณาปรับปรุงหลักสูตร สถานศึกษาให้เหมาะสม สอดคล้องกับผู้เรียนและความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน เช่น การประเมินตัวหลักสูตร การประเมินความต้องการของพ่อแม่ผู้ปกครอง และชุมชนในการพัฒนา ผู้เรียน เพื่อนำมาใช้กำหนดโปรแกรมการเรียน

สรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การปรับปรุงหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐาน และสอดคล้องกับเป้าหมายของโรงเรียน

1.2 ตัวบ่งชี้ด้านการพัฒนาหลักสูตร

จากตารางการสังเคราะห์ผลองค์ประกอบการบริหารงานวิชาการ สามารถสรุป ตัวบ่งชี้การบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

1.1 จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นของตนเอง โดย

1.1.1 จัดให้มีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับ

การเปลี่ยนแปลงทางด้าน เศรษฐกิจและสังคม และเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น

1.1.2 จัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้ คุณธรรมจริยธรรม และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข

1.1.3 จัดให้มีวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ

1.1.4 เพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงหรือลึกซึ้งมากขึ้น สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ให้ครอบคลุมการศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศ การศึกษาสำหรับ ผู้บกพร่องพิการ และการศึกษาทางเลือก

1.1.5 เพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาที่สอดคล้องสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน สังคม และมุ่งสู่ความเป็นสากล

1.2 นิเทศ ติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา และรายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ

2. การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา

2.1 ศึกษาวิเคราะห์ คัดเลือกหนังสือเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีคุณภาพสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อเป็นหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในการจัดการเรียน การสอน

2.2 จัดทำหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน และใบความรู้ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน

2.3 พิจารณาคัดเลือกหนังสือเรียน แบบเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน และใบความรู้ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน

3. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

3.1 ส่งเสริมให้มีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่น

3.2 ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ ภายในชุมชน

3.3 ส่งเสริมให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ

3.4 พัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้ มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างชุมชน

4. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานสถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

4.1 ประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจต่อบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นในเรื่องเกี่ยวกับสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาที่เป็นจุดเน้นเฉพาะ

4.2 จัดให้มีการสร้างความรู้ ความเข้าใจ การเพิ่มความพร้อมให้กับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นที่ร่วมจัดการศึกษา

4.3 ร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นจัดการศึกษาและใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

4.4 ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันระหว่าง สถานศึกษากับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น

4.5 ส่งเสริม สนับสนุนให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นได้รับความช่วยเหลือทางด้านวิชาการตามความเหมาะสมและจำเป็น

4.6 ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ทั้งด้านคุณภาพและปริมาณเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ

5. การบริหารโครงการทางวิชาการอื่นๆ

2. การวางแผนงานวิชาการ

2.1 ความหมายการวางแผนงานวิชาการ มีดังนี้

ประเสริฐ เชษฐพันธ์ (2542) ได้ให้ความหมายว่า การวางแผนงานวิชาการ คือ การเตรียมการไว้ล่วงหน้าก่อนลงมือปฏิบัติ หลังจากที่มีผู้บริหารได้ตัดสินใจแล้วว่า จะทำอะไร ในขั้นต่อไป จะต้องนำสิ่งที่ตัดสินใจไว้นั้นมากำหนดวิธีการ ขั้นตอน และรายละเอียดของการดำเนินการ โดยจัดลำดับกิจกรรมที่จะต้องปฏิบัติก่อนหลังระยะเวลาดำเนินการ สถานที่ คน เงิน และวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้การวางแผนงานวิชาการที่ดีต้องคำนึงถึงสภาพความจริงขณะปฏิบัติให้มากที่สุด

สันติ บุญภิรมย์ (2552) ได้ให้ความหมายว่า การวางแผน คือ กระบวนการ ซึ่งเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน เพื่อให้งานสำเร็จลุล่วงไปตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน

โดยใช้ความรู้ความสามารถทางวิชาการในการกำหนดสิ่งที่ถึงปฏิบัติในอนาคต ซึ่งถือว่าการวางแผนเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญยิ่งของการบริหารที่เป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ได้ให้ความหมายว่า การวางแผนงานวิชาการเป็นเครื่องชี้แนวทางการปฏิบัติงาน การวางแผนเป็นกระบวนการที่สถานศึกษาได้กำหนดขึ้นเพื่อการปฏิบัติงานในอนาคตตามความจำเป็นที่จะต้องปฏิบัติก่อนหลัง การวางแผนงานวิชาการในสถานศึกษาจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องปฏิบัติ เพื่อให้ได้บรรลุจุดมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลให้มากที่สุด

สรุปได้ว่า การวางแผนงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการตัดสินใจทางด้านการวิชาการที่สถานศึกษาได้กำหนดขึ้น เพื่อการปฏิบัติงานตามความจำเป็นที่จะต้องปฏิบัติก่อนหลังทั้งการดำเนินการ สถานที่ คน เงิน และวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ นอกจากนี้ยังต้องคำนึงถึงสภาพความจริง ขณะปฏิบัติให้มากที่สุด เพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลให้มากที่สุด

2.2 ตัวบ่งชี้ด้านการวางแผนงานวิชาการ

จากตารางการสังเคราะห์ผลองค์ประกอบการบริหารงานวิชาการ สามารถสรุปตัวบ่งชี้การบริหารงานวิชาการ ด้านการวางแผนงานวิชาการ ดังนี้

1. การวางแผนงานด้านวิชาการ

1.1 วางแผนงานด้านวิชาการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา และการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ โดยการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ กำหนดเป้าหมาย จัดทำกรอบในการดำเนินงาน ตลอดจนดูแลนิเทศ กำกับและติดตาม

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา

2.1 จัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับรู้และถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน

2.2 นำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติ

2.3 ตรวจสอบและประเมินผลการใช้ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา และนำไปแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมต่อไป

3. การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิด และการดำเนินงานทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการพัฒนาการเรียนรู้ให้เกิดผลดีกับผู้เรียน และให้ครอบคลุมกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

4. การพัฒนาครู หมายถึง การที่ให้ครูได้มีโอกาสหมั่นศึกษาและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ไม่ว่าจะเป็นการร่วมกิจกรรมการอบรมประชุมฝึกปฏิบัติการต่าง ๆ หรือกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนครูทั้งในและนอกโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

5. การจัดตารางสอน หมายถึง การจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ ภายใต้อำนาจบังคับลงในช่วงเวลาที่มีอยู่ โดยตารางที่ได้นั้นจะต้องตอบสนองหรือใกล้เคียงกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

6. ระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ หมายถึง การจัดข้อมูลอย่างเป็นระบบ และมีการจัดสารสนเทศทางวิชาการที่ชัดเจนสามารถตรวจสอบและเข้าถึงได้

3. การจัดการเรียนการสอน

3.1 ความหมายของการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

อินทรีา บุญยาทร (2542) ได้ให้ความหมายว่า การเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการในการจัดมวลประสบการณ์ต่าง ๆ ให้แก่ผู้เรียน โดยครูและนักเรียนร่วมกันจัดกิจกรรมทั้งที่เป็นกิจกรรมในห้องเรียนและนอกห้องเรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ และคุณลักษณะต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร การที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนมีลักษณะดังกล่าวผู้สอนจะต้องมีจุดมุ่งหมายของการสอน มีวิธีสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหา และลักษณะของผู้เรียนมีจิตวิทยาเพื่อจะได้เข้าใจลักษณะธรรมชาติของผู้เรียน รู้จักใช้สื่ออุปกรณ์การสอนต่าง ๆ ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาที่สอน ตลอดจนสามารถวัดและประเมินผลการเรียนของผู้เรียนได้อย่างถูกต้อง

คณะกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้ (2543) ได้ให้ความหมายว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง การจัดกิจกรรมโดยวิธีต่าง ๆ อย่างหลากหลาย ที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง เกิดการพัฒนาตนและสังคมคุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมของประเทศชาติต่อไป การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนจึงต้องใช้เทคนิควิธีการเรียนรู้รูปแบบการสอนหรือกระบวนการเรียนการสอนในหลากหลายวิธี

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2545) ได้ให้ความหมายว่า การเรียนการสอน หมายถึง การจัดกิจกรรมประสบการณ์หรือสถานการณ์ใด ๆ ที่มีความหมายกับผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ และปฏิสัมพันธ์กับสิ่งเหล่านี้ด้วยตนเอง โดยการสังเกต วิเคราะห์ ปฏิบัติ สรุป เพื่อสร้างนิยามความหมายและผลต่อองค์ความรู้ด้วยตนเอง ทำให้เกิดการเรียนรู้ทุกด้านอย่างสมดุล

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการในการจัดกิจกรรม โดยวิธีต่าง ๆ อย่างหลากหลายให้แก่ผู้เรียน ทั้งที่เป็นกิจกรรมในห้องเรียนและนอกห้องเรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถและคุณลักษณะต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ที่มุ่งให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง เกิดการพัฒนาตนเองและสังคมคุณลักษณะให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

3.2 ตัวบ่งชี้ด้านการจัดการเรียนการสอน

จากตารางการสังเคราะห์ผลองค์ประกอบการบริหารงานวิชาการ สามารถสรุปตัวบ่งชี้การบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

1. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

1.1 จัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

1.2 จัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

ตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พัฒนาคุณธรรมาความรู้ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง

1.3 ใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้

1.4 จัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ให้เอื้อต่อ

การเรียนรู้

1.5 ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระ

การเรียนรู้

1.6 ส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียนพิการ

ด้อยโอกาส และผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ

2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

2.1 จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ

และความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

2.2 จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ

การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

2.3 จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติ

คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และมีความสนใจใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

2.4 จัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมความเป็นเลิศตามศักยภาพของ

ผู้เรียน โดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม

จริยธรรม ค่านิยมที่พึงงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

2.5 ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม

สื่อการเรียนการสอน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้

รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของ กระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอน และแหล่งวิทยาการต่าง ๆ

2.6 จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

2.7 ศึกษาค้นคว้าพัฒนารูปแบบหรือการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ ที่ก้าวหน้า เพื่อเป็นผู้นำการจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น

3. การนิเทศการศึกษา

3.1 สร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศภายในว่า เป็นกระบวนการทำงานร่วมกันที่ใช้เหตุผลการนิเทศเป็นการพัฒนาปรับปรุงวิธีการทำงานของแต่ละบุคคล ให้มีคุณภาพ การนิเทศเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร เพื่อให้ทุกคนเกิดความเชื่อมั่นว่าได้ปฏิบัติถูกต้อง ก้าวหน้า และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและตัวครูเอง

3.2 จัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพทั่วถึงและต่อเนื่องเป็นระบบและกระบวนการ

3.3 จัดระบบนิเทศภายในสถานศึกษาให้เชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

4. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

4.1 จัดให้มีแหล่งเรียนรู้อย่างหลากหลาย ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้พอเพียง เพื่อสนับสนุนการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองกับการจัดกระบวนการเรียนรู้

4.2 จัดระบบแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ และการพัฒนาศักยภาพเฉพาะด้านของผู้เรียน เช่น พัฒนาห้องสมุดให้เป็นห้องสมุด IT ห้องสมุดกลาง และห้องสมุด กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ห้องสมุดเคลื่อนที่ มุมหนังสือในห้องเรียน ห้องพิพิธภัณฑ์ ห้องมัลติมีเดีย ห้องคอมพิวเตอร์ ศูนย์วิชาการ สวนสุขภาพ สวนวรรณคดี สวนธรรมะ เป็นต้น

4.3 จัดระบบข้อมูลแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น ให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนของสถานศึกษาของตนเอง เช่น จัดเส้นทาง/แผนที่ และระบบการเชื่อมโยงเครือข่ายห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดสถาบันการศึกษา พิพิธภัณฑ์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ฯลฯ

4.4 ส่งเสริมให้ครูและผู้เรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และนิเทศกำกับ ติดตาม ประเมิน และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

4.5 ส่งเสริมให้ครูและผู้เรียนใช้แหล่งเรียนรู้ในต่างประเทศ

5. การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

5.1 จัดให้มีการร่วมกันกำหนดนโยบาย วางแผนในเรื่องการจัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนรู้และ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา

5.2 พัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อ การศึกษา พร้อมทั้งให้มีการจัดตั้งเครือข่ายทางวิชาการ ชมรมวิชาการ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา

5.3 พัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ให้อรรถประโยชน์ เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้น และรวบรวมแหล่งสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ส่งเสริม การจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

5.4 พัฒนาห้องสมุดของสถานศึกษาให้เป็นห้องสมุด IT เป็นแหล่งสืบค้น

5.5 นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร ในการจัดหาผลิตใช้ พัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา

6. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

6.1 กำหนดนโยบายและแนวทางการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของ กระบวนการเรียนรู้และ กระบวนการทำงานของผู้เรียน ครู และผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา

6.2 พัฒนาครูและนักเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติการเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญในการเรียนรู้ที่ซับซ้อนขึ้น ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิด การจัดการ การหาเหตุผลในการตอบปัญหา การผสมผสานความรู้แบบสหวิทยาการ และการเรียนรู้ในปัญหาที่ตน สนใจ

6.3 พัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย

6.4 รวบรวมและเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพ การศึกษา รวมทั้งสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา

4. การวัดผลและการประเมินผล

4.1 ความหมายของการวัดผลและการประเมินผล ดังนี้

ปัญญา แก้วกียูร และสุภัทร พันธุ์พัฒนากุล (2545) ได้ให้ความหมายว่า การวัดและการประเมินผลและการเทียบโอนประสบการณ์ การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ เป็นกระบวนการที่ครูใช้พัฒนาคุณภาพผู้เรียน จะช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการ ความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน โดยการวัดและประเมินผลตามระดับชั้นเรียน ที่มุ่งหาคำตอบว่าผู้เรียนมีความก้าวหน้า ทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการคุณธรรม และค่านิยม อันพึงประสงค์ การประเมินคุณภาพระดับสถานศึกษา เพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าด้านการเรียนรู้ เป็นรายปีและช่วงชั้นนำไปปรับปรุงและพัฒนาให้ได้มาตรฐานการเรียนรู้

สำนักทดสอบทางการศึกษา (2546) ได้ให้ความหมายว่า การวัดผลและ ประเมินผล เป็นมาตรการหนึ่งที่จะช่วยให้สถานศึกษาได้ข้อมูลทางการเรียนมาพัฒนาผู้เรียนให้มี

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนั้นการวัดผล ประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจึงต้องประเมินด้วยทางเลือกใหม่หรือประเมินตามสภาพจริง โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย มีความเที่ยงตรงและเชื่อมั่นได้ ผลการวัดและการประเมินแสดงถึง ความรู้ความสามารถของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง และผู้เรียนนำความรู้ความสามารถไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตจริงได้

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553) ได้ให้ความหมายว่า การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียน และเพื่อตัดสิน ผลการเรียนรู้ ซึ่งผู้เรียนจะต้องได้รับการพัฒนาและประเมินตามตัวชี้วัด เพื่อให้บรรลุตามมาตรฐาน การเรียนรู้สะท้อนสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ซึ่งเป็นเป้าหมายหลักในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในทุกระดับ การวัดผลและการประเมินผล การเรียนรู้แบ่งออกเป็น 4 ระดับประกอบด้วย ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ

สรุปได้ว่า การวัดผลและประเมินผล หมายถึง การประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียน และเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้ เพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้สะท้อนสมรรถนะสำคัญและ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ซึ่งผลการประเมินจะเป็นข้อมูลและสารสนเทศที่แสดง พัฒนาการความก้าวหน้าและความสำเร็จทางการเรียนรู้ของผู้เรียน ตลอดจนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อ การส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ

4.2 ตัวบ่งชี้ด้านการวัดและประเมินผล

จากตารางการสังเคราะห์ผลองค์ประกอบการบริหารงานวิชาการ สามารถสรุปตัวบ่งชี้การบริหารงานวิชาการด้านการวัดและประเมินผล ดังนี้

1. การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
 - 1.1 กำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา ตามหลักสูตรสถานศึกษาให้ สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ
 - 1.2 จัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัด และประเมินผลของสถานศึกษา
 - 1.3 วัดผล ประเมินผล เทียบโอนประสบการณ์ ผลการเรียนรู้ และอนุมัติผลการเรียน
 - 1.4 จัดให้มีการประเมินผลการเรียนรู้และจัดให้มีการซ่อมเสริม กรณีที่ผู้เรียนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน
 - 1.5 พัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน เทียบเคียงระดับสากล

1.6 จัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอน ผลการเรียนรู้เพื่อใช้ในการ อ้างอิง ตรวจสอบ และใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน

1.7 ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติการประเมินผลการเรียน รายภาค/ รายปีและตัดสินผลการเรียน

1.8 การเทียบโอนผลการเรียนเป็นอำนาจของสถานศึกษาที่จะแต่งตั้ง คณะกรรมการดำเนินการ เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ ได้แก่ คณะกรรมการเทียบระดับ การศึกษา ทั้งในระบบนอกระบบและตามอัธยาศัย คณะกรรมการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน และเสนอคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและวิชาการ พร้อมทั้งให้ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติ การเทียบโอน

2. การแนะแนว

2.1 กำหนดนโยบายการจัดการศึกษาที่มีการแนะแนว เป็นองค์ประกอบสำคัญ โดยให้ทุกคนในสถานศึกษาตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในกระบวนการ แนะแนวและการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

2.2 จัดระบบงานและโครงสร้างงานแนะแนวและระบบการดูแล ช่วยเหลือผู้เรียนของสถานศึกษาให้ชัดเจน

2.3 ส่งเสริมให้ครูทุกคนมีบทบาทและเห็นคุณค่าของการแนะแนว และดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

2.4 ส่งเสริมและพัฒนาให้ครูได้รับความรู้เพิ่มเติมในเรื่องจิตวิทยา และการแนะแนวและดูแล ช่วยเหลือผู้เรียนเพื่อให้สามารถบูรณาการในการจัดการเรียนรู้ และเชื่อมโยงสู่การดำรงชีวิตประจำวัน

2.5 คัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ และบุคลิกภาพที่ เหมาะสม ทำหน้าที่ครูแนะแนว ครูที่ปรึกษา ครูประจำชั้น และคณะอนุกรรมการแนะแนว

2.6 ดูแลนิเทศ กำกับ ติดตาม และสนับสนุนการดำเนินงานแนะแนว รวมทั้งดูแลช่วยเหลือ ผู้เรียนอย่างเป็นระบบ

2.7 ส่งเสริมความร่วมมือและความเข้าใจอันดีระหว่างครู ผู้ปกครอง และชุมชน

2.8 ประสานงานด้านการแนะแนวระหว่างสถานศึกษา องค์กรภาครัฐ และเอกชน บ้าน ศาสนสถาน ชุมชน ในลักษณะเครือข่ายการแนะแนว

2.9 เชื่อมโยงงานแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน เพื่อการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน

3. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

3.1 กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องตามมาตรฐานการศึกษาชาติ เอกลักษณ์ของสถานศึกษา และมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้ พร้อมทั้งกำหนดค่าเป้าหมายความสำเร็จของแต่ละมาตรฐานและตัวบ่งชี้ และประกาศให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ

3.2 จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา (แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษา) ที่มุ่งเน้นคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ที่ผ่านการวิเคราะห์สภาพปัญหาความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา และระบุวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ความสำเร็จของการพัฒนา วิธีการ ดำเนินงานที่มีหลักวิชาและผลการวิจัยรองรับงบประมาณ และทรัพยากร รวมทั้งแหล่งวิทยาการจากภายนอกที่ให้การสนับสนุนอย่างชัดเจน โดยมีบุคลากรของสถานศึกษาและผู้เรียนเป็นผู้รับผิดชอบและจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี เพื่อรองรับและดำเนินการ ทั้งนี้โดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนโดยผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.3 จัดระบบบริหารงานที่มีโครงสร้างที่ชัดเจนและเอื้อต่อการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน และจัดทำระบบสารสนเทศที่มีฐานข้อมูลสารสนเทศที่เป็นปัจจุบันอย่างครบถ้วน ถูกต้อง และเพียงพอ รวมทั้งสามารถเข้าถึงได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และปลอดภัย

3.4 ผู้รับผิดชอบและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายดำเนินการตามแผนปฏิบัติการสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

3.5 จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา เพื่อทราบความก้าวหน้าของการปฏิบัติตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และรายงานผล พร้อมข้อเสนอแนะการเร่งรัดการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาให้ผู้รับผิดชอบและผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปประกอบการปรับปรุงพัฒนาและพร้อมรับการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจากต้นสังกัด

3.6 จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยมีคณะกรรมการที่ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับการขึ้นทะเบียนจากหน่วยงานต้นสังกัดอย่างน้อย 1 คน โดยใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย และพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายในจากหน่วยงานต้นสังกัด

3.7 จัดทำรายงานประจำปี (SAR) เพื่อสะท้อนคุณภาพผู้เรียน และการบริหารจัดการศึกษาของผู้รับผิดชอบและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ที่นำไปสู่เป้าหมายที่สถานศึกษากำหนดไว้ในรอบปี เสนอต่อหน่วยงานต้น สังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเผยแพร่ต่อสาธารณชน โดยผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.8 ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรของสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ และนำไปปฏิบัติในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องจนเป็นวัฒนธรรมองค์กร และนำผลการประเมินคุณภาพทั้งภายในและภายนอกไปใช้ในการวางแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

4. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น

4.1 ประสานความร่วมมือวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีต ประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น

4.2 เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนประสานงานกับองค์กร ภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชน และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น

4.3 จัดกิจกรรมร่วมกับชุมชน เพื่อส่งเสริมการพัฒนาทางวิชาการ และวัฒนธรรม การสร้างความสัมพันธ์อันดีกับศิษย์เก่า การประชุมผู้ปกครองผู้เรียน การปฏิบัติงานร่วมกับชุมชน การร่วมกิจกรรมกับ สถาบันการศึกษาอื่น ๆ เป็นต้น

4.4 ทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

การบริหารแบบมีส่วนร่วม

ความหมายการมีส่วนร่วม

มีผู้ให้ความหมายและแนวคิดไว้หลายประการดังนี้

ธงชัย สันติวงษ์ (2543) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมในการบริหาร คือ วิธีบริหารที่ผู้บริหารหรือเจ้าของกิจการได้เปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานได้มีส่วนร่วมในการบริหารงาน ด้านต่าง ๆ เช่น การให้มีส่วนร่วมในการวางแผนช่วยเหลือแนะข้อคิดเห็น เพื่อประกอบการตัดสินใจของนักบริหาร ตลอดจนการให้โอกาส และมีอิสระกับกลุ่มที่จะตัดสินใจทำงานเองภายใต้เป้าหมาย และนโยบายที่มอบหมายไว้ให้อย่างกว้าง ๆ

สำเนา เลียบมา (2544) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า การที่ประชาชน ร่วมมือกันทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยความพอใจและเต็มใจเริ่มตั้งแต่การวางแผนประโยชน์ที่เกิดจากการที่ร่วมกันทำกิจกรรมนั้น ๆ

มานพ ทับเงิน (2546) ได้สรุปการมีส่วนร่วม หมายถึง การแสดงพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการคิดตัดสินใจและการปฏิบัติงานของผู้ได้บังคับบัญชาในกิจกรรมของโรงเรียน กิจกรรมนั้น ๆ สำเร็จไปด้วยดี

ศิริญา สุทธธีระศาสตร์ (2548) ได้ให้ความหมายการมีส่วนร่วม หมายถึง การเข้าร่วมดำเนินการในโครงการ/กิจกรรมใน 4 ด้านได้แก่ 1) ด้านการตัดสินใจ 2) ด้านการปฏิบัติ 3) ด้านการรับผลประโยชน์ และ 4) ด้านการประเมินผล

อภิสิทธิ์ ภาชนะวรรณ (2544) ได้สรุปการมีส่วนร่วม หมายถึง การที่บุคคลได้มีบทบาทหรือพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นร่วมปฏิบัติกิจกรรมตัดสินใจต่าง ๆ ร่วมเสียเวลาแรงงาน วัสดุอุปกรณ์และอื่น ๆ

บุญส่ง แก้วอินทร์ (2546) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า การที่บุคคลได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน ทั้งในด้านการแสดงความคิดเห็นและการปฏิบัติการ มีส่วนร่วมจะช่วยสร้างพลังจิตให้ร่วมกันปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ที่มีประสิทธิภาพมากกว่าการยินยอมปฏิบัติตามคำสั่ง นอกจากนี้การมีส่วนร่วมจะช่วยกระตุ้นให้บุคคลสนับสนุนเป้าหมาย ตลอดจนวัตถุประสงค์ร่วมกับองค์กรด้วย จากความหมายดังกล่าว จะเห็นได้ว่าการมีส่วนร่วมปฏิบัติงานในองค์กรประกอบด้วยสาระสำคัญ 3 ประการ

1. การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น
2. การมีส่วนร่วมช่วยให้เกิดการยอมรับในเป้าหมาย
3. การมีส่วนร่วมช่วยให้เกิดความสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบ

คุณวุฒิ คนฉลาด (2540) ได้กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นเทคนิคที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวาง โดยหลักการ คือ มุ่งให้สมาชิกในองค์กรมีโอกาสทำงานร่วมกันเป็นทีมหรือเป็นกลุ่ม ให้ทุกคนมีส่วนร่วมงานจึงจะประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพ การจัดการแบบมีส่วนร่วมเน้นการจัดการที่ผู้เกี่ยวข้องหรือควบคุมปัญหาได้มาช่วยกันแก้ปัญหา แบบเป็นทีมซึ่งจะได้ยอมรับในปัญหา และช่วยกันแก้ปัญหาได้ดีขึ้นจึงจะได้ผลทางจิตวิทยา สร้างขวัญกำลังใจในการทำงานของทุกคนด้วย

เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ (2541) กล่าวถึง การบริหารแบบมีส่วนร่วมว่า เป็นการที่บุคคลหรือคณะบุคคลเข้ามาช่วยสนับสนุนทำประโยชน์เรื่องต่าง ๆ อาจเป็นการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจหรือกระบวนการบริหาร ซึ่งเกี่ยวข้องกับการเข้าไปเกี่ยวข้องด้วย (Involvement) การช่วยเหลือและทำประโยชน์ (Contribution) และการรับผิดชอบ (Responsibility)

ธงชัย สันติวงษ์ (2543) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม คือ การที่ผู้บริหารหรือเจ้าของกิจการใช้วิธีการแบบเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติได้ส่วนร่วมในการด้านต่าง ๆ

เช่น การให้มีส่วนร่วมในการวางแผนช่วยเสนอแนะข้อคิดเห็น เพื่อประกอบการตัดสินใจของผู้บริหาร ตลอดจนการให้โอกาส และอิสระกับกลุ่มที่จะตัดสินใจทำงานเอง ภายใต้เป้าหมายและนโยบายที่มอบไว้ให้กว้างขวาง

สมเดช ศรีแสง (2547) ได้สรุปความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นการบริหารที่เปิดโอกาสให้พนักงานทุกระดับได้มีส่วนร่วมในการบริหารกิจการภายในขอบเขตหน้าที่ของตน ถือว่าเป็นการบริหารที่ดี และเหมาะสมที่สุดกับคุณสมบัติของมนุษย์ ในปัจจุบันการบริหารแบบใหม่ที่เรียกว่า การบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กร (Total Quality)

Kanter (1997) มีความเชื่อว่า องค์กรที่บริหารแบบมีส่วนร่วมในระดับสูง กลุ่มงานที่มีการร่วมกันกำหนดทิศทางขององค์กรผู้บริหารจะต้องค้นหาปัจจัยต่าง ๆ จากที่บริหารระดับบนและผู้ปฏิบัติจากระดับล่าง มีการขับเคลื่อนภาระงานการศึกษากลุ่มทำงาน และเทคนิคอื่น ๆ ที่จะนำมาใช้ในการตัดสินใจแบบมีส่วนร่วม ซึ่งเป็นการสะท้อนภาพขององค์กรที่มีส่วนร่วมสูง

สถิต กองคำ (2542) กล่าวว่า การเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารเป็นการที่บุคคลและกลุ่มมีความรับผิดชอบและความผูกพันทางใจต่อองค์กร เพื่อความสำเร็จของเป้าหมายต่าง ๆ ถ้าหากได้มีส่วนร่วมสร้างสรรค์ขึ้นมาด้วยตนเอง ไม่ว่าจะเป็นหลักการหรือวิธีการ ย่อมมีคุณค่าแก่กระบวนการพัฒนาองค์กรทั้งสิ้น

ปาริชาติ วลัยเสถียร และคณะ (2543) กล่าวว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาในลักษณะการร่วมกันค้นหาปัญหา การวางแผนการตัดสินใจการระดมทรัพยากรและเทคโนโลยีท้องถิ่น การบริหารจัดการการติดตาม ประเมินผล รวมทั้งการรับผลประโยชน์ เพื่อให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรม

Whang (1981) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า กระบวนการเข้าไปดำเนินงานของบุคคลหรือของกลุ่ม เพื่อให้สะท้อนถึงความสนใจของตน หรือเพื่อให้การสนับสนุนด้านกำลังงานหรือทรัพยากรต่อสถาบันระบบที่ครอบคลุมการดำเนินชีวิตของเขา

สมยศ นาวิการ (2545) กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม คือ กระบวนการให้ผู้ได้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ เน้นการมีส่วนร่วมอย่างเข้มแข็งของบุคคลเป็นการใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และความเชี่ยวชาญของผู้บริหารในการแก้ปัญหาของการบริหารที่สำคัญการบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นพื้นฐานของแนวคิดการแบ่งอำนาจหน้าที่ถือว่าผู้บริหารให้กับผู้ได้บังคับบัญชา และเป็นการที่ผู้บริหารต้องการให้มีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในกระบวนการตัดสินใจที่สำคัญขององค์กร

เมตต์ เมตต์การุณจิต (2547) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า หมายถึง การเปิดโอกาสให้บุคคลอื่นซึ่งอาจเป็นบุคคลภายในหรือภายนอกหน่วยงานเข้ามามีส่วนร่วม

ในกิจกรรมขององค์กร ไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อมเพื่อตัดสินใจในกระบวนการบริหาร ซึ่งการดำเนินกิจกรรมนั้นมีผลกระทบต่อส่วนรวม

White (1999) ได้ให้คำจำกัดความว่า การมีส่วนร่วมประกอบด้วย 4 มิติ คือ มิติที่ 1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจว่าอะไรควรทำและทำอย่างไร มิติที่ 2 มีส่วนร่วมเสียสละในการพัฒนา ลงมือปฏิบัติตามที่ตัดสินใจ มิติที่ 3 มีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดจากการดำเนินงาน และมิติที่ 4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การเข้าร่วมในการดำเนินงานจัดการกิจกรรมในการพัฒนา โดยร่วมคิด ร่วมปฏิบัติ ร่วมแก้ไขปัญหา ร่วมพัฒนา ร่วมประเมิน ร่วมชื่นชมสนับสนุน ส่งเสริม และร่วมปรับปรุงพัฒนาแก้ไขในการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดและสอดคล้องกับความต้องการของสังคม

ความสำคัญของการมีส่วนร่วม

สุรชัย เทียนขาว (2545) ได้สรุปความสำคัญการมีส่วนร่วมได้ ดังนี้

1. การสนับสนุนทรัพยากร คือ การสนับสนุนเงิน วัสดุอุปกรณ์ แรงงาน หรือการร่วมทำกิจกรรม ได้แก่ การเข้าร่วมในการวางแผน ร่วมประชุมแสดงความคิดเห็น ร่วมการดำเนินการ ร่วมการติดตามและร่วมการประเมินผล
2. อำนาจหน้าที่ของผู้เข้าร่วม คือ เป็นผู้นำ เป็นกรรมการ เป็นสมาชิก ซึ่งลักษณะการมีส่วนร่วมแสดงถึงระดับอำนาจของผู้เข้าร่วม จึงมีการโต้แย้งว่าการมีส่วนร่วมโดยใช้วิธีการพัฒนาความสามารถของประชาชน เป็นเพียงการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมเพียงบางส่วน เพราะส่วนมากแล้วประชาชนไม่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจจึงเกิดการเสริมสร้างพลังอำนาจแก่ประชาชน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545) กล่าวในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2544-2549 ได้ระบุว่า “ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยพัฒนาครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาตลอดชีวิต รวมทั้งสนับสนุนให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตลอดชีวิต” โรงเรียนกับชุมชนมีความสัมพันธ์มาช้านาน เป็นสถาบันหลักของสังคม ดังนั้นการมีส่วนร่วมของชุมชนและโรงเรียนจึงมีความจำเป็นตลอดมา

สมัยศ อัมพันธ์ศิริ (2550) ได้สรุปการมีส่วนร่วมมีความสำคัญและความจำเป็น คือ ช่วยส่งเสริมประชาธิปไตยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องยอมรับปัญหาช่วยแก้ไขปัญหา ลดความขัดแย้งได้ ผลงานตามความต้องการที่แท้จริงและทุกภาคส่วนพึงพอใจกับผลงาน

Hack, Candoli และ Ray (1995) กล่าวว่า ความต้องการมีส่วนร่วมในปัจจุบันมีมากขึ้นเรื่อย ๆ และมากกว่าในอดีตที่ผ่านมา จะเป็นพลังสำคัญที่ขับเคลื่อนมาสู่ระบบบริหาร

ในโรงเรียนอย่างรวดเร็ว โดยการวางแผนให้ผู้ปกครองประชาชน นักเรียน ทีมงานและคณะกรรมการโรงเรียนเข้ามามีส่วนร่วมได้อย่างง่ายและสะดวกยิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า การทำให้บุคคลที่เกี่ยวข้องกับองค์กรหรือบุคคลในชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์กรเกิดความรู้สึกผูกพัน เป็นการสร้างความเชื่อถือในคุณภาพขององค์กร และความมั่นใจให้กับประชาชนหรือบุคคลผู้มีส่วนร่วม เพื่อประโยชน์ของชุมชนและสถานศึกษา

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม

Hoy และ Miskel (1996) ได้กล่าวถึงการบริหารแบบมีส่วนร่วมว่า ถ้าผู้ใต้บังคับบัญชาได้รับความไว้วางใจให้ตัดสินใจนอกเหนือความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมาย และถ้าผู้ใต้บังคับบัญชาได้รับความไว้วางใจให้ตัดสินใจในสิ่งที่เขาสนใจในองค์กรแล้ว การมีส่วนร่วมก็จะเกิดขึ้นอย่างกว้างขวาง ในองค์กรเรียกสถานการณ์แบบนี้ว่า สถานการณ์แบบประชาธิปไตย (Democratic Situation) แต่ถ้าการตัดสินใจนอกเหนือความรับผิดชอบ มีน้อยสถานการณ์ความขัดแย้ง (Conflictual Situation) ก็อาจเกิดขึ้นและการมีส่วนร่วมก็จะอยู่ในขอบเขตที่จำกัด การดำเนินการก็จะขาดความสอดคล้อง ถ้าการตัดสินใจไม่สอดคล้องกับผู้ใต้บังคับบัญชาและทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาขาดความรู้ความชำนาญแล้ว การหลีกเลี่ยงการตัดสินใจในงานที่ตนรับผิดชอบก็จะเกิดขึ้นนี้คือ สถานการณ์ที่ขาดการให้ความร่วมมือแท้ที่จริงแล้วการมีส่วนร่วมในลักษณะเช่นนี้จะทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความไม่พึงพอใจ เพราะไม่ได้รับความสนใจจากองค์กร ซึ่งกระบวนการมีส่วนร่วมประกอบด้วย 4 ขั้นตอนหลัก ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมปรึกษาหารือ
2. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์
3. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
4. การมีส่วนร่วมปฏิบัติการ

Hirsch (1990) กำหนดให้การมีส่วนร่วมมีจุดเด่น 3 ด้าน คือ 1) ด้านบริบท การมีส่วนร่วม เป็นการนำคนในท้องถิ่นที่รู้จักสังคมและสิ่งแวดล้อมทางกายภาพของชุมชนอย่างแท้จริง ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา ทำให้สามารถตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) ด้านการปฏิบัติการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ทำให้คนในท้องถิ่นมีความรู้สึกที่ตนเองเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาและทำให้ประชาชนมีโอกาสใช้ความสามารถของตนเองในการร่วมกันทำงานทั้งในรูปของความคิดการตัดสินใจและการกระทำอย่างเต็มที่ รวมทั้งมีความรู้สึกที่ตนเองเป็นเจ้าของชุมชน และต้องการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาของชุมชนมากกว่าการนำโครงการที่กำหนดเรียบร้อยแล้วทุกอย่างจากภายนอกชุมชนแล้วจึงนำมาใช้ในชุมชน 3) ด้านจิตใจ การให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ทำให้เขาเกิดความรู้สึกที่ตนเองมีสิทธิในการตัดสินใจในสิ่งที่เกี่ยวข้อง และส่งผลต่อวิถีชีวิตของตน ซึ่งกระบวนการมีส่วนร่วมประกอบด้วย 3 ขั้นตอนหลัก ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมปรึกษาหารือ
2. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์
3. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

อำนาจ สิทธิแสง (2543) ได้สรุปลักษณะการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้าน ในการพัฒนาชนบทในการดำเนินงานของโรงเรียน ดังนี้

1. มีส่วนร่วมในการคิดตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
2. มีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดขั้นตอนการดำเนินงาน
3. มีส่วนร่วมในการกำหนดยุทธศาสตร์ในการปฏิบัติงาน
4. มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน
5. มีส่วนร่วมในการประเมินผล
6. มีส่วนร่วมในการรับผิดชอบ

มณฑนา พิพัฒน์เพ็ญ (2540) ได้สรุปการมีส่วนร่วมของปราชญ์ชาวบ้านในการสอน ดนตรีพื้นบ้านประกอบด้วยการมีส่วนร่วมใน 3 ลักษณะ คือ

1. การมีส่วนร่วมโดยการวางแผน
2. การมีส่วนร่วมโดยการปฏิบัติงาน
3. การมีส่วนร่วมโดยการประเมินผล

วิชิต นันทสุวรรณ และจำนง แรกพินิจ (2541) ได้กล่าวว่า กระบวนการมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองมี 5 ขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นที่ 1 การร่วมคิด
- ขั้นที่ 2 การร่วมวางแผน
- ขั้นที่ 3 การร่วมปฏิบัติ
- ขั้นที่ 4 การร่วมประเมินผล
- ขั้นที่ 5 การร่วมรับประโยชน์

รัชนก โสภพิศ (2542) ได้สรุปการมีส่วนร่วมแบ่งออกได้ 4 ลักษณะ คือ การมีส่วนร่วม ในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วม ในการประเมินผลการปฏิบัติงาน นอกจากนี้แล้วการมีส่วนร่วมยังแบ่งออกเป็นการมีส่วนร่วม โดยทางตรงและการมีส่วนร่วมโดยทางอ้อมอีกด้วย

กรมสามัญศึกษา (2543) ได้สรุปขั้นตอนของการมีส่วนร่วมว่ามี 5 ขั้นตอน ได้แก่

1. การมีส่วนร่วมคิดริเริ่มและตัดสินใจ
2. การมีส่วนร่วมวางแผน
3. การมีส่วนร่วมดำเนินการ

4. การมีส่วนร่วมในขั้นตอนประเมินผล

5. การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์จากการจัดการศึกษาของโรงเรียน

วรวิทย์ อรรถโกวิทศรี (2545) ได้สรุปรูปแบบและขั้นตอนการมีส่วนร่วมจากเอกสาร ได้ว่า ขั้นตอนการมีส่วนร่วมประกอบไปด้วยขั้นตอนต่าง ๆ 4 ประการ คือ การศึกษาปัญหา การวางแผน การปฏิบัติ และการประเมินผล ซึ่งสามารถแสดงในรูปการเป็นสมาชิก การเป็นผู้เข้าร่วม ชุมชน การเป็นผู้ให้การช่วยเหลือ การบริจาคสิ่งของ การเป็นกรรมการ เป็นต้น

อุดม เหลืองสด (2545) ได้สรุปแบบการมีส่วนร่วมมีขั้นตอน ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมคิดและตัดสินใจ หมายถึง การกำหนดความต้องการ และการจัดลำดับความสำคัญแล้วร่วมตัดสินใจ ทั้งในช่วงเริ่มต้นช่วงวางแผนและช่วงปฏิบัติตามแผน
2. การมีส่วนร่วมในการวางแผน หมายถึง การกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ กำหนดวิธีการและแนวทางดำเนินการ
3. การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ หมายถึง การทำประโยชน์ให้กับงาน ทั้งช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ วัสดุอุปกรณ์ แรงงาน หรือโดยการบริหารประสานงานและขอความช่วยเหลือ
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล หมายถึง การประเมินว่าการดำเนินงานบรรลุ วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ ทั้งการประเมินความก้าวหน้า
5. การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ หมายถึง การรับผลประโยชน์ ทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ โดยกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่มทั้งทางบวกและทางลบ

Cohen และ Uphoff (1980) ได้แบ่งชนิดของการมีส่วนร่วมออกเป็น 4 ชนิด คือ

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) ประกอบไปด้วย 3 ขั้นตอน คือริเริ่มตัดสินใจดำเนินการตัดสินใจและตัดสินใจปฏิบัติการ
2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (Implementation) ซึ่งประกอบด้วย การสนับสนุนด้านทรัพยากรการบริหารและการประสานขอความร่วมมือ
3. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ (Benefits) ไม่ว่าจะเป็นผลประโยชน์ทางด้านวัตถุประสงค์ ประโยชน์ ทางสังคมหรือผลประโยชน์ส่วนบุคคล
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation)

Likert (1967) เสนอทฤษฎีการบริหารซึ่งมีลักษณะแตกต่างกัน 4 รูปแบบและเรียกว่า การบริหาร 4 ระบบ (System 4) ประกอบด้วย

ระบบที่ 1 : เผด็จการ (System 1: Exploitative Authoritative) เป็นการใช้อำนาจ เพื่อแสวงหาประโยชน์ส่วนตัว เป็นการบริหารองค์การที่เน้นหน้าที่และโครงสร้างแบบอำนาจนิยมสูง

ระบบที่ 2 : เผด็จการแบบมีศีลปี (System 2: Benevolent Authoritative)

เป็นการใช้อำนาจแบบเมตตา ใช้ระบบความสัมพันธ์ระหว่างนายจ้างกับลูกจ้าง นายจ้างต้องทำให้ลูกจ้างมีความเชื่อมั่น

ระบบที่ 3 : การปรึกษาหารือ (System 3: Consultative)

ระบบนี้เป็นการบริหารงานแบบมีความมั่นคง แต่ฝ่ายบริหารไม่มีความเชื่อมั่นและความไว้วางใจอย่างเต็มที่ในตัวผู้ใต้บังคับบัญชา

ระบบที่ 4 : กลุ่มที่มีส่วนร่วม (System 4: Participative Group)

เป็นระบบการขยายขอบเขตความสัมพันธ์ และความเป็นมิตรกันระหว่างนายจ้างกับลูกจ้างในระดับสูงจากการมีส่วนร่วมในการทำงานแบบกลุ่ม

นอกจากนั้น Likert ยังได้เสนอผลงานเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมว่า เกี่ยวข้องกับเป้าหมายและการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับงาน ซึ่งจะกระทำโดยกลุ่มผู้บริหารที่มีความเชื่อมั่นและไว้วางใจผู้บังคับบัญชา อย่างเต็มที่ การติดต่อสื่อสารไม่เพียงแต่จากระดับบนลงล่าง (Downward Communication) และจากระดับล่างขึ้นไปข้างบน (Upward Communication) เท่านั้น แต่ยังมีการติดต่อสื่อสารในแนวนอน (Horizontal Communication) ระหว่างเพื่อนร่วมงานที่อยู่ในระดับเดียวกัน ในการจูงใจผู้ใต้บังคับบัญชาผู้บริหารไม่เพียง แต่ให้ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจเท่านั้น แต่จะพยายามให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีความรู้สึกว่า พวกเขามีความสำคัญความเกี่ยวพันกันระหว่างผู้บริหารกับผู้ใต้บังคับบัญชาและองค์การอย่างไม่เป็นทางการจะเข้ากันได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้แล้ว ลิเคอร์ทยังได้แสดงให้เห็นสาระสำคัญของการมีส่วนร่วมไว้ ดังนี้

1. ผู้บังคับบัญชารับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ใต้บังคับบัญชา เปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชาถกเถียงปัญหากับตนได้ ผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชาต่างยอมรับนับถือและไว้วางใจกัน
2. ผู้บังคับบัญชากระตุ้นจูงใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดกำลังใจในการปฏิบัติ โดยให้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารกิจการขององค์ การกระตุ้นให้เกิดเจตคติในการถือกุศลองค์การนำองค์การไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้
3. ระบบการติดต่อสื่อสารภายในองค์การมีความคล่องตัวเป็นไปโดยอิสระ ทั้งในแนวดิ่งและแนวราบ ข่าวสารภายในองค์การมีความถูกต้องเพียงพอเชื่อถือได้
4. ผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา มีปฏิริยาโต้ตอบกันอย่างเปิดเผย และกว้างขวางเกี่ยวกับเป้าหมายขององค์การการปฏิบัติงาน และกิจกรรมต่าง ๆ ภายในองค์การ
5. การตัดสินใจต่าง ๆ กระทำโดยกลุ่มในทุกระดับขององค์การ
6. เปิดโอกาสให้กลุ่มเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายการดำเนินงาน ทั้งนี้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายมากขึ้นและถูกต้องตามวัตถุประสงค์อย่างแท้จริง

7. การควบคุมงาน มีลักษณะกระจายไปในหมู่ผู้ร่วมงาน ให้มีการควบคุมกันเอง และเน้นเรื่องการแก้ปัญหาเป็นหลัก หลีกเลี่ยงการควบคุมด้วยวิธีตำหนิหรือดุด่าว่ากล่าว

8. ผู้บังคับบัญชาเห็นความสำคัญของการพัฒนาพนักงาน โดยการฝึกอบรม เพื่อให้การทำงานมีผลงานสูงสุดและสำเร็จตามเป้าหมาย

McClelland (1961) นักจิตวิทยาแห่งมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ดได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับ สิ่งจูงใจของมนุษย์ในการทำงานให้เกิดผลสำเร็จ ทั้งในระดับบุคคลและระดับสังคม ผลของการศึกษา สรุปได้ว่าคนเรามีความต้องการอยู่ 3 ประการ คือ

1. ความต้องการสัมฤทธิ์ผล (Need for Achievement) เป็นความปรารถนาจะทำ สิ่งหนึ่งสิ่งใดให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี พยายามเอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ มีความสบายใจเมื่อประสบ ความสำเร็จ มีความวิตกกังวลเมื่อประสบความไม่สำเร็จ

2. ความต้องการความผูกพัน (Need for Affiliation) เป็นความต้องการอยู่ร่วมกับ ผู้อื่นในสังคม ต้องการความเป็นมิตรและสัมพันธ์ภาพที่อบอุ่น

3. ความต้องการมีอำนาจบารมี (Need for Power) ได้แก่ ความต้องการรับผิดชอบ บุคคลอื่น ต้องการควบคุมและให้ผู้อื่นให้โทษแก่ผู้อื่นได้

โดยสาระสำคัญอีกประการของทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของเดวิดแมคเคลแลนด์ (David McClelland) คือ ผู้ที่จะทำงานให้ประสบความสำเร็จต้องมีแรงจูงใจในด้านความต้องการ สัมฤทธิ์ผลอยู่ในระดับสูง หรือกล่าวได้ว่าความสำเร็จของงานจะทำได้โดยการกระตุ้นความต้องการ ด้านสัมฤทธิ์ผลเป็นสำคัญ ถ้าแต่ละคนมีความต้องการด้านสัมฤทธิ์ผลสูงก็สามารถทำงานได้สำเร็จ และช่วยให้งานของหน่วยงานสำเร็จไปด้วย

ธงชัย สันติวงษ์ (2543) ได้กล่าวไว้ว่า การมีส่วนร่วมในการบริหาร คือ วิธีบริหารที่ ผู้บริหารหรือเจ้าของกิจการได้เปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานได้มีส่วนร่วมในการบริหารด้านต่าง ๆ เช่น การให้มีส่วนร่วมในการวางแผนช่วยเสนอแนะข้อคิดเห็นเพื่อประกอบการตัดสินใจของนักบริหาร ตลอดจนการให้โอกาสและมีอิสระกับกลุ่มที่จะตัดสินใจทำงานเองภายใต้เป้าหมายและนโยบายที่ มอบหมายไว้ให้อย่างกว้าง ๆ

สำหรับวิธีปฏิบัติในการให้พนักงานมีส่วนร่วมในการบริหารนั้นอาจทำได้หลายวิธี แตกต่างกันไปแต่ความเหมาะสม เช่น การจัดให้มีการร่วมประชุมออกความคิดเห็น การเปิดโอกาสให้ ผู้ปฏิบัติให้ข้อเสนอแนะใช้วิธีการบริหาร โดยยึดวัตถุประสงค์และให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการ ปรึกษาผลงานต่าง ๆ และทบทวนเป้าหมายหรือการจัดกลุ่มคุณภาพหรือ คิว.ซี.ซี. เพื่อให้ ผู้ใต้บังคับบัญชาร่วมกันพิจารณา และแก้ไขปัญหาภายในกลุ่มงานด้วยตนเอง

ประโยชน์ของวิธีการจัดการโดยให้มีส่วนร่วมในการบริหารมีได้หลายประการ คือ

1. ช่วยให้มีโอกาสได้รับทราบข้อเท็จจริงของปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ณ จุดปฏิบัติ ทั้งนี้เพราะพนักงานจะเป็นผู้ปฏิบัติงานจริงที่ใกล้ชิดกับเหตุการณ์ ดังนั้นจึงย่อมมีโอกาสได้รับทราบรายละเอียดของปัญหาได้ดีกว่า เมื่อเจ้าของกิจการได้มีโอกาสรับทราบข้อมูลที่แท้จริงแล้ว โอกาสที่จะช่วยแก้ไขปัญหาหรือตัดสินใจดำเนินการต่าง ๆ จะตรงกับสถานการณ์ที่เป็นจริงมากยิ่งขึ้น
2. ช่วยให้มีโอกาสได้รับข้อคิดเห็นใหม่ เพราะผู้บริหารอาจถูกแวดล้อมด้วยงานประจำที่จำเจ ทำให้การนึกคิดต่าง ๆ พลอยถูกจำกัดไปโดยปริยาย ดังนั้นเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ได้บังคับบัญชาเข้ามาร่วมให้ข้อคิดเห็นก็จะช่วยให้สามารถได้รับความเห็นใหม่ ๆ เข้ามา ซึ่งจะส่งผลให้เกิดแนวทางการดำเนินงานใหม่ ๆ ขึ้นมาอีกหลายอย่างก็ได้
3. ช่วยส่งเสริมกำลังใจลูกน้อง เพราะลูกน้องทุกคนที่ทำงานในกิจการมาระยะหนึ่ง และพอมีประสบการณ์ตามสมควรแล้วนั้น ย่อมหวังที่จะให้ตกเป็นที่ยอมรับ พร้อมกับอยากมีโอกาสก้าวหน้าหรือเติบโต รวมทั้งการแสดงออกต่าง ๆ ในฐานะที่เป็นสมาชิกคนหนึ่งของกิจการ ดังนั้นเมื่อเปิดโอกาสให้ผู้ได้บังคับบัญชามีโอกาสมีส่วนร่วมและมีการแสดงออก ซึ่งความตั้งใจและความสามารถก็ย่อมจะส่งผลให้ผู้ได้บังคับบัญชามีขวัญและกำลังใจดีขึ้น
4. ช่วยให้เกิดการสื่อสารติดต่อที่ดีขึ้น เพราะถ้าพนักงานผู้บริหารมิได้ถือเป็นนโยบายที่จะให้ผู้ได้บังคับบัญชามีส่วนร่วมงานต่าง ๆ แล้ว สภาพและทิศทางการติดต่อก็จะมีเพียงทิศทางเดียว คือ จากข้างบนลงข้างล่าง เกือบทั้งหมดการถือเป็นนโยบายปฏิบัติให้มีส่วนร่วมในการบริหารจึงเท่ากับเป็นวิธีการเชื้อเชิญให้เกิดการติดต่อสื่อสารจากข้างล่างขึ้นข้างบนได้ทำให้ความเข้าใจกันของผู้บริหารและผู้ได้บังคับบัญชาเป็นไปด้วยดี ซึ่งจะส่งผลให้เกิดความร่วมมือและช่วยให้พนักงานซึ่งทำงานในจุดปฏิบัติสามารถทำงานได้ดีด้วยความสบายใจ

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2554) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการมีส่วนร่วม (Participative Management: PM) ว่าเป็นการดำเนินการของฝ่ายบริหารที่จะจงใจให้โอกาสแก่ผู้ปฏิบัติงานในองค์กรได้มีส่วนร่วมในการเสนอแนะ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ และร่วมพัฒนางานด้วยความเต็มใจ อุทิศแรงกายแรงใจมุ่งมั่นต้องงานเสมือนว่าตนเองเป็นเจ้าขององค์กรนั้น และประโยชน์ที่ได้จากการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม คือ

1. ช่วยสร้างความสามัคคีและรวมพลังบุคลากรในองค์กร
2. ทราบถึงความต้องการในการพัฒนางานขององค์กร
3. เพิ่มพูนประสิทธิภาพการทำงานให้สูงขึ้นลดความเฉื่อยชาในการปฏิบัติงาน
4. ช่วยลดความขัดแย้งและการต่อต้านจากบุคลากรระดับปฏิบัติการ
5. สร้างบรรยากาศการทำงาน
6. ช่วยเพิ่มผลผลิตในองค์กร

7. สร้างสรรค์หลักการประชาธิปไตย

8. ทำให้บุคลากรขององค์กรเกิดความรู้สึกว่าเขาเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร

สุพานี สฤณภูวนิช (2549) ได้กล่าวไว้ว่า เราสามารถนำแนวคิดและทฤษฎีแรงจูงใจมาประยุกต์ใช้กับงานขององค์กรได้ และวิธีการหนึ่ง คือ โครงการให้พนักงานมีส่วนร่วมที่นิยมใช้มาก คือ การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม

การบริหารแบบมีส่วนร่วมพนักงานอาจมีส่วนร่วมได้ 3 ระดับใหญ่ ๆ คือ

1. ร่วมในการกำหนดเป้าหมาย
2. ร่วมในการแก้ไขปัญหา
3. ให้ตัดสินใจในเรื่องงานที่ทำ

ซึ่งรูปแบบในการมีส่วนร่วมอาจทำได้ 3 แบบใหญ่ คือ

1. การมีส่วนร่วมโดยตรงโดย มีระดับตั้งแต่ให้ร่วมคิดร่วมแสดงความคิดเห็นร่วมตัดสินใจหรือให้ดำเนินการได้โดยการให้อำนาจ (Empowerment) แก่พนักงานในการตัดสินใจ
2. มีส่วนร่วมโดยผ่านผู้แทนพนักงาน (Representatives) หรือสภาลูกจ้าง
3. มีส่วนร่วมในรูปคณะกรรมการหรือทีมงาน เช่น จัดตั้งทีมงานข้ามสายงาน (Cross Functional Teams) ที่ประกอบไปด้วยสมาชิกจากฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมจะมีข้อดีหรือเหตุผลสนับสนุนดังต่อไปนี้

1. เนื่องจากโดยทั่วไปผู้บริหารมิได้เป็นผู้ใกล้ชิดกับลูกค้าและไม่ได้ทราบในงานทุกด้าน จึงควรให้พนักงานที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อให้ข้อมูล แสดงความคิดเห็นและร่วมตัดสินใจให้เหมาะสม
2. การบริหารแบบมีส่วนร่วมจะทำให้พนักงานเกิดการรับรู้และเกิดความเข้าใจ พนักงานจึงเกิดความรู้สึกผูกพันและความรู้สึกเป็นเจ้าของในแนวคิดหรือในการตัดสินใจนั้น ๆ ด้วย
3. ดังนั้นพนักงานจึงเกิดความพึงพอใจเกิดแรงจูงใจภายใน เกิดรางวัลภายใน (Intrinsic Reward) จากการมีส่วนร่วมดังกล่าว
4. นอกจากนั้นการให้พนักงานมีส่วนร่วม ยังเป็นวิธีการหนึ่งในการช่วยพัฒนาพนักงานให้มีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้นได้ เพราะได้มีโอกาสร่วมรับรู้และเรียนรู้การทำงานร่วมกับคนอื่น ๆ ด้วย

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)

พ.ศ. 2545 ตามมาตรา 8 การจัดการศึกษามีหลักสำคัญประการหนึ่ง คือ ให้สังคมมีส่วนร่วม และมาตรา 9 การจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาให้ยึดหลักการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น การมีส่วนร่วมเป็นยุทธศาสตร์สำคัญ

สำหรับการปรับปรุงการปฏิบัติงานขององค์กร และสนองแนวคิดทฤษฎีกลุ่มมนุษย์สัมพันธ์ที่เสนอแนะว่า ผู้นำควรให้ผู้ปฏิบัติงานมีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานขององค์กรให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

McGregor (1960) ได้ศึกษาพฤติกรรมมนุษย์พบว่า ปัญหาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับการทำงานและชีวิตในองค์กรของคนเราจะมี 2 ทรศนะเกี่ยวกับธรรมชาติของคน อันได้แก่ ทฤษฎี X และทฤษฎี Y

แนวความคิดของทฤษฎี X เป็นสมมุติฐานที่มีทัศนคติต่อพฤติกรรมมนุษย์ไปในทางที่ไม่ดี สรุปได้ดังนี้

1. โดยทั่วไปคนเราชอบสบาย มีความรู้สึกที่ไม่อยากจะทำงาน หากมีโอกาสเมื่อใดจะหลบหลีกทันที
 2. เมื่อคนเรามีความเกียจคร้านต่อการทำงาน ดังนั้นการที่จะให้คนทำงานจึงต้องใช้วิธีบังคับควบคุมการสั่งการหรือข่มขู่ว่าจะลงโทษคนจึงจะขยัน
 3. คนโดยเฉลี่ยชอบให้คนอื่นคอยบังคับ แนะนำ ชี้แจง จึงจะทำงาน
- ไม่มีความทะเยอทะยานหาความคิรีเริ่มสร้างสรรค์ แต่ก็ต้องการความมั่นคงปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินมากที่สุด

แนวความคิดของทฤษฎี Y เป็นสมมุติฐานที่ตรงข้ามกับทฤษฎี X ที่มีทัศนคติในด้านดีต่อธรรมชาติแห่งพฤติกรรมมนุษย์ คือ

1. คนเรายังมีความเต็มใจที่จะทำงานและถือว่าการทำงานเป็นการออกกำลังกายเป็นการพักผ่อนที่มีคุณค่าไปในตัว
2. การควบคุมให้คนทำงาน ไม่ใช่ใช้วิธีการที่จะได้ผลเสมอไป เพราะคนเรามีความรับผิดชอบต้องการที่จะเป็นตัวของตัวเอง และอยากจะสร้างสรรค์ผลงานให้ปรากฏไว้
3. คนในโรงงานอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ไม่มีโอกาสได้แสดงความสามารถดังที่ตนตั้งใจ
4. คนเราเมื่อทำงาน นอกจากจะต้องการความสำเร็จแล้ว ยังต้องการรางวัลอีกด้วย

จากแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมที่กล่าวมาสรุปได้ว่า บริหารที่ผู้บริหารหรือเจ้าของกิจการได้เปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานได้มีส่วนร่วมในการบริหารงานด้านต่าง ๆ เช่น การให้มีส่วนร่วมในการวางแผนช่วยเสนอแนะข้อคิดเห็น เพื่อประกอบการตัดสินใจของนักบริหาร ตลอดจนการให้โอกาสและมีอิสระกับกลุ่มที่จะตัดสินใจทำงานเองภายใต้เป้าหมายและนโยบายที่มอบหมายไว้ให้อย่างกว้าง ๆ สำหรับวิธีปฏิบัติในการให้พนักงานมีส่วนร่วมในการบริหารนั้น อาจทำได้หลายวิธีแตกต่างกันสุดแต่ความเหมาะสม

เทคนิคการบริหารแบบมีส่วนร่วม

ธงชัย สันติวงษ์ (2543) กล่าวว่า วิธีปฏิบัติงานหรือพนักงานมีส่วนร่วมในการบริหาร อาจจะได้หลายวิธีแตกต่างกัน เช่น การให้มีการร่วมประชุมออกความคิดเห็น การเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติยื่นข้อเสนอแนะในการบริหาร โดยยึดวัตถุประสงค์และให้ผู้บังคับบัญชาเข้าร่วมแสดง การปรึกษาผลงานต่าง ๆ และทบทวนเป้าหมายหรือจัดกลุ่มคุณภาพกลุ่ม QC เพื่อให้ผู้บังคับบัญชา ร่วมกัน พิจารณาและแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง

กรมสามัญศึกษา (2540) ได้ให้ความเห็นว่าเทคนิคที่สำคัญในการบริหารแบบมีส่วนร่วม ได้แก่

1. การใช้กลุ่มงานเฉพาะกิจและคณะกรรมการ (Special Task Forces and Committee)

2. การมีคณะกรรมการคอยให้คำแนะนำ

3. การใช้เทคนิคของหมุดเชื่อมโยง (Linking Pin)

4. การติดต่อสื่อสารแบบเปิดประตู

5. การระดมความคิด

6. การฝึกอบรมแบบต่าง ๆ

7. การบริหารแบบยึดหลักวัตถุประสงค์ (MBO)

การบริหารแบบมีส่วนร่วมตามแนวคิดของโคเฮนและอัฟฮอฟ (Cohen and Uphoff, 1980)

การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Participation in Decision Making)

1. การริเริ่มตัดสินใจ

2. การดำเนินการตัดสินใจ

3. ตัดสินใจปฏิบัติ

การมีส่วนร่วมปฏิบัติการ (Participation in Implementation)

1. การสนับสนุนทรัพยากร

2. การบริหารงาน

3. การขอความร่วมมือด้านบุคคล

การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ (Participation in Benefits)

1. ด้านวัสดุ

2. ด้านสังคม

3. ด้านบุคคล

การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Participation in Evaluation)

1. ควบคุมตรวจสอบการดำเนินงานกิจกรรมทั้งหมด
2. ปรับตัวในการมีส่วนร่วม

ประโยชน์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

สมเดช สีแสง (2547) ได้สรุปประโยชน์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นการเปิดโอกาสให้พนักงานรวมกลุ่มกันใช้ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ของแต่ละคนร่วมกันปรับปรุงงานในหน่วยงานของตนมีข้อดี ดังนี้

1. ผู้ที่รู้ปัญหาดีที่สุดและสามารถแก้ปัญหาได้ดีที่สุด คือ ผู้ที่ใกล้ชิดกับปัญหามากที่สุด จะแก้ปัญหาได้ถูกต้องที่สุด
2. ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้สึกว่า ตนเองมีคุณค่ามีความภาคภูมิใจและทำงานเต็มความสามารถ

Anthony (1978) ได้สรุปประโยชน์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ 8 ประการ ดังนี้

ประการที่ 1 ก่อให้เกิดความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น โดยปกติแล้วบุคคลย่อมมีธรรมชาติที่ต่อต้านการเปลี่ยนแปลง เพราะการเปลี่ยนแปลงทำให้ต้องปรับตัวจากสภาพที่เคยชิน แต่การบริหารแบบมีส่วนร่วมทำให้ทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมตัดสินใจและร่วมดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ดังนั้นเมื่อหน่วยงานมีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงบุคลากรในหน่วยงานก็สามารถรับการเปลี่ยนแปลงนั้นได้ดีกว่าหน่วยงานที่ไม่ได้บริหารงานในลักษณะนี้

ประการที่ 2 ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารกับพนักงานและผู้บริหารกับสหภาพแรงงานราบรื่นขึ้น เนื่องจากการบริหารแบบมีส่วนร่วมทำให้กลุ่มต่าง ๆ กล้าเปิดเผยความไม่พอใจต่าง ๆ ออกมาทำให้ความไม่พอใจเหล่านั้นได้เข้าสู่กระบวนการแก้ปัญหา ส่งผลให้เกิดความสัมพันธ์อันดีในหน่วยงานและลดความสูญเสียต่าง ๆ อันเนื่องมาจากการขาดงานการนัดหยุดงาน หรือการทำงานไม่เต็มประสิทธิภาพ

ประการที่ 3 ทำให้พนักงานมีความผูกพันต่อหน่วยงานมากขึ้น การบริหารแบบมีส่วนร่วมทำให้พนักงานได้มีส่วนร่วมตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ของหน่วยงาน ทำให้พนักงานเกิดความนับถือตนเองและรู้ว่าตนเองมีคุณค่าต่อหน่วยงาน ผลงานต่าง ๆ ของหน่วยงานมาจากความร่วมมือของทุกคนในหน่วยงาน ส่งผลให้เกิดความรักความผูกพันต่อหน่วยงาน

ประการที่ 4 ทำให้มีความไว้วางใจต่อฝ่ายบริหารมากขึ้น เมื่อพนักงานได้มีส่วนร่วมตัดสินใจกับฝ่ายบริหาร พนักงานจะเข้าใจถึงเหตุผลและความจำเป็นของฝ่ายบริหารได้ดีขึ้น และการบริหารลักษณะนี้ก็ช่วยให้ต่างฝ่ายต่างมีความเคารพซึ่งกันและกัน ดังนั้นเมื่อมีปัญหาใด ๆ เกิดขึ้น ต่างฝ่ายก็จะมีความรู้สึกไว้วางใจกันมากขึ้น การแก้ปัญหาก็สามารถดำเนินไปได้อย่างตรงไปตรงมา

ประการที่ 5 ทำให้การบริหารพนักงานง่ายขึ้นเนื่องจากการบริหารแบบมีส่วนร่วม ทำให้พนักงานยอมรับต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น มีความผูกพันต่อหน่วยงานและมีความไว้วางใจต่อฝ่ายบริหารมากขึ้น ส่งผลให้สามารถลดจำนวนฝ่ายบริหารลงได้ เนื่องจากไม่จำเป็นต้องมีการควบคุมอย่างใกล้ชิด และการได้มีส่วนร่วมก็ช่วยให้เขามีความรับผิดชอบมากขึ้น รวมทั้งช่วยให้ยอมรับในอำนาจหน้าที่ของฝ่ายบริหารได้มากขึ้น

ประการที่ 6 ทำให้การตัดสินใจทางการบริหารมีคุณภาพดีขึ้น เนื่องจากมีหลายคนช่วยกันคิดในเรื่องเดียวกันทำให้คิดได้รอบคอบยิ่งขึ้น และการที่มีฝ่ายพนักงานมาช่วยตัดสินใจทำให้ได้ข้อมูลมากขึ้น

ประการที่ 7 ทำให้การติดต่อสื่อสารจากเบื้องล่างสู่เบื้องล่างดีขึ้น โดยปกติในหน่วยงานทั่วไปมักสื่อสารจากบนลงล่างมากกว่าจากล่างขึ้นบน การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นช่องทางให้เกิดการสื่อสารจากล่างขึ้นบนได้ดีขึ้น

ประการที่ 8 ทำให้ทีมงานมีประสิทธิภาพดีขึ้น การบริหารแบบมีส่วนร่วมทำให้พนักงานเข้าใจเป้าหมายได้ตรงกัน และมีทิศทางการดำเนินงานไปในทางเดียวกันทำให้ลดความขัดแย้งในการปฏิบัติงานส่งผลให้ทีมงานมีประสิทธิภาพดีขึ้น

มีนักวิชาการ 3 ท่านได้แก่ Keith และ John (1989), Gordon (1987) และ Swansberg (1996) ได้มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญหรือประโยชน์ของการมีส่วนร่วมที่คล้ายคลึง แตกต่างกัน และนอกเหนือออกไป ดังนี้

ส่วนที่คล้ายคลึงกันของนักวิชาการทั้ง 3 ท่าน ได้แก่ การมีส่วนร่วมทำให้เกิดการยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน มีความไว้วางใจกันสูงเกิดเจตคติที่ดีต่อการทำงาน และมีความพึงพอใจต่องาน เกิดความร่วมมือร่วมใจเป็นทีมงานคุณภาพ มีความสมัคสมานสามัคคีกัน นอกจากนั้นยังช่วยลดอัตราการขาดงานเปลี่ยนงานและการทำงานนอกเวลาลดลง

เดวิส และกอร์ดอน มีความเห็นที่คล้ายคลึงกันว่า การมีส่วนร่วมมีความสำคัญอย่างยิ่งในการลดต้นทุนการผลิต ช่วยเพิ่มผลผลิตหรือผลงานให้มีคุณภาพสูงขึ้น เนื่องจากผู้ร่วมงานมีแรงจูงใจในการทำงาน มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีการติดต่อสื่อสารที่อยู่บนพื้นฐานความเข้าใจกัน ทำให้เกิดความผูกพันต่อองค์กร

เดวิส และสแวนเบอร์ ก็มีความเห็นที่ตรงกันว่า การมีส่วนร่วมทำให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีการยอมรับการเปลี่ยนแปลงได้ความคิดใหม่ ๆ ที่จะเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนางานมากขึ้น

นอกจากนั้น สแวนเบอร์ก็ ยังมีความเห็นที่แตกต่างว่า การมีส่วนร่วมยังช่วยลดการร้องเรียนและข้อขัดใจต่าง ๆ ลงได้ และกอร์ดอนยังมีความเห็นที่เพิ่มเติมอีกว่า การมีส่วนร่วมทำให้ทุกคนเข้าใจกฎระเบียบวัตถุประสงค์เป้าหมายได้ชัดเจนยิ่งขึ้น มีอิสระในการปฏิบัติงาน สามารถค้นพบความสามารถพิเศษของตน และแสดงให้เห็นภาวะผู้นำของผู้บริหารได้อย่างชัดเจน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ดังนี้

1. ช่วยสร้างความสามัคคีรวมพลังของบุคคลในองค์กร
 2. ช่วยให้ทราบถึงความต้องการขององค์กรทั้งหมด
 3. ช่วยเพิ่มพูนประสิทธิภาพการทำงานให้สูงขึ้น ลดความเฉื่อยชาในการปฏิบัติงาน และการย้ายงาน

4. ช่วยลดความขัดแย้งและการต่อต้านจากพนักงานระดับต่าง ๆ
5. ช่วยสร้างบรรยากาศในการทำงานและช่วยให้สุขภาพจิตขององค์กรดีขึ้น
6. ช่วยเพิ่มผลผลิตในองค์กร
7. สร้างสรรค์หลักการประชาธิปไตยให้เกิดขึ้นในองค์กร
8. ช่วยลดค่าใช้จ่ายในการบริหารงานใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและทะนุถนอม
9. ทำให้ผู้ร่วมงานเกิดความรู้สึกว่าเข้าเป็นส่วนหนึ่งในองค์กร
10. เป็นการแบ่งภาระหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาในการควบคุมงาน
11. ให้ลดน้อยลงและให้ผลของงานดีขึ้น

การสังเคราะห์ขอบข่ายการมีส่วนร่วม

การวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียดดังนี้

จากการศึกษาขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ ตามแนวคิดของ Hoy and Miskel (1996), Hirsch (1990), Cohen and Uphoff (1980), วรวิทย์ อรรถโกวิทศรี (2545), มณฑนา พิพัฒน์เพ็ญ (2540), อำนาจ สิทธิแสง (2543), กรมสามัญศึกษา (2540), รัชนก โสภพิศ (2542), วิจิต นันทสุวรรณ และจำนง แรกพินิจ (2541) และอุดม เหลืองสด (2545) นำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ได้ดังนี้

พหุ ม บณ สก โด ชีเว

ตาราง 3 การสังเคราะห์การมีส่วนร่วม เพื่อกำหนดองค์ประกอบการมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการ
ของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี

ขอบข่ายการมีส่วนร่วม	Hoy and Miskel (1996)	Hirsch (1990)	Cohen and Uphoff (1980)	วรวิทย์ อรรถโกวิทธรณี (2545)	มณฑนา พัฒนาเพ็ญ (2540)	อำนาจ ลิขธิแสง (2543)	กรมสามัญศึกษา (2540)	รัชนก โสภพิศ (2542)	วิจิต นันทสุวรรณ และจำนง แรกพิณิจ (2541)	อดัม เหลืองสด (2545)	รวม
1. การมีส่วนร่วมในการวางแผน	√	√		√		√			√	√	6
2. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์	√	√		√						√	9
3. การมีส่วนร่วมในการคิดและตัดสินใจ	√	√	√			√	√	√		√	7
4. การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ	√		√	√	√	√	√	√	√	√	9
5. การมีส่วนร่วมติดตามและประเมินผล		√	√	√	√	√	√	√	√	√	9
6. การมีส่วนร่วมปรับปรุงและพัฒนา		√			√	√			√		4
7. หลักการพึ่งตนเอง		√									1
8. หลักการเข้ามามีส่วนร่วม		√									1
9. หลักความเท่าเทียมกัน		√									1
10. หลักความสามารถและภูมิปัญญาท้องถิ่น		√									1
11. กำหนดยุทธศาสตร์						√					1

จากตาราง 3 การสังเคราะห์แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของการมีส่วนร่วม สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมที่เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่าเป็นหลักสำคัญ ๆ มี 5 ด้าน ดังนี้
ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน ด้านการมีส่วนร่วมปฏิบัติการ
ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล และด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

บุญธิดา พัฒนวงศา (2557) ได้ศึกษาวิจัย สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครที่ผ่านการประเมิน ระดับดีมาก มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครที่ผ่านการ ประเมินระดับดีมาก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ผู้บริหาร 30 คน ครู 267 คน รวมทั้งสิ้น 297 คน ผลการวิจัย พบว่า 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ครูมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ปัญหาที่พบในระดับมาก คือ บุคลากรในสถานศึกษา ละเลยและไม่เห็นความสำคัญของการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ พบการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ตรวจแผนการสอนทุกสัปดาห์ วิธีการแสวงหาความรู้ คิดและสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ด้วยการค้นคว้าหาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต การจัดแหล่งเรียนรู้ ห้องสมุด ส่งครูเข้าร่วมอบรมประชุมและ/หรือสัมมนาที่เกี่ยวข้องกับสาระการเรียนรู้ของแต่ละคน ปัญหาที่พบ ในระดับมาก คือ ครูผู้สอนไม่นำผลการวิจัยไปพัฒนาและแก้ปัญหาผู้เรียนอย่างต่อเนื่องหรือส่งต่อใน ระดับสูง และครูผู้สอนไม่เห็นความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียน 3) การนิเทศการศึกษา พบการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ครูมีความกระตือรือร้นในการแสวงหาวิธีการสอนที่เหมาะสม กับผู้เรียนมากขึ้น มีการจัดติวเข้ม รองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายวิชาการทำหน้าที่นิเทศการศึกษา ปัญหาที่พบอยู่ในระดับมาก คือ การนิเทศการสอนไม่สามารถจัดได้อย่างสม่ำเสมอ 4) การพัฒนา ระบบประกันคุณภาพสถานศึกษา พบการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ ข้าราชการครูในสถานศึกษาเกิด ความตระหนักเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพผู้อำนวยการสถานศึกษาและฝ่ายบริหารรับผิดชอบ การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ ปัญหาที่พบอยู่ในระดับมาก คือ ครูผู้สอนไม่มีการจัดเก็บผลงาน อย่างต่อเนื่อง 5) การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน พบการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด คือ กิจกรรมส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น

จิรายุ พรหมจักร (2558) ได้ศึกษาวิจัย การพัฒนาแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษา 2) พัฒนา แนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 โดยแบ่งงานวิจัยออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษา โดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็น

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 จำนวน 128 คน จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับสถานศึกษา โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยใช้สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยปรากฏว่า 1) สภาพปัจจุบันการบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการบริหารงานวิชาการ และด้านการบริหารงบประมาณอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไปอยู่ในระดับมาก 2) สภาพที่พึงประสงค์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน 3) การพัฒนาแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 ที่ได้เป็นกระบวนการพัฒนาตามหลักการบริหารแบบ PDCA อันเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการบริหารแบบมีส่วนร่วม ซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ขั้นที่ 1) สร้างความเข้าใจร่วมกัน ขั้นที่ 2) การเลือกปัญหาวิเคราะห์ปัญหาเพื่อหาแนวทางพัฒนา ขั้นที่ 3) นำไปปฏิบัติ ขั้นที่ 4) ติดตามประเมินกระบวนการ ขั้นที่ 5) ปรับปรุงและพัฒนา

มณฑล รัตนสุทัศน์กุล (2558) ได้ศึกษาวิจัย การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเครือข่ายเลเซียน มีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเครือข่ายเลเซียน และเพื่อเปรียบเทียบสภาพที่ปฏิบัติจริงกับสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเครือข่ายเลเซียน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครู จำนวนรวม 250 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติที และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน โดยที่ด้านการจัดการเรียนการสอนมาเป็นอันดับแรก รองลงมา คือ ด้านการนิเทศการศึกษา ส่วนด้านการบริหารและพัฒนาหลักสูตรมาเป็นอันดับสุดท้าย สำหรับสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน โดยที่ด้านการจัดการเรียนการสอนมาเป็นอันดับแรก รองลงมา คือ ด้านการนิเทศการศึกษา ส่วนด้านการบริหารและพัฒนาหลักสูตรมาเป็นอันดับสุดท้าย และ 2) ผลการเปรียบเทียบสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการ พบว่า ทั้งภาพรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ .05 โดยสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมสูงกว่าสภาพปัจจุบัน สำหรับรายด้านนั้น ด้านการบริหารและพัฒนาหลักสูตรมีความแตกต่างกันสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการวางแผนงานวิชาการ และด้านการจัดการเรียนการสอน ตามลำดับ ส่วนอันดับสุดท้าย คือ ด้านการ นิเทศการศึกษา จากการสัมภาษณ์ สรุปได้ว่า ผู้บริหารควรจัดครูผู้สอนที่มีความสามารถให้ เข้าสอนตรงตามวิชาเอก ควรมีการวางแผนการจัดการเรียนการสอนก่อน เพื่อพัฒนาผู้เรียนตาม ศักยภาพ มีการดำเนินการประเมินผลตามสภาพจริง และสนับสนุนการศึกษาดูงานด้านการบริหาร และพัฒนาหลักสูตรจากโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จเป็นต้น

ศรุต์ บุญโนนแต่ (2558) ได้ศึกษาวิจัยแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด 1) เพื่อการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของ แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่มีประสิทธิผล 2) สร้างแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่มีประสิทธิผล 3) นำเสนอและประเมินแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ที่มีประสิทธิผล ผลการวิจัย พบว่า 1. สภาพปัจจุบันของแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่มีประสิทธิผล ในด้านปัจจัยนำเข้า (Input) มีระดับการปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านกระบวนการ (Process) มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านผลผลิต (Output) มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และด้านกระบวนการบริหารงาน วิชาการแบบ POLC มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง สภาพปัญหาและความต้องการของ การบริหารงานวิชาการโดยรวมทุกด้าน พบว่า ขาดการกำหนดแผนและขั้นตอนการทำงาน มีการปรับเปลี่ยนนโยบาย รวมถึงการไม่มีส่วนร่วมของครูและผู้เกี่ยวข้อง โดยมีความต้องการ คือ การกำหนดแผนการทำงานและนโยบายที่ชัดเจน ให้ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน 2. แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่มีประสิทธิผล ประกอบด้วย 4 แนวทางหลักและ 10 แนวทางย่อย แนวทางหลัก ได้แก่ 1) แนวทางหลักด้านปัจจัย นำเข้า มีองค์ประกอบย่อย คือ ภาวะผู้นำทางวิชาการ 2) แนวทางหลักด้านกระบวนการมีแนวทาง ย่อย ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนากระบวนการเรียนรู้และจัดการเรียนการสอน การวัดผล การประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การนิเทศ การศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษา 3) แนวทางหลักด้านผลผลิต มีองค์ประกอบย่อย คือ ประสิทธิภาพของแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด 4) แนวทางหลักด้านข้อมูล มีองค์ประกอบย่อย ได้แก่ การรายงานผลและข้อเสนอแนะต่อผู้เกี่ยวข้อง นำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ โดยในแต่ละองค์ประกอบมีแนวดำเนินการ 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวางแผน 2) การจัดองค์กร 3) การนำ และ 4) การควบคุม 3. ผลการนำเสนอ และประเมินแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่มี

ประสิทธิผลโดยรวม พบว่า แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่มีประสิทธิผล มีความเหมาะสมความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ในระดับมากที่สุด

อภิชา พุ่มพวง (2559) ได้ศึกษาวิจัย ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 รวมถึงเพื่อตรวจสอบแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการจากผู้บริหาร วิธิตำเนินการวิจัย มี 3 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 สํารวจปัญหาการบริหารงานวิชาการจากกลุ่มตัวอย่าง คือ ครูโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จำนวน 305 คน จากนั้นศึกษารายละเอียดปัญหาการบริหารงานวิชาการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ด้าน โดยสัมภาษณ์ผู้ตอบแบบสอบถาม ปัญหาด้านละ 17 คนสูงสุด ตามลำดับ ขั้นตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โดยสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านละ 3 คน จำนวน 3 ด้าน และขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการจากผู้บริหาร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ผลการวิจัยพบว่า 1. ปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ตามลำดับ 2. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ พบว่า ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาผู้บริหารควรชี้แจงให้ครูเห็นความสำคัญของการทำวิจัย สร้างแรงจูงใจและสนับสนุนให้ครูเผยแพร่งานวิจัย จัดอบรมเชิงปฏิบัติการและนิเทศ ประเมินผล การนำกระบวนการวิจัยไปใช้ในการสอน ส่วนด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี ควรวางแผนจัดระบบประมาณการจัดซื้อและการซ่อมบำรุง ให้ชุมชนมีส่วนร่วมจัดหาและพัฒนาสื่อเทคโนโลยีการศึกษา จัดอบรมเชิงปฏิบัติการใช้สื่อเทคโนโลยีการสอน นิเทศและประเมินผล การใช้สื่อการสอนสร้างแรงจูงใจให้ครูผลิตสื่อการสอน และด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ควรจัดอบรมกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ให้ชุมชนมีส่วนร่วมจัดทำหลักสูตร ปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย จัดนิเทศการนำหลักสูตรไปใช้สอนแบบเชิงรุกและเป็นกัลยาณมิตร 3. ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ทั้ง 3 ด้านพบว่า ผ่านการยอมรับจากผู้บริหารสามารถใช้เป็นแนวทางการบริหารงานวิชาการได้ตรงตามปัญหาที่เกิดขึ้น

กนกวรรณ บุราณสาร (2560) ได้ศึกษาวิจัย แนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 มีวัตถุประสงค์

1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 2) เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาคุดรธานี เขต 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาคุดรธานี เขต 3 ผู้บริหาร จำนวน 152 คน ครูผู้สอนจำนวน 327 คน โดยกำหนดขนาด กลุ่มตัวอย่างสถานศึกษา โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามสภาพปัจจุบันการมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษา และแบบสอบถามแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาคุดรธานี เขต 3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าอำนาจจำแนกรายข้อได้ค่าระหว่าง 0.22–0.78 และค่าความเชื่อมั่น ทั้งฉบับเท่ากับ 0.94 ผลการวิจัยปรากฏว่า 1) สภาพปัจจุบันการมีส่วนร่วมของครูในการบริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาคุดรธานี เขต 3 พบว่า สภาพปัจจุบัน การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) แนวทางการบริหารแบบมี ส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาคุดรธานี เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า 1) แนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาคุดรธานี เขต 3 เป็นรูปแบบที่มีความถูกต้อง สมบูรณ์ ปฏิบัติได้ มี ประโยชน์ และควรนำไปทดลองใช้ในสถานศึกษาอื่น ๆ ต่อไป 2) รูปแบบการมีส่วนร่วมของครูในการ บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 5 ด้าน และองค์ประกอบย่อย 20 ข้อ 3) คุณภาพ รูปแบบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา โดยรวมมีความเหมาะสมและสอดคล้องทุกข้อ

เฉลิมพล จันดา (2560) ได้ศึกษาวิจัย การพัฒนาแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 2) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และแนวทางในการ บริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 และ 3) พัฒนาแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 การวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบ และตัวชี้วัดการมีส่วนร่วมในการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ผู้ให้ข้อมูลจำนวน 7 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมิน ระยะที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์การมีส่วนร่วมในการบริหารแบบมีส่วน ร่วมสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 354 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบ

หลายขั้นตอนตามจำนวนที่ได้จากการเทียบกับตารางเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม ระยะที่ 3 ผลการวิจัยแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารสำหรับสถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ผู้ให้ข้อมูลจำนวน 7 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบและตัวชี้วัดการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ 16 ตัวชี้วัด โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากและมากที่สุด 2) สภาพปัจจุบันการมีส่วนร่วมในการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$) เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 3.87$) ด้านการบริหารงานบริหารทั่วไปแบบมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 3.76$) และการบริหารงานบุคคลแบบมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 3.70$) สภาพที่พึงประสงค์การมีส่วนร่วมในการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$) เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ด้านการบริหารงานบริหารทั่วไปแบบมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 4.67$) ด้านการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 4.66$) และด้านการบริหารงานบุคคลแบบมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 4.62$) 3) แนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 1) การมีส่วนร่วมการวางแผน 1.1) ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาได้รับรู้และเข้าถึงข้อมูลกิจกรรม 1.2) ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษามีการร่วมวางแผนและแบ่งงาน 2) การมีส่วนร่วมการดำเนินงาน 2.1) ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2.2) ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมกิจกรรมด้วยความเต็มใจ เต็มกำลังความรู้ความสามารถของตนเอง 2.3) ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมดำเนินงานตามโครงการและแผนงาน 2.4) ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษารู้สึกร่วมในการเป็นเจ้าของกิจกรรม 3) การมีส่วนร่วมในการรักษาผลประโยชน์ 3.1) ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมการให้ความเห็นชอบ 3.2) ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษามีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน 4) การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและประเมินผล 4.1) ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมในการตรวจสอบถึงปัญหาอุปสรรคและร่วมกันในการหาทางแก้ไขปัญหาด้านงานบริหารทั่วไป 4.2) ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมในการวัดผลและวิเคราะห์ผลของการดำเนินงาน รวมทั้งเป็นการค้นหาข้อดีและข้อบกพร่อง เพื่อหาแนวทางแก้ไขการทำงานให้มีประสิทธิภาพในงานด้านงานบริหารทั่วไป

ธัมย์ ภัทรมานิต (2560) ได้ศึกษาวิจัย แนวทางการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำจังหวัดสมุทรปราการ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำจังหวัดสมุทรปราการ และเพื่อนำเสนอแนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำจังหวัด สมุทรปราการ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ โรงเรียนสมุทรปราการ และโรงเรียนสตรีสมุทรปราการ ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน 2 คน รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารวิชาการ 2 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 16 คน ครูตัวแทนจากแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ 80 คน รวม 100 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนการประมาณค่า 5 ระดับและการสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น 6 อันดับ และแนวทางการบริหารงานวิชาการของแต่ละด้าน คือ 1) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ แนวทางคือ ผู้บริหารควรส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน 2) ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน แนวทางคือ ผู้บริหารควรส่งเสริมและสนับสนุนในการสำรวจความต้องการทางด้านวิชาการของคนในชุมชนใกล้โรงเรียนอย่างน้อย 3 ชุมชน 3) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา แนวทางคือ ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูนำผลงานวิจัยมาใช้ในการเรียนการสอนและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้ง 4) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและ เทคโนโลยีทางการศึกษา แนวทางคือ ผู้บริหารควรดำเนินการสำรวจ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการใช้สื่อและเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง 5) ด้านการแนะแนวการศึกษา แนวทางคือ ผู้บริหารควรประสานความร่วมมือกับครูภายในโรงเรียนทุกคน 6) ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา แนวทางคือ ผู้บริหารควรส่งเสริมและสนับสนุนการประสาน ความร่วมมือกันของคนในชุมชนให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน และการใช้ทรัพยากรร่วมกัน

อัครพร อูระงาม (2560) ได้ศึกษาวิจัย แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา 2) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา และ 3) พัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สำนักเขตพื้นที่การศึกษาการศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 แบ่งเป็น 3 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสม จำนวน 5 คน ระยะที่ 2 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

จำนวน 105 คน และระยะที่ 3 การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีตำแหน่งทางวิชาการ คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษา หัวหน้าฝ่ายวิชาการ จำนวน 9 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.26-0.74 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.81 แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมิน ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลวิจัยปรากฏว่า 1) ผลการศึกษากาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 มีองค์ประกอบจำนวน 7 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรศึกษา จำนวน 4 ตัวชี้วัด 2) ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ จำนวน 4 ตัวชี้วัด 3) ด้านการวัดผลและประเมินผล จำนวน 2 ตัวชี้วัด 4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำนวน 3 ตัวชี้วัด 5) ด้านการนิเทศการศึกษา จำนวน 3 ตัวชี้วัด 6) ด้านการแนะแนวการศึกษา จำนวน 3 ตัวชี้วัด และ 7) ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำนวน 3 ตัวชี้วัด 2) ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการ มีสภาพปัจจุบันโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 3) แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 จากการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการแนะแนว และด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามลำดับ ซึ่งมีแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ดังนี้ ควรนำผลการนิเทศไปใช้วางแผนการทำงาน หรือแก้ไขปัญหายอย่างจริงจัง สถานศึกษาควรมีการจัดระบบการแนะแนวทางวิชาการ ด้วยการประชุม แลกเปลี่ยน เสนอแนะ สร้างปฏิทินการทำงาน ควรจัดระบบโครงสร้างองค์กรเพื่อรองรับระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ศึกษาหลักสูตรแกนกลางให้ชัดเจน ให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรและนำไปใช้กับนักเรียนการพัฒนาระบบครูพี่เลี้ยง เพื่อให้ความช่วยเหลือในด้านการทำวิจัยสำหรับครูผู้สอน โดยการเชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้เรื่องการทำวิจัย ผู้บริหารควรกำหนดระเบียบการวัดผลประเมินผลของสถานศึกษา การติดตามงานครูควรพัฒนาตนเองในด้านเทคนิคการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้วยการอบรมสัมมนา พัฒนาโดยใช้สื่อเอกสารวิดิทัศน์ เป็นต้น ผลการประเมินแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากและมีความเป็นไปได้ของแนวทางอยู่ในระดับมาก

ชีโรบล วรรณธนะ (2562) ได้ศึกษาวิจัย การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของทางการบริหารงานวิชาการ

ของกลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์ จุฬารัตนราชวิทยาลัย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2) พัฒนา
 แนวทางการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์ จุฬารัตนราชวิทยาลัย
 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน
 สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของทางการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียน
 วิทยาศาสตร์ จุฬารัตนราชวิทยาลัย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่
 ผู้บริหารและครู จำนวน 123 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น กำหนดขนาดโดยใช้ตารางเครชีและ
 มอร์แกน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ใน
 การวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ระยะที่ 2
 การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์ จุฬารัตนราชวิทยาลัย
 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จากการศึกษาสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติดีเยี่ยม Best Practices จำนวน
 2 โรงเรียน กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารและครู จำนวน 12 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่
 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและประเมินความเหมาะสมและเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงาน
 วิชาการของกลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์ จุฬารัตนราชวิทยาลัย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบ
 ประเมิน สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา
 ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการกลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารัตน
 ราชวิทยาลัย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก สภาพที่
 พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารัตนราชวิทยาลัย
 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด และลำดับความต้องการ
 จำเป็นของการบริหารงานวิชาการกลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารัตนราชวิทยาลัย ภาค
 ตะวันออกเฉียงเหนือ เมื่อพิจารณาเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปน้อย ได้แก่
 การพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน การวางแผนงานวิชาการและการวัดผลและประเมินผล
 2) การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการกลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารัตนราชวิทยาลัย
 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีผลการประเมินความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก
 โดยมีแนวทางการพัฒนาแต่ละด้านดังนี้ การพัฒนาหลักสูตร คือ ควรบูรณาการเนื้อหาหลักสูตร
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ เข้าด้วยกัน ส่งเสริมการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียน
 จัดทำเอกสารประกอบการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนเป็นมาตรฐานเดียวกันการวางแผนงาน
 วิชาการ คือ ควรจัดเวลาของกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับแนวปฏิบัติของโรงเรียน ให้ครูมีส่วน
 ร่วมในการจัดตารางเรียนของโรงเรียน ลดภาระงานอื่น ของครูที่ไม่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียน
 การสอน การจัดการเรียนการสอน คือ ควรมีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย
 เสริมสร้างจัดบรรยากาศในโรงเรียนที่ช่วยส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน พัฒนาห้องสมุดให้เอื้อต่อ

การเรียนรู้แก่นักเรียน การวัดผลและประเมินผล คือ ควรวัดและประเมินผลการเรียนการสอนตามสภาพจริง นำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาเพื่อใช้เป็นแนวทางในปีต่อไป และพัฒนานักเรียนให้ศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัยด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยีให้เพิ่มมากขึ้น

งานวิจัยต่างประเทศ

Brownley (2004) ได้ศึกษาวิจัย สภาพแวดล้อมที่ทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียน มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมที่ทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยผู้นำนักเรียนในหลายโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบสังเกตในชั้นเรียน สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าความถี่ โดยเน้นการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนเป็นสิ่งสำคัญ และการศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมจากการสังเกตในชั้นเรียน และการสัมภาษณ์บุคคลในวงการศึกษา รวมทั้งสัมภาษณ์นักเรียนจากโรงเรียนต่าง ๆ ในชนบท ชุมชนเมือง ผลการศึกษาพบว่า สภาพแวดล้อมที่ดี ทำให้การเรียนของนักเรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนรู้ และมีส่วนเกี่ยวข้องในการสร้างมิตรภาพระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน คือ เป็นผู้เอื้ออำนวยความสะดวกในสภาพแวดล้อมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างถาวร

Maciel (2005) ได้ศึกษาวิจัย พฤติกรรมผู้บริหารโรงเรียนในประถมศึกษา เพื่อศึกษาสำรวจประสิทธิภาพของโรงเรียน ความสำเร็จของนักเรียนและพฤติกรรมของผู้บริหารว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครู เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการหาค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ การสนับสนุนการเรียนการสอน การนิเทศ วิทยุทัศน์และการทุ่มเทในการทำงานมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญ และพฤติกรรมผู้บริหารมีผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนที่วัดด้วยความสำเร็จของนักเรียน

Agthe (2007) ได้ศึกษาวิจัย เกี่ยวกับการรับรู้บทบาทหน้าที่ของครูใหญ่และครูในด้านวิชาการ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาเกี่ยวกับการรับรู้บทบาทหน้าที่ของครูใหญ่และครูในด้านวิชาการ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการและครู เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าความถี่ ผลการวิจัยพบว่า ครูใหญ่และครูยอมรับว่างานปรับปรุงการเรียนการสอน ต้องร่วมกันทำเป็นหมู่คณะ โดยทุกคนจะต้องมีความรับผิดชอบร่วมกัน ครูใหญ่ทำหน้าที่บริหารงานอื่น ๆ มากเกินไป ควรให้ความสำคัญในการนิเทศการศึกษาให้มากขึ้น ครูใหญ่และครูมีความคิดเห็นว่าการสอนของอำเภอมีอิทธิพลต่อการใช้หลักสูตรของโรงเรียน นวัตกรรมและเทคโนโลยีมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงบทบาทของครูใหญ่จากผู้สั่งการมาเป็นผู้ประสานงานและมีการทำงานเป็นหมู่คณะมากยิ่งขึ้น

Smith (2007) ได้ศึกษาวิจัย ความสัมพันธ์ของการบริหารงานวิชาการกับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนประถมศึกษาในเขตเมืองเท็กซัส ประเทศสหรัฐอเมริกา มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของการบริหารงานวิชาการกับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้บริหาร และครูผู้สอน จำนวน 298 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการหาค่าสหสัมพันธ์หาค่าคุณ ผลการวิจัยพบว่าการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยที่โรงเรียนที่มีระบบการบริหารงานวิชาการที่ดีจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนดีขึ้นด้วย

Grossman (2009) ได้ศึกษาวิจัย แนวทางการบริหารงานวิชาการที่เป็นเลิศ เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการที่เป็นเลิศของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการและครู เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าความถี่ ผลการวิจัย พบว่าการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนให้มีแนวทางการดำเนินงานที่ดี ต้องดำเนินการโดยการพัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพ นโยบายของรัฐต้องแน่นอน การปรับปรุงวิธีการสอนของครู สนับสนุนให้ครูได้รับการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิผลเน้นให้ครูโดยนำวิธีการที่ดีที่สุดมาใช้จะเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ตลอดจนการสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากรให้ในการพัฒนาครู จะทำให้การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรเน้นการนิเทศการศึกษา เพื่อเพิ่มศักยภาพในการวางแผน ช่วยเหลือสนับสนุน ให้คำแนะนำครูอย่างต่อเนื่อง เพื่อบริหารวิชาการให้มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนให้เกิดประสิทธิผล

George (2017) ได้ศึกษาวิจัย การบริหารจัดการชั้นเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ และผลการเรียนของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในพื้นที่รัฐบาลท้องถิ่นโอไฮโอ โดยมีการศึกษา 4 คำถามการวิจัยและ 4 สมมติฐาน การออกแบบการสำรวจถูกนำมาใช้ในการศึกษาประชากรจำนวน 2,044 คน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 200 คน คัดเลือกจาก 5 โรงเรียนใน 4 กลุ่มพื้นที่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามมี 4 ระดับ และขนาด 25 รายการ สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ หาค่าความเชื่อมั่นจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันได้ 0.94 และเปรียบเทียบข้อมูลจากค่าไคสแควร์ การวิเคราะห์ทดสอบสมมติฐานที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในรัฐบาลท้องถิ่นพื้นที่โอไฮโอที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในแง่ของผลการเรียนอยู่บนพื้นฐานของการเรียนการสอน ด้วยวาจา ลงโทษ นิเทศการสอน การมอบอำนาจให้ผู้เรียน และแนะนำครูควรจะมีทักษะในการบริหารจัดการในชั้นเรียนเพื่อที่จะมีอิทธิพลต่อผลการเรียนของนักเรียนในเชิงบวก

Daud (2018) ได้ศึกษาวิจัยการปฏิบัติงานนิเทศภายในชั้นเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่รัฐเกดะห์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อการนิเทศ การศึกษาประกอบด้วย 23 รายการ กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูจากโรงเรียนมัธยมที่เกี่ยวข้อง 120 โรงเรียน ในรัฐเกดะห์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและสถิติเชิงอนุมาน ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญระหว่างปัจจัยความเชื่อมั่นในการเรียนการสอนในชั้นเรียนและ สนับสนุนการเรียนการสอนของผู้บริหารและการมีส่วนร่วมของนักเรียน แต่มีความสัมพันธ์ทางบวก ระหว่างความเชื่อมั่นของผู้บริหารสนับสนุนครูในการนิเทศการสอนและทัศนคติของครูที่มีต่อ การนิเทศสนับสนุนการสอน ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สามารถใช้เป็นคู่มือสำหรับการศึกษาศาสนาสามารถใช้เป็น ข้อมูลอ้างอิงสำหรับครู เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพของการสอนและการนิเทศการศึกษาในชั้นเรียน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการบริหารงานวิชาการ สรุปได้ว่า งานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นสถานศึกษาประเภทใด มาตรฐาน และคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ โดยการบริหารงานวิชาการ จะเกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร การวางแผนงานวิชาการ การจัดการเรียนการสอน การวัดผล และประเมินผล ดังนั้นการบริหารงานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ สถานศึกษาต้องสามารถที่จะ ปฏิบัติให้ได้ผลอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้ส่งผลต่อนักเรียนซึ่งเป็นผลผลิตของสถานศึกษาโดยตรง และผู้บริหารและครูสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาและบริหารจัดการศึกษาของ ในสถานศึกษาที่จะทำให้เกิดความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ และอาจเป็นประโยชน์ให้ผู้มีส่วน เกี่ยวข้องกับการศึกษาใช้เป็นข้อมูลและเป็นแนวทางในการปรับปรุงการบริหารงานวิชาการให้มี ประสิทธิภาพ ให้เกิดความก้าวหน้าในการจัดการศึกษาต่อไปในอนาคต

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของทางการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี และเพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของ สถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี โดยผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยเป็น 2 ระยะ ดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของ การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี

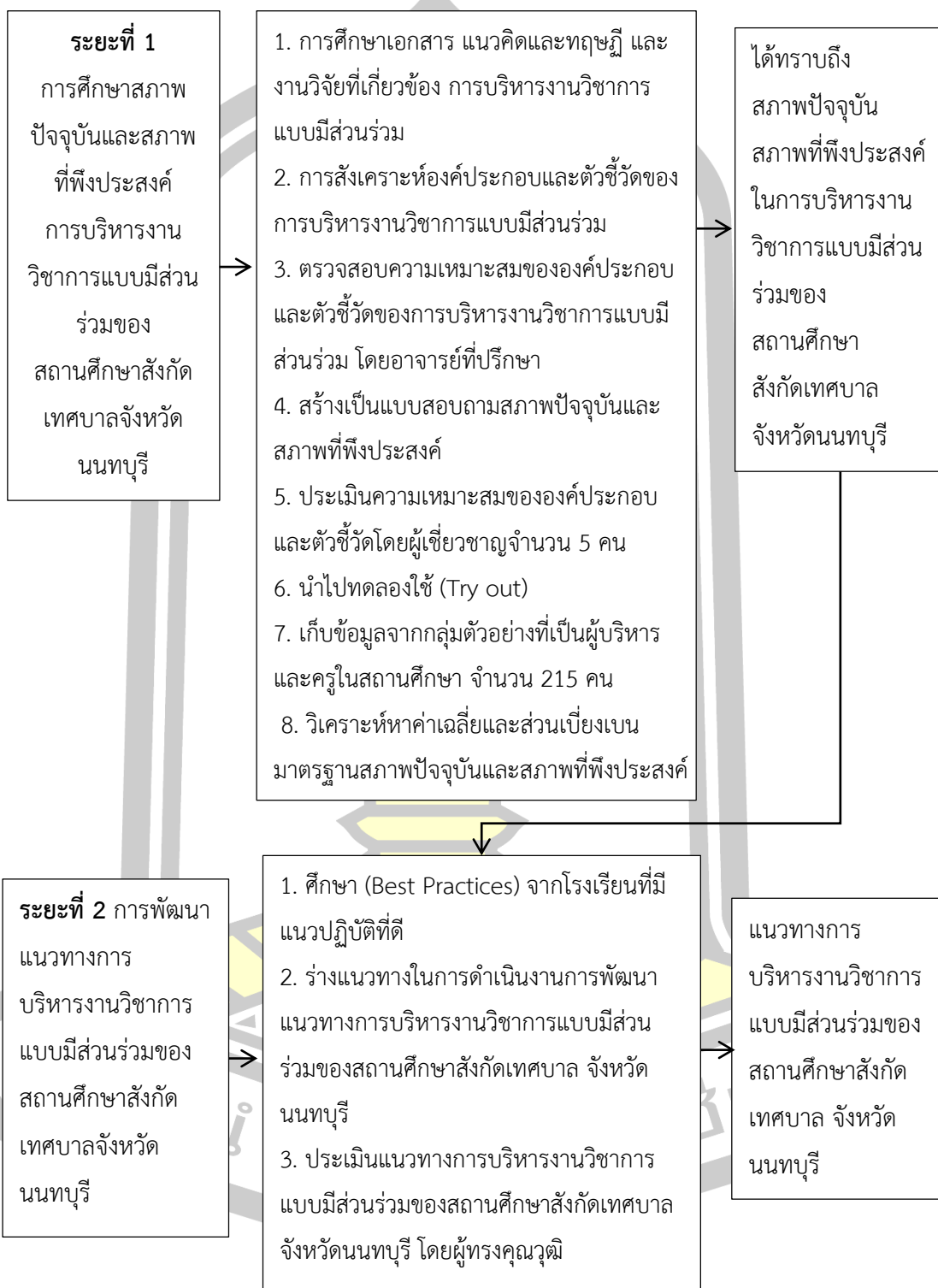
ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี

พูน ปณ ภิโต ชีเว

ระยะการวิจัย

ขั้นตอนการดำเนินการ

ผลที่คาดหวัง

ภาพประกอบ 2 ระยะของการวิจัย ขั้นตอนดำเนินการ และผลที่คาดหวัง

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการ บริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี

ขั้นตอนดำเนินการ

1. การศึกษาเอกสาร แนวคิดและทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การบริหารงาน
วิชาการแบบมีส่วนร่วม
 2. การสังเคราะห์ข้อมูลจากข้อ 1 เพื่อให้ได้องค์ประกอบและตัวชี้วัดของการบริหารงาน
วิชาการแบบมีส่วนร่วม
 3. ตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดของการบริหารงานวิชาการ
แบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา โดยอาจารย์ที่ปรึกษา
 4. ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาและสร้างเป็นแบบสอบถาม
สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์
 5. ประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน
 6. นำไปทดลองใช้ (Try out)
 7. เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารและครูในสถานศึกษา
 8. วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัจจุบันและสภาพที่
พึงประสงค์
 9. นำผลมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความต้องการจำเป็นและจัดลำดับความต้องการ
1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จำนวน 24 คน และครูผู้สอน
ในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จำนวน 468 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 492 คน ปีการศึกษา 2563
เป็นสถานศึกษาทั้งสิ้นจำนวน 17 แห่ง จัดเป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก 1 แห่ง ขนาดกลาง 9 แห่ง
และขนาดใหญ่ 7 แห่ง ซึ่งสังกัดเทศบาลนครนนทบุรี 5 แห่ง สังกัดเทศบาลปาลายบา 6 แห่ง
สังกัดเทศบาลเมืองบางบัวทอง 1 แห่ง สังกัดเทศบาลเมืองใหม่บางบัวทอง 1 แห่ง สังกัดเทศบาลนคร
ปากเกร็ด 3 แห่ง และสังกัดเทศบาลตำบลบางพลี 1 แห่ง
 - 1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในสถานศึกษา
สังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี ปีการศึกษา 2563 จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 24 คน
และครูผู้สอนในสถานศึกษา จำนวน 306 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 330 คน กำหนดขนาดของ
กลุ่มตัวอย่างโดยเทียบจำนวนจากตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan)
(บุญชม ศรีสะอาด, 2552) ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling)

1.2.1 แบ่งโรงเรียนออกเป็น 4 ขนาด จากทั้งหมด 17 โรงเรียน ดังนี้

โรงเรียนขนาดเล็ก	จำนวนนักเรียน 1 – 120 คน
โรงเรียนขนาดกลาง	จำนวนนักเรียน 121 – 600 คน
โรงเรียนขนาดใหญ่	จำนวนนักเรียน 601 – 1500 คน
โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ	จำนวนนักเรียน 1501 คนขึ้นไป

ตาราง 4 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับ	ขนาดโรงเรียน	ผู้บริหารสถานศึกษา		ครูผู้สอน	
		ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 1 แห่ง	1	1	3	3
2	โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 9 แห่ง	13	13	233	146
3	โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 7 แห่ง	10	10	256	157
รวม		24	24	492	306

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน

และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี ซึ่งเป็นแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของ Likert (บุญชม ศรีสะอาด, 2554) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยการสังเคราะห์จากเอกสารแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี ลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert, Rating Scale) โดยกำหนดเกณฑ์ระดับคะแนน ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด
 ระดับ 4 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก
 ระดับ 3 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง
 ระดับ 2 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อย
 ระดับ 1 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อยที่สุด
 ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะ เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์
 และข้อเสนอแนะในการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล
 จังหวัดนนทบุรี

2.2 การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำราและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัย แล้วจึงสร้างแบบสอบถามภายใต้กรอบแนวคิด
2. ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างแบบสอบถามประเภทต่าง ๆ และศึกษาแบบสอบถามจากงานวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องพร้อมกำหนดรูปแบบและขอบเขตของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. กำหนดกรอบแนวคิดของงานวิจัยรวมถึงศึกษาองค์ประกอบประเด็นเนื้อหาโครงสร้างของแบบสอบถามและปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม
4. สร้างแบบสอบถามฉบับร่างนำต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องการครอบคลุมด้านเนื้อหาที่ต้องการวัดสำนวนภาษาและปรับปรุงตามคำแนะนำ
5. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วจึงนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับความสอดคล้องของข้อคำถามโดยใช้เทคนิค IOC (Index of Item Objective Congruence)

คุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญมีดังนี้

1. จบการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไปทางด้านการวัดและประเมินผลด้านการวิจัยทางการศึกษา ด้านการบริหารการศึกษา ด้านหลักสูตรและการสอนหรือสาขาที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา
2. ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการกองการศึกษา ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัย หรือข้าราชการครูที่มีตำแหน่งทางวิชาการระดับชำนาญการพิเศษขึ้นไป

3. เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา เป็นเวลาอย่างน้อย 5 ปี

ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย

1. ดร.ธวัชชัย กรรณิการ์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษาเชี่ยวชาญ โรงเรียนวัดบ่อ (นันทวิทยา) นครปากเกร็ด ๑ วุฒิการศึกษา ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

2. นายสาโรจน์ สุขสุเมธ ผู้อำนวยการสถานศึกษาเชี่ยวชาญโรงเรียน ผาสุกมณีจักร มิตรภาพที่ 116 นครปากเกร็ด ๒ วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม) สาขาการวัดและประเมินผลการศึกษา

3. ดร. ประเมศวร์ วรรณทองสุข รองผู้อำนวยการสถานศึกษาชำนาญการ พิเศษ โรงเรียนอนุบาลกุสุมาลย์ วุฒิการศึกษา ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) สาขาวิชาการบริหาร การศึกษาและภาวะผู้นำ

4. นางศุภิดา พิสมัย ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียน นครนนท์วิทยา ๑ วัดท้ายเมือง วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาการบริหารและการจัดการการศึกษา

5. นางโชติมา กลิ่นบุบผา ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดบ่อ (นันทวิทยา) นครปากเกร็ด ๑ วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม) สาขาการบริหารการศึกษา

ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ทำการประเมินความสอดคล้องระหว่าง องค์ประกอบและตัวชี้วัด โดยใช้เทคนิค IOC (Index of Item Objective Congruence) พบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.80–1.00 ทุกข้อ

6. แบบสอบถามที่ผ่านการตรวจพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไปทดลองใช้ เพื่อหาคุณภาพของแบบสอบถามโดยนำไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อโดยหาสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างคะแนนรายข้อคำถามกับคะแนนรวม (Item Total correlation) และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยการหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) เกณฑ์ที่กำหนด คือ ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ผลการตรวจสอบคุณภาพ พบว่า

6.1 แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน มีค่าอำนาจจำแนก (r_{xy}) 0.505–0.895 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (μ) เท่ากับ 0.982

6.2 แบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ มีค่าอำนาจจำแนก (r_{xy}) 0.581–0.921 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (α) เท่ากับ 0.985

7. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามเพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจริงกับกลุ่มตัวอย่าง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ถึงผู้อำนวยการกองการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม เทศบาลนครนนทบุรี เทศบาลปลายบาง เทศบาลเมืองบางบัวทอง เทศบาลนครปาก และเทศบาลตำบลบางพลับ เพื่อขออนุญาต และอำนวยความสะดวกในการจัดเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหาร และครูผู้สอนของ สถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี

3.2 ทำหนังสือขอความร่วมมือไปยังสถานศึกษาสังกัดสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

3.3 นำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม จัดส่งแบบสอบถามไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ผ่านตู้ รับ-ส่ง หนังสือราชการของกอง การศึกษาศาสนา และวัฒนธรรม เทศบาลนครนนทบุรี เทศบาลปลายบาง เทศบาลเมืองบางบัวทอง เทศบาลนครปาก และเทศบาลตำบลบางพลับ และติดต่อขอรับคืน โดยการนำส่งที่ตู้รับ-ส่ง หนังสือราชการของกองการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม เทศบาลนครนนทบุรี เทศบาลปลายบาง เทศบาลเมืองบางบัวทอง เทศบาลนครปาก และเทศบาลตำบลบางพลับ หรือ ไปแจกและ เก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง หรือ ส่งคืนทางไปรษณีย์ (โดยผู้วิจัยมอบซองติดตราไปรษณียากรที่ จ่าหน้าของส่งกลับคืนมายังผู้วิจัย)และรับคืนด้วยตนเอง

3.4 รวบรวมแบบสอบถามทั้งหมดเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การจัดกระทำข้อมูล

4.1.1 ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา จากกลุ่มตัวอย่าง

4.1.2 จัดเรียงแบบสอบถามให้พร้อมสำหรับนำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม คอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

4.2.1 วิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

4.2.2 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ในการการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (Standard Deviation, S.D.)

โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงาน
วิชาการแบบมีส่วนร่วม ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

มากที่สุด	ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด
ปานกลาง	ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง
น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อย ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Needs Assessment) โดยนำข้อมูลผล
การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ มาหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็นปรับปรุง PNI_{modified}
(Modified Priority Needs Index) เพื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็น ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น
ปรับปรุง

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

5.1.1 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of congruence)

5.1.2 การหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามตามวิธี Item Total

Correlation

5.1.3 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา
(Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

5.2 สถิติพื้นฐาน

5.2.1 ร้อยละ (Percentage)

5.2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

5.2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation, S.D)

5.2.4 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นปรับปรุง PNI modified (Modified Priority
Needs Index)

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางในการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาหน่วยงานที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices)

1.1 ศึกษา (Best Practices) จากโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่ดี

1.2 ศึกษา (Best Practices) จากโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่ดี

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาแนวทางทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี

2.1 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในระยะเวลาที่ 1 ความต้องการจำเป็นและการสัมภาษณ์มาสังเคราะห์ เพื่อร่างแนวทางในการดำเนินงานการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี

2.2 สร้างแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

2.3 นำแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ ปรับปรุงแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี ปรับปรุงแก้ไขตามข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาหน่วยงานที่มีแนวปฏิบัติที่ดี

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในระยะเวลาที่ 1 นำข้อมูลมาสรุปวิเคราะห์และศึกษาแนวทางจากสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดีโดยมีการดำเนินการ ดังนี้

1. สถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดี โดยผู้วิจัยมีการกำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือก ดังนี้

1.1 ผู้วิจัยพิจารณาจากสถานศึกษาแบบอย่างในการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลจากสถานศึกษา จำนวน 3 แห่ง โดยกำหนดเกณฑ์ในการเลือก ดังนี้

1.1.1 เป็นโรงเรียนที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาของสำนักงานมาตรฐานการประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) รอบที่ 3 ในระดับดีขึ้นไป

1.1.2 เป็นสถานศึกษาที่มีนวัตกรรม/ตัวอย่างการปฏิบัติที่ดีของสถานศึกษาที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม

1.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลแนวทางการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาที่เป็น Best Practice ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนรวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้นจำนวน 6 ท่าน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

2.1.1 แบบสัมภาษณ์ มีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ที่พัฒนาขึ้นตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี โดยใช้กรอบแนวคิดของการวิจัยและการวิเคราะห์ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นมาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์ ซึ่งแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปในการสัมภาษณ์ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งงาน สถานที่ทำงาน ประสบการณ์ในการทำงาน/ประสบการณ์ในการบริหารและวันที่ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

2.2 การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือแบบสัมภาษณ์ ดังต่อไปนี้

1. นำผลการศึกษาในระยะที่ 1 มาเป็นกรอบในการสัมภาษณ์แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม เพื่อกำหนดประเด็นในการสัมภาษณ์
2. ศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสัมภาษณ์เพื่อนำมาประกอบเป็นแนวความคิดแล้วสร้างแบบสัมภาษณ์ภายใต้กรอบแนวคิด
3. กำหนดประเด็นคำถามที่มุ่งศึกษาเชิงคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องและครอบคลุมองค์ประกอบและตัวชี้วัดทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม
4. สร้างแบบสัมภาษณ์ตามกรอบที่กำหนดและนำร่างแบบสัมภาษณ์เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อรับคำแนะนำแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข
5. จัดทำฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล

3.2 ผู้วิจัยดำเนินการติดต่อและขอสัมภาษณ์ โดยประสานงานทางโทรศัพท์ กำหนดนัดหมาย วัน เวลา และขอสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลด้วยตนเอง

3.3 ในการสัมภาษณ์แต่ละครั้งผู้วิจัยทำการจดบันทึก และบันทึกเสียงไว้ทุกครั้ง โดยขออนุญาตในการบันทึกก่อนทำการบันทึก

4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การจัดกระทำข้อมูล

4.1.1 ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสัมภาษณ์ จากการจดบันทึกและการบันทึกเสียงจากกลุ่มผู้ใช้ข้อมูล

4.1.2 ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยเทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี โดยการสรุปและนำเสนอโดยการพรรณนา วิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เทคนิคในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ คือ การวิเคราะห์เนื้อหา

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาและการประเมินแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการศึกษาสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดี ดำเนินการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี และ ประเมินแนวทางโดยผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีการดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน จำนวน 5 ท่าน ซึ่ง ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์คุณสมบัติไว้ ดังนี้

1.1 จบการศึกษาทางด้านการวัดและประเมินผล ด้านการวิจัยทางการศึกษา ด้านการบริหารการศึกษา ด้านหลักสูตรการสอน หรือสาขาที่เกี่ยวข้องทางการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป

1.2 ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษาอาจารย์ ประจำมหาวิทยาลัยหรือข้าราชการครู มีตำแหน่งทางวิชาการระดับชำนาญการพิเศษขึ้นไป

1.3 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเป็นเวลา อย่างน้อย 5 ปี

มีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิดังต่อไปนี้

1. ดร.ธวัชชัย กรรณิการ์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษาเชี่ยวชาญ
โรงเรียนวัดบ่อ (นันทวิทยา) นครปากเกร็ด ๑ วุฒิการศึกษา ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาการบริหารการศึกษา
2. นายสาโรจน์ สุขสุเมธ ผู้อำนวยการสถานศึกษาเชี่ยวชาญโรงเรียน
ผาสุภมณิจักร มิตรภาพที่ 116 นครปากเกร็ด ๒ วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม)
สาขาการวัดและประเมินผลการศึกษา
3. ดร. ประเมศวร์ วรรณทองสุข รองผู้อำนวยการสถานศึกษาชำนาญการ
พิเศษ โรงเรียนอนุบาลกุสุมาลย์ วุฒิการศึกษา ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษาและภาวะผู้นำ
4. นางศุภิดา พิสมัย ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียน นครนันทวิทยา ๑
วัดท้ายเมือง วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาการบริหารและการจัดการการศึกษา
5. นางโชติมา กลิ่นบุปผา ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนวัดบ่อ (นันทวิทยา) นครปากเกร็ด ๑ วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม)
สาขาการบริหารการศึกษา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงาน
วิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี ซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตรฐาน
ประมาณค่า 5 ระดับ โดยการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้

2.2 การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.2.1 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในระยะที่ 1 ความต้องการจำเป็นและ
การสัมภาษณ์มาสังเคราะห์ เพื่อจัดทำร่างแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา
สังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี

2.2.2 ศึกษาหลักการและวิธีการสร้างแบบประเมินจากเอกสารตำรา

2.2.3 สร้างแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี

2.2.4 นำแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วปรับแก้ไขตามคำแนะนำ

2.2.5 ผู้วิจัยนำแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อพิจารณาและให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไข

2.2.6 ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จัดพิมพ์แบบประเมินแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรีฉบับจริง เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ

3.2 ผู้วิจัยประสานกับผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อจัดส่งแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้พร้อมหนังสือขอความร่วมมือ

3.3 ผู้วิจัยรวบรวมแบบประเมินทั้งหมดเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การจัดกระทำข้อมูล

4.1.1 ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบประเมินที่ได้รับกลับคืนจากผู้ทรงคุณวุฒิ

4.1.2 จัดเรียงแบบประเมินให้พร้อมสำหรับนำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบประเมินแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมาย (บุญชม ศรีสะอาด, 2554) ดังนี้

4.51-5.00 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

2.51-3.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับน้อย

1.00-1.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับน้อยที่สุด

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of congruence)

5.2 สถิติพื้นฐาน

5.2.1 ค่าเฉลี่ย (Mean)

5.2.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5.2.3 ร้อยละ (Percentage)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

1.1 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of congruence)

สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.2 การหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามตามวิธี Item Total Correlation

สูตร

$$r_{xy} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ r_{xy} แทน ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม

$\sum X$ แทน คะแนนรวมของแบบสอบถามรายด้าน

$\sum Y$ แทน คะแนนรวมของแบบสอบถามรายข้อ

$\sum X^2$ แทน คะแนนรวมของแบบสอบถามรายด้านแต่ละตัวยกกำลังสอง

$\sum Y^2$ แทน คะแนนรวมของแบบสอบถามรายข้อยกกำลังสอง

$\sum XY$ แทน ผลรวมของผลคูณระหว่างรายด้านกับรายข้อ

N แทน จำนวนทั้งหมด

1.3 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

สูตร

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ α แทน สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น

n แทน จำนวนข้อของเครื่องมือ

$\sum S_i^2$ แทน คะแนนความแปรปรวนแต่ละข้อ

S_t^2 แทน คะแนนความแปรปรวนทั้งฉบับ

2. สถิติพื้นฐาน

2.1 ร้อยละ (Percentage)

สูตร

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ค่าร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงเป็นค่าร้อยละ

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

พหุบัน ปณ สิโต ชีเว

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
 N แทน จำนวนคนในกลุ่ม

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 X แทน คะแนนแต่ละตัว
 N แทน จำนวนคนในกลุ่ม
 $\sum X$ แทน ผลรวม

2.4 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น PNI modified (Modified Priority Needs Index)

สูตร

$$\text{ค่า PNI}_{\text{modified}} = (I - D)/D$$

ค่า $\text{PNI}_{\text{modified}}$ หมายถึง ดัชนีความต้องการจำเป็น
 I หมายถึง สภาพที่พึงประสงค์
 D หมายถึง สภาพปัจจุบัน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์แทนความหมายต่าง ๆ ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
D	แทน	สภาพปัจจุบัน
I	แทน	สภาพที่พึงประสงค์
$PNI_{modified}$	แทน	ความต้องการจำเป็น

ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาหน่วยงานที่มีแนวปฏิบัติที่ดี

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของ
สถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการ
บริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความถี่ ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ผู้บริหาร
สถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี จำนวน 330 ซึ่งคิดเป็นร้อยละ
100 ของแบบสอบถาม รายละเอียดปรากฏดังตาราง 5

ตาราง 5 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	ความถี่	ร้อยละ
ตำแหน่ง		
ผู้บริหารสถานศึกษา	24	7.27
ครูผู้สอน	306	92.73
รวม	330	100
ประสบการณ์การทำงาน		
1 - 5 ปี	15	4.54
6 - 10 ปี	55	16.67
11 - 15 ปี	112	33.94
16 - 20 ปี	45	13.64
21 - 25 ปี	38	11.52
มากกว่า 25 ปี	65	19.70
รวม	330	100
ขนาดสถานศึกษา		
ขนาดเล็ก	4	1.21
ขนาดกลาง	159	48.18
ขนาดใหญ่	167	50.61
รวม	330	100

จากตาราง 5 แสดงว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล ในจังหวัดนนทบุรี ได้รับกลับคืนมาจำนวน 330 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 พบว่า เมื่อจำแนกตามตำแหน่งส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 92.73 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 11-15 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.94 จำแนกตามขนาดสถานศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 50.61

2. ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี โดยรวม

การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของ สถานศึกษาสังกัดเทศบาลจังหวัดนนทบุรี	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
องค์ประกอบที่ 1 การพัฒนาหลักสูตร	2.96	0.89	ปานกลาง	4.33	0.71	มาก
องค์ประกอบที่ 2 การวางแผนงานวิชาการ	2.77	0.94	ปานกลาง	4.29	0.74	มาก
องค์ประกอบที่ 3 การจัดการเรียนการสอน	2.78	0.95	ปานกลาง	4.26	0.68	มาก
องค์ประกอบที่ 4 การวัดและประเมินผล	2.77	0.94	ปานกลาง	4.26	0.67	มาก
โดยรวม	2.82	0.93	ปานกลาง	4.29	0.70	มาก

จากตาราง 6 แสดงว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.82$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X} = 2.96$) ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 2.78$) ด้านการวางแผนงานวิชาการ ($\bar{X} = 2.77$) และด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 2.77$)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X} = 4.33$) การวางแผนงานวิชาการ ($\bar{X} = 4.29$) ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.26$) และด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 4.26$) ซึ่งสามารถจำแนกรายละเอียดในแต่ละด้านได้ดังต่อไปนี้

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงาน
วิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี
ด้านการพัฒนาหลักสูตร

ด้านการพัฒนาหลักสูตร	ระดับความคิดเห็น					
	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. มีส่วนร่วมในการจัดเนื้อหาและจัดโครงสร้างหลักสูตรของสถานศึกษา	2.78	0.79	ปานกลาง	4.57	0.76	มากที่สุด
2. มีส่วนร่วมในการบูรณาการเนื้อหาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ เข้าด้วยกัน	2.89	0.96	ปานกลาง	4.24	0.70	มาก
3. มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการเรียนรู้	3.15	1.15	ปานกลาง	4.27	0.72	มาก
4. มีส่วนร่วมในการจัดครูเข้าสอนตรงตามสาขาวิชาหรือประสบการณ์ที่ตนเองถนัด	2.92	0.97	ปานกลาง	4.55	0.75	มากที่สุด
5. มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อช่วยพัฒนานักเรียนให้เป็นไปตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์	3.09	0.86	ปานกลาง	4.25	0.65	มาก
6. มีส่วนร่วมในการกำหนดสัดส่วนเวลา ระหว่างการเรียนรู้ตามสาระการเรียนรู้กับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	3.01	0.69	ปานกลาง	4.27	0.71	มาก
7. มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมทางวิชาการ เช่น ส่งเสริมการจัดทำโครงงานของนักเรียน การแข่งขันทางวิชาการ	2.87	0.82	ปานกลาง	4.20	0.64	มาก
8. มีส่วนร่วมในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร	2.98	0.85	ปานกลาง	4.29	0.78	มาก
โดยรวม	2.96	0.89	ปานกลาง	4.33	0.71	มาก

จากตาราง 7 แสดงว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี ด้านการวิเคราะห์หลักสูตร เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.96$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.15$) มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อช่วยพัฒนานักเรียนให้เป็นไปตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ($\bar{X} = 3.09$) มีส่วนร่วมในการกำหนดสัดส่วนเวลาระหว่างการเรียนรู้ตามสาระการเรียนรู้กับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X} = 3.01$) และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือมีส่วนร่วมในการจัดเนื้อหาและจัดโครงสร้างหลักสูตรของสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.78$)

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากและมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ มีส่วนร่วมในการจัดเนื้อหาและจัดโครงสร้างหลักสูตรของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.57$) มีส่วนร่วมในการจัดครูเข้าสอนตรงตามสาขาวิชาหรือประสบการณ์ที่ตนเองถนัด ($\bar{X} = 4.55$) มีส่วนร่วมในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร ($\bar{X} = 4.29$) และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือมีส่วนร่วมในการบูรณาการเนื้อหาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ($\bar{X} = 4.24$)

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี
ด้านการวางแผนงานวิชาการ

ด้านการวางแผนงานวิชาการ	ระดับความคิดเห็น					
	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. มีส่วนร่วมในการกำหนดยุทธศาสตร์และตัวชี้วัดในการดำเนินงานวิชาการ	2.63	0.87	ปานกลาง	4.24	0.72	มาก
2. มีส่วนร่วมในการวางแผนการทำงานด้านวิชาการอย่างเป็นระบบและชัดเจน	2.59	0.87	ปานกลาง	4.22	0.70	มาก
3. มีส่วนร่วมในการจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน	2.58	1.05	ปานกลาง	4.27	0.77	มาก

ตาราง 8 (ต่อ)

ด้านการวางแผนงานวิชาการ	ระดับความคิดเห็น					
	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
4. มีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามระบบการบริหารงานวิชาการ	2.80	0.94	ปานกลาง	4.30	0.79	มาก
5. มีส่วนร่วมในกระบวนการสรรหาและคัดเลือกนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านต่าง ๆ	2.97	0.99	ปานกลาง	4.25	0.78	มาก
6. มีส่วนร่วมในการจัดตารางเรียน	2.95	0.97	ปานกลาง	4.25	0.76	มาก
7. มีส่วนร่วมในการสร้างวัฒนธรรมที่มุ่งเน้นด้านวิชาการ	2.90	0.94	ปานกลาง	4.28	0.64	มาก
8. มีส่วนร่วมในการสร้างบรรยากาศส่งเสริมให้มีการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายแบบกัลยาณมิตร	2.76	0.91	ปานกลาง	4.50	0.75	มาก
9. มีส่วนร่วมในการจัดการระบบเทคโนโลยีสารสนเทศสนับสนุนงานด้านวิชาการ	2.79	0.93	ปานกลาง	4.34	0.72	มาก
โดยรวม	2.78	0.94	ปานกลาง	4.29	0.74	มาก

จากตาราง 8 แสดงว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี ด้านการวางแผนงานวิชาการ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.78$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ มีส่วนร่วมในกระบวนการสรรหาและคัดเลือกนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านต่าง ๆ ($\bar{X} = 2.97$) มีส่วนร่วมในการจัดตารางเรียน ($\bar{X} = 2.95$) ส่วนร่วมในการสร้างวัฒนธรรมที่มุ่งเน้นด้านวิชาการ ($\bar{X} = 2.90$) และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือมีส่วนร่วมในการจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 2.58$)

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากและมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก

ดังนั้น มีส่วนร่วมในการสร้างบรรยากาศ ส่งเสริมให้มีการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมาย แบบกัลยาณมิตร ($\bar{X} = 4.50$) มีส่วนร่วมในการจัดการระบบเทคโนโลยีสารสนเทศสนับสนุนงานด้านวิชาการ ($\bar{X} = 4.34$) มีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามระบบการบริหารงานวิชาการ ($\bar{X} = 4.30$) และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือมีส่วนร่วมในการวางแผนการทำงานด้านวิชาการอย่างเป็นระบบและชัดเจน ($\bar{X} = 4.22$)

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงาน วิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี ด้านการจัดการเรียน การสอน

ด้านการจัดการเรียนการสอน	ระดับความคิดเห็น					
	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. มีส่วนร่วมในการจัดระบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา	2.68	0.89	ปานกลาง	4.27	0.71	มาก
2. มีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศ และสถานที่ ให้สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ และเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้	2.65	0.88	ปานกลาง	4.25	0.70	มาก
3. มีส่วนร่วมในการติดต่อประสานงานต่าง ๆ ที่ช่วยส่งเสริมการจัดการเรียนรู้	2.56	1.04	ปานกลาง	4.24	0.65	มาก
4. มีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ที่ส่งเสริมผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ และทักษะให้บรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษา	2.80	0.93	ปานกลาง	4.29	0.69	มาก
5. มีส่วนร่วมในการเลือกวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้อื่นๆ ที่เพียงพอ หลากหลาย ทันสมัย ตรงกับความต้องการ	2.95	0.98	ปานกลาง	4.25	0.71	มาก

ตาราง 9 (ต่อ)

ด้านการจัดการเรียนการสอน	ระดับความคิดเห็น					
	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
6. มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยการวิจัย	2.90	0.96	ปานกลาง	4.25	0.60	มาก
7. มีส่วนร่วมในการให้คำปรึกษาช่วยเหลือในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในสถานศึกษา	2.91	0.97	ปานกลาง	4.28	0.72	มาก
โดยรวม	2.78	0.95	ปานกลาง	4.26	0.68	มาก

จากตาราง 9 แสดงว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี ด้านการจัดการเรียนการสอน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.78$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ มีส่วนร่วมในการเลือกวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้ ที่เพียงพอ หลากหลาย ทันสมัย ตรงกับความต้องการ ($\bar{X} = 2.95$) มีส่วนร่วมในการให้คำปรึกษา ช่วยเหลือในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.91$) มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยการวิจัย ($\bar{X} = 2.90$) และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือมีส่วนร่วมในการติดต่อประสานงานต่าง ๆ ที่ช่วยส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 2.56$)

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากและมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ มีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถและทักษะให้บรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.29$) มีส่วนร่วมในการให้คำปรึกษา ช่วยเหลือในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.28$) มีส่วนร่วมในการจัดระบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.27$) และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือมีส่วนร่วมในการติดต่อประสานงานต่าง ๆ ที่ช่วยส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.24$)

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการ
บริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี
ด้านการวัดและประเมินผล

ด้านการจัดการเรียนการสอน	ระดับความคิดเห็น					
	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. มีส่วนร่วมในการกำหนดปฏิทินการ ดำเนินการวัดผลและประเมินผล	2.68	0.88	ปานกลาง	4.25	0.79	มาก
2. มีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลการ เรียนการสอนตามสภาพจริง	2.60	0.86	ปานกลาง	4.22	0.64	มาก
3. มีส่วนร่วมในการดำเนินการออกและ คัดเลือกข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	2.63	1.07	ปานกลาง	4.25	0.67	มาก
4. มีส่วนร่วมในการประสานความร่วมมือ ในการเข้าศึกษาต่อกับสถานศึกษาอื่น เมื่อจบการศึกษาชั้นสูงสุดของ สถานศึกษาเดิม	2.71	0.92	ปานกลาง	4.28	0.69	มาก
5. มีส่วนร่วมในการนำผลการประเมินมา ปรับปรุงและพัฒนาเพื่อใช้เป็นแนวทางใน การดำเนินการในปีการศึกษาต่อไป	2.95	0.96	ปานกลาง	4.24	0.64	มาก
6. มีส่วนร่วมในการประเมินผล ยุทธศาสตร์และตัวชี้วัดของสถานศึกษา	2.86	0.92	ปานกลาง	4.26	0.62	มาก
7. มีส่วนร่วมในการวัดผลและพัฒนา การทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน	2.97	0.99	ปานกลาง	4.29	0.65	มาก
โดยรวม	2.77	0.94	ปานกลาง	4.26	0.67	มาก

จากตาราง 10 แสดงว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของ
สถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี ด้านการจัดการวัดและประเมินผล เมื่อพิจารณาเป็น
รายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.77$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับ
ปานกลางทั้งหมด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ มีส่วนร่วมในการวัดผล

และพัฒนาการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน ($\bar{X} = 2.97$) มีส่วนร่วมในการนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการในปีการศึกษาต่อไป ($\bar{X} = 2.95$) มีส่วนร่วมในการประเมินผลยุทธศาสตร์และตัวชี้วัดของสถานศึกษา ($\bar{X} = 2.86$) และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนตามสภาพจริง ($\bar{X} = 2.60$)

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากและมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ มีส่วนร่วมในการวัดผลและพัฒนาการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน ($\bar{X} = 4.29$) มีส่วนร่วมในการประสานความร่วมมือในการเข้าศึกษาต่อกับสถานศึกษาอื่น เมื่อจบการศึกษาชั้นสูงสุดของสถานศึกษาเดิม ($\bar{X} = 4.28$) มีส่วนร่วมในการประเมินผลยุทธศาสตร์และตัวชี้วัดของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.26$) และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนตามสภาพจริง ($\bar{X} = 4.22$)

3. ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี

ตาราง 11 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น PNI_{modified} และลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี และลำดับความต้องการจำเป็นโดยรวม

องค์ประกอบ	D	I	PNI_{modified}	ลำดับความต้องการจำเป็น
องค์ประกอบที่ 1 การพัฒนาหลักสูตร	2.96	4.33	0.462	4
องค์ประกอบที่ 2 การวางแผนงานวิชาการ	2.77	4.29	0.548	1
องค์ประกอบที่ 3 การจัดการเรียนการสอน	2.78	4.26	0.534	3
องค์ประกอบที่ 4 การวัดและประเมินผล	2.77	4.26	0.536	2
โดยรวม	2.83	4.29	0.52	-

จากตาราง 11 พบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี ค่า PNI_{modified} มีค่าเท่ากับ 0.52 เรียงลำดับตามความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การวางแผนงานวิชาการ การวัดและประเมินผล

การจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาหลักสูตร ตามลำดับ โดยสามารถแจกแจงรายละเอียดปรากฏดังตาราง 12-15 ดังนี้

ตาราง 12 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น $PNI_{modified}$ และลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี ด้านการพัฒนาหลักสูตร

ด้านการพัฒนาหลักสูตร	D	I	$PNI_{modified}$	ลำดับความต้องการจำเป็น
1. มีส่วนร่วมในการจัดเนื้อหาและจัดโครงสร้างหลักสูตรของสถานศึกษา	2.78	4.57	0.644	1
2. มีส่วนร่วมในการบูรณาการเนื้อหาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ เข้าด้วยกัน	2.89	4.24	0.467	3
3. มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการเรียนรู้	3.15	4.27	0.356	8
4. มีส่วนร่วมในการจัดครูเข้าสอนตรงตามสาขาวิชาหรือประสบการณ์ที่ตนเองถนัด	2.92	4.55	0.558	2
5. มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อช่วยพัฒนานักเรียนให้เป็นไปตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์	3.09	4.25	0.375	7
6. มีส่วนร่วมในการกำหนดสัดส่วนเวลาระหว่างการเรียนรู้ตามสาระการเรียนรู้กับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	3.01	4.27	0.419	6
7. มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมทางวิชาการ เช่น ส่งเสริมการจัดทำโครงงานของนักเรียน การแข่งขันทางวิชาการ	2.87	4.20	0.463	4
8. มีส่วนร่วมในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร	2.98	4.29	0.440	5
โดยรวม	2.96	4.33	0.462	-

จากตาราง 12 พบว่า ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี ด้านการพัฒนาหลักสูตร เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย

3 ลำดับ ดังนี้ มีส่วนร่วมในการจัดเนื้อหาและจัดโครงสร้างหลักสูตรของสถานศึกษา (PNI = 0.64)
 มีส่วนร่วมในการจัดครูเข้าสอนตรงตามสาขาวิชาหรือประสบการณ์ที่ตนเองถนัด (PNI = 0.56)
 ส่วนร่วมในการบูรณาการเนื้อหาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ เข้าด้วยกัน (PNI = 0.47)
 และความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด คือมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการเรียนรู้ (PNI = 0.36)

ตาราง 13 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น PNI_{modified} และลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารงาน
 วิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี ด้านการวางแผนงาน
 วิชาการ

ด้านการวางแผนงานวิชาการ	D	I	PNI _{modified}	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
1. มีส่วนร่วมในการกำหนดยุทธศาสตร์และตัวชี้วัด ในการดำเนินงานวิชาการ	2.63	4.24	0.612	4
2. มีส่วนร่วมในการวางแผนการทำงานด้าน วิชาการอย่างเป็นระบบและชัดเจน	2.59	4.22	0.629	3
3. มีส่วนร่วมในการจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน	2.58	4.25	0.647	1
4. มีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามระบบ การบริหารงานวิชาการ	2.80	4.30	0.536	6
5. มีส่วนร่วมในกระบวนการสรรหาและคัดเลือก นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านต่าง ๆ	2.97	4.27	0.438	9
6. มีส่วนร่วมในการจัดตารางเรียน	2.95	4.25	0.441	8
7. มีส่วนร่วมในการสร้างวัฒนธรรมที่มุ่งเน้นด้าน วิชาการ	2.90	4.28	0.476	7
8. มีส่วนร่วมในการสร้างบรรยากาศ ส่งเสริมให้มี การปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมาย แบบกลายามิตร	2.76	4.50	0.630	2
9. มีส่วนร่วมในการจัดการระบบเทคโนโลยี สารสนเทศสนับสนุนงานด้านวิชาการ	2.79	4.34	0.556	5
โดยรวม	2.77	4.29	0.548	-

จากตาราง 13 พบว่า ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี ด้านการวางแผนงานวิชาการ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ มีส่วนร่วมในการจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน (PNI = 0.65) มีส่วนร่วมในการสร้างบรรยากาศ ส่งเสริมให้มีการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายแบบกลยุทธ์ (PNI = 0.630) มีส่วนร่วมในการวางแผนการทำงานด้านวิชาการอย่างเป็นระบบและชัดเจน (PNI = 0.629) และความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด คือ มีส่วนร่วมในกระบวนการสรรหาและคัดเลือกนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านต่าง ๆ (PNI = 0.438)

ตาราง 14 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น $PNI_{modified}$ และลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี ด้านการจัดการเรียนการสอน

ด้านการจัดการเรียนการสอน	D	I	$PNI_{modified}$	ลำดับความต้องการจำเป็น
1. มีส่วนร่วมในการจัดระบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา	2.68	4.27	0.593	3
2. มีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศ และสถานที่ ให้สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ และเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้	2.65	4.25	0.604	2
3. มีส่วนร่วมในการติดต่อประสานงานต่าง ๆ ที่ช่วยส่งเสริมการจัดการเรียนรู้	2.56	4.24	0.656	1
4. มีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถและทักษะให้บรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษา	2.80	4.29	0.532	4
5. มีส่วนร่วมในการเลือกวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้ ที่เพียงพอ หลากหลาย ทันสมัย ตรงกับความต้องการ	2.95	4.25	0.441	7
6. มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยการวิจัย	2.90	4.25	0.466	6
7. มีส่วนร่วมในการให้คำปรึกษา ช่วยเหลือในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในสถานศึกษา	2.91	4.28	0.471	5
โดยรวม	2.78	4.26	0.534	-

จากตาราง 14 พบว่า ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี ด้านการจัดการเรียนการสอน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ มีส่วนร่วมในการติดต่อประสานงานต่าง ๆ ที่ช่วยส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ (PNI = 0.66) มีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศ และสถานที่ ให้สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ และเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ (PNI = 0.60) มีส่วนร่วมในการจัดระบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา (PNI = 0.59) และความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด คือ มีส่วนร่วมในการเลือกวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้ ที่เพียงพอ หลากหลาย ทันสมัย ตรงกับความต้องการ (PNI = 0.44)

ตาราง 15 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น PNI_{modified} และลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี ด้านการวัดและประเมินผล

ด้านการวัดและประเมินผล	D	I	PNI _{modified}	ลำดับความต้องการจำเป็น
1. มีส่วนร่วมในการกำหนดปฏิทินการดำเนินการวัดผลและประเมินผล	2.68	4.25	0.586	3
2. มีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนตามสภาพจริง	2.60	4.22	0.623	1
3. มีส่วนร่วมในการดำเนินการออกและคัดเลือกข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	2.63	4.25	0.616	2
4. มีส่วนร่วมในการประสานความร่วมมือในการเข้าศึกษาต่อกับสถานศึกษาอื่น เมื่อจบการศึกษาชั้นสูงสุดของสถานศึกษาเดิม	2.71	4.28	0.579	4
5. มีส่วนร่วมในการนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการในปีการศึกษาต่อไป	2.95	4.24	0.437	7
6. มีส่วนร่วมในการประเมินผลยุทธศาสตร์และตัวชี้วัดของสถานศึกษา	2.86	4.26	0.490	5
7. มีส่วนร่วมในการผลและพัฒนาการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน	2.97	4.29	0.444	6
โดยรวม	2.77	4.26	0.536	-

จากตาราง 15 พบว่า ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี ด้านการวัดและประเมินผล เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ มีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนตามสภาพจริง (PNI = 0.623) มีส่วนร่วมในการดำเนินการออกและคัดเลือกข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (PNI = 0.616) มีส่วนร่วมในการกำหนดปฏิทินการดำเนินการวัดผลและประเมินผล (PNI = 0.59) และความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด คือ มีส่วนร่วมในการนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการในปีการศึกษาต่อไป (PNI = 0.43)

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาหน่วยงานที่มีแนวปฏิบัติที่ดี

1.1 ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) เพื่อเป็นแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี จำนวน 3 สถานศึกษา โดยเรียงลำดับความต้องการจำเป็นดังนี้ ด้านวางแผนงานวิชาการ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาหลักสูตร

1.1.1 โรงเรียนเทศบาลวัดละหาร ตำบลโสนลอย อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรีสังกัดเทศบาลเมืองบางบัวทอง ปัจจุบันได้เปิดทำการสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาลศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาศึกษาปีที่ 6 มีจำนวนนักเรียน 908 คน ดังนี้

1.1.1.1 ด้านการวางแผนงานวิชาการ

ผู้บริหารสถานศึกษา

“...ร่วมกันตัดสินใจวางแผน กำหนดยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด วิธีการ ขั้นตอน รายละเอียดของการดำเนินงานวิชาการ ด้านการวางแผนงานวิชาการของสถานศึกษาในภาพรวม จัดลำดับกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติก่อนหลัง เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เพื่อให้การดำเนินงานการวางแผนงานวิชาการของสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีระบบและชัดเจน สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งเน้นด้านวิชาการในการดำเนินงานของสถานศึกษา...”

ครูผู้สอน

“...มีส่วนร่วมในการประสานงาน รับผิดชอบโครงการวิชาการ กิจกรรม ตามการวางแผนงานวิชาการในสถานศึกษา ด้วยความเต็มใจ และความสามารถ เช่น การจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศทางวิชาการ การจัดตารางเรียน การวางแผนการพัฒนาครู ...”

1.1.1.2 ด้านการวัดและประเมินผล

ผู้บริหารสถานศึกษา

“...ประชุมวางแผนติดตามประเมินผลการด้านการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา จากรายงานผลการดำเนินงาน สนับสนุนการวัดผลและการประเมินผล โดยการพัฒนาเครื่องมือการวัดผลและประเมินผลให้เหมาะสมต่อการวัดและประเมินผลทางวิชาการ การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ...”

ครูผู้สอน

“...มีส่วนร่วมในการระดมความคิด อภิปราย แสดงความคิดเห็น ให้ข้อมูล เกี่ยวกับปัญหาและความต้องการของสถานศึกษา ด้านการวัดและการประเมินผล รับมอบหมาย โครงการ งาน กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผล...”

1.1.1.3 ด้านการจัดการเรียนการสอน

ผู้บริหารสถานศึกษา

“...ร่วมกันตัดสินใจ กำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิธีการดำเนินงาน การวัดและการประเมินผล การนิเทศการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถและทักษะ ให้บรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษา ...”

ครูผู้สอน

“...รายงานผลการดำเนินงาน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้วยระบบนิเทศการศึกษา เพื่อค้นหาข้อดีและข้อบกพร่องในด้านต่าง ๆ และทำการเผยแพร่ผลการประเมินการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนการสอน ให้บุคลากรทุกฝ่ายได้รับรู้ เพื่อนำไปพัฒนากระบวนการดำเนินงานต่อไป...”

1.1.1.4 ด้านการพัฒนาหลักสูตร

ผู้บริหารสถานศึกษา

“...ในการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม ด้านการพัฒนาหลักสูตร ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ โดยเริ่มที่การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีส่วนร่วมในการวางแผน คือ การประชุมร่วมกับหัวหน้าฝ่ายวิชาการ จากนั้นถึงเรียกประชุมครูผู้สอนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อให้จัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน มอบหมายให้ครูแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้พัฒนาในหลักสูตรของกลุ่มสาระตน ให้หลักสูตรดังกล่าวสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน ความต้องการของผู้เรียน จนถึงขั้นมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล เพื่อให้หลักสูตรสถานศึกษาเป็นหลักสูตรที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคม มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ...”

ครูผู้สอน

“...มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยเฉพาะโครงสร้างรายวิชาที่ตนสอน จัดทำแผนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษา ตรงกับความต้องการของผู้เรียน เพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ สนับสนุนและดำเนินงานด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้วยความเต็มใจ เต็มเวลา เต็มความรู้และความสามารถ...”

1.1.2 โรงเรียนนครนนท์วิทยา ๑ วัดท้ายเมือง ตำบลสวนใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี สังกัดเทศบาลนครนนทบุรี ปัจจุบันได้เปิดทำการสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาลศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาศึกษาปีที่ 6 มีจำนวนนักเรียน 382 คน ดังนี้

1.1.2.1 ด้านการวางแผนงานวิชาการ

ผู้บริหารสถานศึกษา

“...ร่วมกันตัดสินใจวางแผนกำหนดขั้นตอนวิธีการในการจัดทำแผนการปฏิบัติงานประจำปี เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินกิจกรรมวิชาการต่าง ๆ ในสถานศึกษา จัดลำดับกิจกรรมก่อนหลัง ติดตามผลการดำเนินงาน ให้ความสนับสนุน ช่วยเหลือ และยกย่องชมเชย เมื่อปฏิบัติงานได้ดี ...”

ครูผู้สอน

“...ดำเนินกิจกรรมโดยยึดตามแผนปฏิบัติงานประจำปี และปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ดีที่สุด ปรึกษาหารือ และให้ความช่วยเหลือในการดำเนินงานกับเพื่อนร่วมงาน สร้างบรรยากาศการทำงานที่ดี รับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข ...”

1.1.2.2 ด้านการวัดและประเมินผล

ผู้บริหารสถานศึกษา

“...จัดประชุมเพื่อร่วมในการระดมความคิด อภิปราย แสดงความคิดเห็น ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการของสถานศึกษา ด้านการวัดและการประเมินผล กำหนดวัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินงาน และกำหนดนโยบายของสถานศึกษา โดยกำหนดระเบียบการวัดและการประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ...”

ครูผู้สอน

“...ดำเนินงานด้านการวัดผลและประเมินผลตามที่สถานศึกษามีการแต่งตั้งมอบหมายหน้าที่ รายงานผล วัดผล และวิเคราะห์ผลของการดำเนินงานด้านการวัดผล

และประเมินผล เพื่อค้นหาข้อดีและข้อบกพร่องในด้านต่าง ๆ เพื่อหาแนวทางแก้ไขและพัฒนาการทำงานที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น...”

1.1.2.3 ด้านการจัดการเรียนการสอน

ผู้บริหารสถานศึกษา

“...กำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิธีการดำเนินงาน การวัดและการประเมินผล การนิเทศการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน กำหนดแนวทางการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนการสอน เช่น การวางแผนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยวิธีที่หลากหลาย...”

ครูผู้สอน

“...ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอน การวางแผนการจัดการเรียนการสอน วางแผนการจัดทำแผนการเรียนรู้ การใช้สื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา ดำเนินการโครงการที่ได้รับผิดชอบด้วยความเต็มที่ ...”

1.1.2.4 ด้านการพัฒนาหลักสูตร

ผู้บริหารสถานศึกษา

“...จัดประชุมเพื่อร่วมในการระดมความคิด อภิปราย แสดงความคิดเห็น ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการของสถานศึกษา ด้านการวัดและการประเมินผล กำหนดวัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินงาน และกำหนดนโยบายของสถานศึกษา โดยกำหนดระเบียบการวัดและการประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ แบ่งงานให้เหมาะสมกับความสามารถ...”

ครูผู้สอน

“...จัดตารางสอน จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ให้การสนับสนุนงานด้านการพัฒนาหลักสูตร ปฏิบัติหน้าที่ตามโครงการและแผนงานที่สถานศึกษากำหนด รายงานผลการดำเนินงาน เพื่อค้นหาข้อดีและข้อบกพร่องในด้านต่าง ๆ เพื่อหาแนวทางแก้ไขและพัฒนาการทำงานที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ...”

1.1.3 โรงเรียนวัดบ่อ (นันทวิทยา) นครปากเกร็ด ๑ ตำบลปากเกร็ด อำเภอปาก

เกร็ด จังหวัดนนทบุรี สังกัดเทศบาลนครปากเกร็ด ปัจจุบันได้เปิดทำการสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาลศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาศึกษาปีที่ 6 มีจำนวนนักเรียน 1,150 คน ดังนี้

1.1.3.1 ด้านการวางแผนงานวิชาการ

ผู้บริหารสถานศึกษา

“...ร่วมกันกำหนดยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด วิธีการ ขั้นตอน รายละเอียดของการดำเนินงานวิชาการ จัดลำดับกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติก่อนหลัง แล้วนำข้อมูลดังกล่าวมาจัดทำเป็นปฏิทินการปฏิบัติงานประจำปี เพื่อให้โรงเรียนดำเนินงานวิชาการให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน...”

ครูผู้สอน

“...มีส่วนร่วมในการจัดทำวางแผนปฏิทินการปฏิบัติงาน โดยกำหนดวิธีการ ขั้นตอน รายละเอียดของการดำเนินงาน ระยะเวลาดำเนินการ สถานที่ คน ทุน และวัสดุ อุปกรณ์ และปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินงาน การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล และการประเมินผล ของงานที่ปรากฏในปฏิทินการปฏิบัติงาน...”

1.1.3.2 ด้านการวัดและประเมินผล

ผู้บริหารสถานศึกษา

“...การวัดและประเมินผลแบบมีส่วนร่วม คือ ต้องเริ่มจากการร่วมคิด เป้าหมายและวิธีการวัดผล ร่วมวางแผนข้อกำหนดระเบียบในการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา ร่วมปฏิบัติงาน แบ่งงานให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ และร่วมสะท้อนผลของการวัดและประเมินผล เพื่อนำไปปรับปรุงแนวทางการปฏิบัติในครั้งถัดไป ...”

ครูผู้สอน

“...ครูทุกคนปฏิบัติงานตามนโยบายและระเบียบการวัดและประเมินผลของโรงเรียน โดยเฉพาะการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง และนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนา เพื่อใช้เป็นแนวทางในปีต่อ ๆ ไปอย่างต่อเนื่อง ...”

1.1.3.3 ด้านการจัดการเรียนการสอน

ผู้บริหารสถานศึกษา

“...ร่วมปรึกษาหารือ เพื่อให้ได้แนวทางในการจัดการเรียนการสอน การใช้สื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา โดยการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถและทักษะให้บรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษา มีการนิเทศการจัดการเรียนการสอน อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง...”

ครูผู้สอน

“...มีส่วนร่วมในการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา โดยการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับนโยบายและ

เป้าหมายของสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีที่หลากหลาย จัดให้มีแหล่งเรียนรู้ที่เพียงพอ...”

1.1.3.4 ด้านการพัฒนาหลักสูตร

ผู้บริหารสถานศึกษา

“...วางแผนการดำเนินงานทุกขั้นตอนร่วมกัน ระหว่างผู้บริหารและครูผู้สอน นำไปสู่การจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งเป็นแนวทางในการทำงานของโรงเรียน เพื่อให้การปฏิบัติงานด้านการพัฒนาหลักสูตรเป็นไปด้วยความเหมาะสม แนวทางเดียวกัน จนบรรลุเป้าหมายของโรงเรียน ...”

ครูผู้สอน

“...เมื่อร่วมกันจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเรียบร้อยแล้ว ในฐานะครูผู้สอน สิ่งที่สำคัญ คือ การนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และหลากหลาย เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความรู้ และทักษะ พัฒนานักเรียนให้เป็นไปตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์...”

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ การประเมินความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี และการศึกษาสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) มาสังเคราะห์เพื่อนำไปสู่การร่างแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี ดังนี้

2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร

2.1.1 ด้านการมีส่วนร่วมคิดและตัดสินใจ

1) ประชุมผู้บริหาร และครูในการระดมความคิด อภิปราย

แสดงความคิดเห็น ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา และความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา เช่น จัดเนื้อหาหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร เนื้อหากลุ่มสาระการเรียนรู้ และการคัดเลือกแบบเรียน

2) ผู้บริหาร และครูร่วมกันตัดสินใจวางแผนงาน กำหนดความต้องการ

วิสัยทัศน์ พันธกิจ หลักการ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ โครงการวิชาการ งานวิชาการ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และกิจกรรมของสถานศึกษา

2.1.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน

- 1) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการวางแผนงาน แบ่งงานให้เหมาะสมกับความสามารถ เพื่อดำเนินการพัฒนาลัทธิสูตร โครงสร้างวิชาการ งานวิชาการ และกิจกรรมของสถานศึกษา
- 2) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ แนวทางการดำเนินงานการพัฒนาลัทธิสูตรของสถานศึกษา การจัดทำแผนการเรียนรู้ การจัดครูเข้าสอนตามสาขาวิชาหรือประสบการณ์ที่ตนเองถนัด การจัดกิจกรรมทางวิชาการ เพื่อช่วยพัฒนานักเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายของสถานศึกษา

2.1.3 ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ

- 1) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการพัฒนาลัทธิสูตรของสถานศึกษาในการดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เพิ่มเติมเนื้อหารายวิชาต่าง ๆ ให้ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียน เพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สังคม อารมณ์ สติปัญญา และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ตามแผนงานที่สถานศึกษากำหนด
- 2) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการเห็นชอบ แสดงความคิดเห็น ประสานงาน รับผิดชอบโครงการวิชาการ สนับสนุนงานการพัฒนาลัทธิสูตรของสถานศึกษาด้วยความเต็มใจ เต็มเวลา เต็มความรู้และความสามารถ
- 3) มีส่วนร่วมในการดำเนินงานวิชาการ ด้านการพัฒนาลัทธิสูตรในสถานศึกษา แสดงออกถึงการช่วยเหลือกันและสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งเน้นด้านวิชาการ

2.1.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

- 1) ผู้บริหาร ครู ร่วมกันประชุมวางแผนติดตามประเมินผลการดำเนินงานวิชาการ ด้านการพัฒนาลัทธิสูตรของสถานศึกษา จากรายงานผลการดำเนินงานวิชาการ ด้านการพัฒนาลัทธิสูตรของสถานศึกษา ตามที่สถานศึกษา มีการแต่งตั้งมอบหมายหน้าที่ ผู้บริหาร ครู เป็นผู้ประเมินผลงาน โครงการ เมื่อสิ้นสุดกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการประจำปี
- 2) ผู้บริหาร และครู มีส่วนร่วมในการรายงานผล วัตถุประสงค์ และวิเคราะห์ผลของการดำเนินงานวิชาการ ด้านพัฒนาลัทธิสูตร เพื่อค้นหาข้อดีและข้อบกพร่องในด้านต่าง ๆ เพื่อหาแนวทางแก้ไขและพัฒนาการทำงานที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น
- 3) สถานศึกษามีการเผยแพร่ผลการประเมินการดำเนินงานวิชาการ ด้านพัฒนาลัทธิสูตร ให้บุคลากรทุกฝ่ายได้รับรู้ เพื่อนำไปพัฒนากระบวนการดำเนินงานต่อไป

2.1.5 ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์

1) ผู้บริหาร และครูทุกคนในสถานศึกษามีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน วิชาการ ด้านพัฒนาหลักสูตร

2) ผู้บริหาร และครู ได้รับการยกย่องชมเชย เมื่อผลการดำเนินงาน วิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรประสบผลสำเร็จ และยอมรับข้อผิดพลาด ข้อตำหนิ ข้อเสนอแนะ ในผลการดำเนินงานด้านพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา และพร้อมช่วยกันแก้ไขปัญหา

2.2 ด้านการวางแผนงานวิชาการ

2.2.1 ด้านการมีส่วนร่วมคิดและตัดสินใจ

1) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการระดมความคิด อภิปราย แสดงความคิดเห็น ให้ข้อมูลเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษา เพื่อใช้ในการวางแผนงานวิชาการ ของสถานศึกษา

2) ผู้บริหาร และครูร่วมกันตัดสินใจวางแผน กำหนดยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด วิธีการ ขั้นตอน รายละเอียดของการดำเนินงานวิชาการ ด้านการวางแผนงานวิชาการของสถานศึกษา ในภาพรวม จัดลำดับกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติก่อนหลัง เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำปฏิทินการ ปฏิบัติงาน

2.2.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน

1) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดทำแผนปฏิทินการ ปฏิบัติงาน เพื่อให้การดำเนินงานการวางแผนงานวิชาการของสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีระบบและ ชัดเจน

2) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการจัดทำวางแผนปฏิทินการปฏิบัติงาน โดยกำหนดวิธีการ ขั้นตอน และรายละเอียดของการดำเนินงาน โดยจัดลำดับกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติ ก่อนหลัง ระยะเวลาดำเนินการ สถานที่ คน ทุน และวัสดุอุปกรณ์

3) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการกำหนด วัตถุประสงค์ วิธีการ ดำเนินงาน การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล และการประเมินผล ของงานที่ปรากฏในปฏิทิน การปฏิบัติงาน รวมถึงการพัฒนาครู และระบบข้อมูลสารสนเทศทางวิชาการ

2.2.3 ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ

1) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการวางแผนงานวิชาการ ในการดำเนินงานของสถานศึกษา ให้ดำเนินตามปฏิทินการปฏิบัติงาน

2) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการประสานงาน รับผิดชอบโครงการ วิชาการ กิจกรรม ตามการวางแผนงานวิชาการในสถานศึกษา ด้วยความเต็มใจ เต็มเวลา เต็มความรู้

และความสามารถ เช่น การจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศทางวิชาการ การจัดตารางเรียน การวางแผนการพัฒนาครู

3) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการเห็นชอบ แสดงความคิดเห็น และพร้อมให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน รู้สึกร่วมในการเป็นเจ้าของกิจกรรมวิชาการ และสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งเน้นด้านวิชาการในการดำเนินงานของสถานศึกษา

2.2.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

1) ผู้บริหาร และครู ร่วมกันประชุมวางแผนติดตามประเมินผลการดำเนินงาน ตามปฏิทินการปฏิบัติงานของสถานศึกษา จากรายงานผลการดำเนินงาน ตามที่สถานศึกษา มีการแต่งตั้งมอบหมายหน้าที่

2) ผู้บริหาร และครู มีส่วนร่วมในการรายงานผล วัดผล และวิเคราะห์ผล ของการดำเนินงานวิชาการ ด้านการวางแผนงานวิชาการ เพื่อค้นหาข้อดีและข้อบกพร่องในด้าน ต่าง ๆ เพื่อหาแนวทางแก้ไขและพัฒนาการทำงานที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2.2.5 ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์

1) ผู้บริหาร และครูทุกคนในสถานศึกษามีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน วิชาการ ด้านการวางแผนงานวิชาการ

2) ผู้บริหาร ครู ได้รับการยกย่องชมเชย เมื่อผลการดำเนินงานตามปฏิทิน การปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จ และยอมรับข้อผิดพลาด ข้อตำหนิ ข้อเสนอแนะในผลการดำเนินงาน ของสถานศึกษา และพร้อมช่วยกันแก้ไขปัญหา

2.3 ด้านการจัดการเรียนการสอน

2.3.1 ด้านการมีส่วนร่วมคิดและตัดสินใจ

1) ประชุมผู้บริหาร และครูในการระดมความคิด อภิปราย แสดงความคิดเห็น ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอน

2) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจวางแผนการจัดการเรียน การสอน วางแผนการจัดทำแผนการเรียนรู้ การใช้สื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ การพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา

2.3.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน

1) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการวางแผนงานด้านการจัดการเรียน การสอน โดยการจัดระบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา

2) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิธีการดำเนินงาน การวัดและการประเมินผล การนิเทศการศึกษาของสถานศึกษา

ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถและทักษะให้บรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษา

3) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนการสอน เช่น การวางแผนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยวิธีที่หลากหลาย การวางแผนการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวางแผนการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ และเป็นแหล่งการเรียนรู้

2.3.3 ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ

1) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา โดยการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับนโยบายและเป้าหมายของสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีที่หลากหลาย จัดให้มีแหล่งเรียนรู้ที่เพียงพอ

2) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการเห็นชอบ ประสานงาน รับผิดชอบ โครงการ ดำเนินงาน ให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในสถานศึกษา ด้วยความเต็มใจ เต็มเวลา เต็มความรู้และความสามารถ เช่น การพัฒนาการศึกษาด้วยการวิจัย การนิเทศการศึกษา

2.3.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลการ

1) ผู้บริหาร ครู ร่วมกันประชุมวางแผนติดตามประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้วยระบบนิเทศการศึกษาภายในและภายนอกสถานศึกษา

2) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการรายงานผลการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนการสอน ด้วยระบบนิเทศการศึกษา เพื่อค้นหาข้อดีและข้อบกพร่องในด้านต่าง ๆ และทำการเผยแพร่ผลการประเมินการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนการสอน ให้บุคลากรทุกฝ่ายได้รับรู้ เพื่อนำไปพัฒนากระบวนการดำเนินงานต่อไป

2.3.5 ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์

1) ผู้บริหาร และครูทุกคนในสถานศึกษามีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน

2) ผู้บริหาร ครู ได้รับการยกย่องชมเชย เมื่อผลการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนการสอน ประสบผลสำเร็จ และยอมรับข้อผิดพลาด ข้อตำหนิ ข้อเสนอแนะในผลการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา และพร้อมช่วยกันแก้ไขปัญหา

2.4 ด้านการวัดและประเมินผล

2.4.1 ด้านการมีส่วนร่วมคิดและตัดสินใจ

- 1) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการระดมความคิด อภิปราย แสดงความคิดเห็น ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการของสถานศึกษา ด้านการวัด และการประเมินผล
- 2) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจวางแผนงาน การกำหนด ความต้องการและเป้าหมายของการวัดและการประเมินผล การเลือกวิธีการวัดและประเมินผล

2.4.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน

- 1) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการวางแผนงาน แบ่งงานให้เหมาะสมกับ ความสามารถ เพื่อดำเนินงานด้านการวัดและการประเมินผล
- 2) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์ วิธีการ ดำเนินงาน และกำหนดนโยบายของสถานศึกษา โดยกำหนดระเบียบการวัดและการประเมินผลของ สถานศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ

2.4.3 ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ

- 1) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการวัดผลและ การประเมินผล โดยการพัฒนาเครื่องมือการวัดผลและประเมินผลให้เหมาะสมต่อการวัด และประเมินผลทางวิชาการ การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ
- 2) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการเห็นชอบ ประสานงาน รับผิดชอบ โครงการ สนับสนุนงานด้านการวัดผลและประเมินผลในสถานศึกษา ด้วยความเต็มใจ เต็มเวลา เต็มความรู้ และความสามารถ
- 3) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการดำเนินงานวิชาการ ด้านการวัด และประเมินผลในสถานศึกษา จัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผล ประเมินผล การอ้างอิง ตรวจสอบ และใช้ประโยชน์ในการบริหารงานวิชาการ

2.4.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

- 1) ผู้บริหาร ครู ร่วมกันประชุมวางแผนติดตามประเมินผลด้านการวัดผล และประเมินผลของสถานศึกษา จากรายงานผลการดำเนินงานด้านการวัดผลและประเมินผล ตามที่สถานศึกษามีการแต่งตั้งมอบหมายหน้าที่
- 2) ผู้บริหาร และครู มีส่วนร่วมในการรายงานผล วัดผล และวิเคราะห์ผล ของการดำเนินงานด้านการวัดผลและประเมินผล เพื่อค้นหาข้อดีและข้อบกพร่องในด้านต่าง ๆ เพื่อหาแนวทางแก้ไขและพัฒนาการทำงานที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2.4.5 ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์

1) ผู้บริหาร และครูทุกคนในสถานศึกษามีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานด้านการวัดผลและประเมินผล

2) ผู้บริหาร ครู ได้รับการยกย่องชมเชย เมื่อผลการดำเนินงานด้านการวัดผลและประเมินผลประสบผลสำเร็จ และยอมรับข้อผิดพลาด ข้อตำหนิ ข้อเสนอแนะในผลการดำเนินงานด้านการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา และพร้อมช่วยกันแก้ไขปัญหา

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจากการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน โดยรวม

รายการ	ระดับความคิดเห็น					
	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร	4.38	0.66	มาก	4.12	0.70	มาก
2. ด้านการวางแผนงานวิชาการ	4.53	0.84	มากที่สุด	4.32	0.69	มาก
3. ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.56	0.55	มากที่สุด	4.40	0.71	มาก
4. ด้านการวัดและประเมินผล	4.38	0.80	มาก	4.00	0.74	มาก
โดยรวม	4.46	0.71	มาก	4.21	0.71	มาก

ตาราง 16 ผลการประเมินความเหมาะสมของแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการวัดและประเมินผล

ผลการประเมินความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี พบว่ามีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการวัดและประเมินผล

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจากการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้
ของแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล
จังหวัดนนทบุรี ด้านการพัฒนาหลักสูตร

รายการ	ระดับความคิดเห็น					
	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร						
ด้านการมีส่วนร่วมคิดและตัดสินใจ						
1. ประชุมผู้บริหาร และครูในการระดมความคิด อภิปราย แสดงความคิดเห็น ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา และความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรของ สถานศึกษา เช่น จัดเนื้อหาหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร เนื้อหาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ และการคัดเลือกแบบเรียน	4.60	0.55	มากที่สุด	4.20	0.45	มาก
2. ผู้บริหาร และครูร่วมกันตัดสินใจวางแผนงาน กำหนด ความต้องการ วิสัยทัศน์ พันธกิจ หลักการ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ โครงการ วิชาการ งานวิชาการ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และ กิจกรรมของสถานศึกษา	4.60	0.55	มากที่สุด	4.40	0.55	มาก
ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน						
3. ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการวางแผนงาน แบ่ง งานให้เหมาะสมกับความสามารถ เพื่อดำเนินการพัฒนา หลักสูตร โครงการวิชาการ งานวิชาการ และกิจกรรม ของสถานศึกษา	4.40	0.55	มาก	4.40	0.55	มาก
4. ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ แนวทางการดำเนินงานการพัฒนา หลักสูตรของสถานศึกษา การจัดทำแผนการเรียนรู้ การ จัดครูเข้าสอนตามสาขาวิชาหรือประสบการณ์ที่ตนเอง ถนัด การจัดกิจกรรมทางวิชาการ เพื่อช่วยพัฒนา นักเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายของสถานศึกษา	4.20	1.30	มาก	4.20	0.89	มาก

ตาราง 17 (ต่อ)

รายการ	ระดับความคิดเห็น					
	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ						
5. ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตร ของสถานศึกษาในการดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เพิ่มเติมเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ให้ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียน เพื่อบ่มบ่มให้ผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สังคม อารมณ์ สติปัญญา และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ตามแผนงานที่สถานศึกษา กำหนด	4.40	0.55	มาก	4.40	0.55	มาก
6. ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการเห็นชอบ แสดงความคิดเห็น ประสานงาน รับผิดชอบโครงการวิชาการ สนับสนุนงานการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้วยความเต็มใจ เต็มเวลา เต็มความรู้และความสามารถ	4.60	0.55	มากที่สุด	4.20	0.45	มาก
7. มีส่วนร่วมในการดำเนินงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา แสดงออกถึงการช่วยเหลือกัน และสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งเน้นด้านวิชาการ	4.40	1.34	มาก	4.00	1.73	มาก
ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล						
8. ผู้บริหาร ครู ร่วมกันประชุมวางแผนติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา จากรายงานผลการดำเนินงาน วิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ตามที่สถานศึกษามีการแต่งตั้งมอบหมายหน้าที่ ผู้บริหาร ครู เป็นผู้ประเมินผลงาน โครงการ เมื่อสิ้นสุดกิจกรรมตาม แผนปฏิบัติการประจำปี	4.60	0.55	มากที่สุด	4.20	0.45	มาก

ตาราง 17 (ต่อ)

รายการ	ระดับความคิดเห็น					
	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
9. ผู้บริหาร และครู มีส่วนร่วมในการรายงานผล วัดผล และวิเคราะห์ผลของการดำเนินงานวิชาการ ด้านพัฒนาหลักสูตร เพื่อค้นหาข้อดีและข้อบกพร่องในด้านต่าง ๆ เพื่อหาแนวทางแก้ไขและพัฒนาการทำงานที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น	4.40	0.55	มาก	4.00	1.73	มาก
10. สถานศึกษามีการเผยแพร่ผลการประเมินการดำเนินงานวิชาการ ด้านพัฒนาหลักสูตร ให้บุคลากรทุกฝ่ายได้รับรู้ เพื่อนำไปพัฒนากระบวนการดำเนินงานต่อไป	4.20	1.30	มาก	3.60	0.55	มาก
ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์						
11. ผู้บริหาร และครูทุกคนในสถานศึกษามีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านพัฒนาหลักสูตร	4.00	0.89	มาก	3.80	0.45	มาก
12. ผู้บริหาร และครูทุกคนในสถานศึกษามีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านพัฒนาหลักสูตร	4.00	0.89	มาก	3.80	0.45	มาก
13. ผู้บริหาร และครู ได้รับการยกย่องชมเชย เมื่อผลการดำเนินงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรประสบผลสำเร็จ และยอมรับข้อผิดพลาด ข้อตำหนิ ข้อเสนอแนะในผลการดำเนินงานด้านพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาและพร้อมช่วยกันแก้ไขปัญหา	4.60	0.89	มากที่สุด	4.40	0.55	มาก
โดยรวม	4.38	0.80	มาก	4.12	0.74	มาก

ตาราง 17 ผลการประเมินความเหมาะสมของแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี ด้านการพัฒนาหลักสูตร พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$)

ผลการประเมินความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี ด้านการพัฒนาหลักสูตร พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$)

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจากการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้
ของแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล
จังหวัดนนทบุรี ด้านการวางแผนงานวิชาการ

รายการ	ระดับความคิดเห็น					
	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
2. การวางแผนงานวิชาการ						
ด้านการมีส่วนร่วมคิดและตัดสินใจ						
1. ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการระดมความคิด อภิปราย แสดงความคิดเห็น ให้ข้อมูลเกี่ยวกับงาน วิชาการของสถานศึกษา เพื่อใช้ในการวางแผนงาน วิชาการของสถานศึกษา	4.60	0.55	มากที่สุด	4.40	0.55	มาก
2. ผู้บริหาร และครูร่วมกันตัดสินใจวางแผน กำหนด ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด วิธีการ ขั้นตอน รายละเอียดของ การดำเนินงานวิชาการ ด้านการวางแผนงานวิชาการ ของสถานศึกษาในภาพรวม จัดลำดับกิจกรรมที่ต้อง ปฏิบัติก่อนหลัง เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำปฏิทินการ ปฏิบัติงาน	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน						
3. ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดทำ แผนปฏิทินการปฏิบัติงาน เพื่อให้การดำเนินงานการ วางแผนงานวิชาการของสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีระบบ และชัดเจน	4.40	0.89	มาก	4.40	0.89	มาก
4. ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการจัดทำวางแผน ปฏิทินการปฏิบัติงาน โดยกำหนดวิธีการ ขั้นตอน และ รายละเอียดของการดำเนินงาน โดยจัดลำดับกิจกรรมที่ ต้องปฏิบัติก่อนหลัง ระยะเวลาดำเนินการ สถานที่ คน ทุน และวัสดุอุปกรณ์	4.20	0.84	มาก	4.00	0.71	มาก

ตาราง 18 (ต่อ)

รายการ	ระดับความคิดเห็น					
	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
5. ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินงาน การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล และการประเมินผล ของงานที่ปรากฏในปฏิทินการปฏิบัติงาน รวมถึงการพัฒนาครู และระบบข้อมูลสารสนเทศทางวิชาการ	4.40	0.55	มาก	4.40	0.89	มาก
ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ						
6. ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการวางแผนงานวิชาการในการดำเนินงานของสถานศึกษาให้ดำเนินตามปฏิทินการปฏิบัติงาน	4.60	0.55	มากที่สุด	4.40	0.89	มาก
7. ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการประสานงานรับผิดชอบโครงการวิชาการ กิจกรรม ตามการวางแผนงานวิชาการในสถานศึกษา ด้วยความเต็มใจ เต็มเวลา เต็มความรู้และความสามารถ เช่น การจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศทางวิชาการ การจัดตารางเรียน การวางแผนการพัฒนาครู	4.40	0.89	มาก	4.00	0.89	มาก
8. ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการเห็นชอบ แสดงความคิดเห็น และพร้อมให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน รู้สึกร่วมในการเป็นเจ้าของกิจกรรมวิชาการ และสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งเน้นด้านวิชาการในการดำเนินงานของสถานศึกษา	4.20	0.84	มาก	4.00	0.71	มาก
ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล						
9. ผู้บริหาร และครู ร่วมกันประชุมวางแผนติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามปฏิทินการปฏิบัติงานของสถานศึกษา จากรายงานผลการดำเนินงาน ตามที่สถานศึกษามีการแต่งตั้งมอบหมายหน้าที่	4.80	0.45	มากที่สุด	4.40	0.55	มาก

ตาราง 18 (ต่อ)

รายการ	ระดับความคิดเห็น					
	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
10. ผู้บริหาร และครู มีส่วนร่วมในการรายงานผล วัดผล และวิเคราะห์ผลของการดำเนินงานวิชาการ ด้านการวางแผนงานวิชาการ เพื่อค้นหาข้อดีและข้อบกพร่องในด้านต่าง ๆ เพื่อหาแนวทางแก้ไขและพัฒนาการทำงานที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น	4.60	0.89	มากที่สุด	4.20	0.84	มาก
ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์						
11. ผู้บริหาร และครูทุกคนในสถานศึกษามีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านการวางแผนงานวิชาการ	4.80	0.45	มากที่สุด	4.40	0.89	มาก
12. ผู้บริหาร ครู ได้รับการยกย่องชมเชย เมื่อผลการดำเนินงานตามปฏิทินการปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จ และยอมรับข้อผิดพลาด ข้อตำหนิ ข้อเสนอแนะในผลการดำเนินงานของสถานศึกษา และพร้อมช่วยกันแก้ไข ปัญหา	4.80	0.45	มากที่สุด	4.60	0.89	มากที่สุด
โดยรวม	4.53	0.66	มากที่สุด	4.32	0.70	มาก

ตาราง 18 ผลการประเมินความเหมาะสมของแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี ด้านการวางแผนงานวิชาการ พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$)

ผลการประเมินความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี ด้านการวางแผนงานวิชาการ พบว่ามีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$)

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจากการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้
ของแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล
จังหวัดนนทบุรี ด้านการจัดการเรียนการสอน

รายการ	ระดับความคิดเห็น					
	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
3. ด้านการจัดการเรียนการสอน						
ด้านการมีส่วนร่วมคิดและตัดสินใจ						
1. ประชุมผู้บริหาร และครูในการระดมความคิด อภิปราย แสดงความคิดเห็น ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา การจัดการเรียนการสอน	4.80	0.55	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
2. ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจวาง แผนการจัดการเรียนการสอน วางแผนการจัดทำ แผนการเรียนรู้ การใช้สื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา	4.80	0.45	มากที่สุด	4.40	0.89	มาก
ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน						
3. ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการวางแผนงานด้าน การจัดการเรียนการสอน โดยการจัดระบบการเรียนการ สอนให้สอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา	4.60	0.55	มากที่สุด	4.40	0.89	มาก
4. ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิธีการดำเนินงาน การวัดและ การประเมินผล การนิเทศการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยการจัดกระบวนการ เรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถและ ทักษะให้บรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษา	4.80	0.55	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
5. ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการ ดำเนินงานด้านการจัดการเรียนการสอน เช่น การ วางแผนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การจัด กิจกรรมการเรียนการสอนด้วยวิธีที่หลากหลาย การ วางแผนการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวางแผนการ จัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ และเป็นแหล่ง การเรียนรู้	4.20	0.45	มาก	4.00	0.71	มาก

ตาราง 19 (ต่อ)

รายการ	ระดับความคิดเห็น					
	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ						
6. ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา โดยการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับนโยบายและเป้าหมายของสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีที่หลากหลาย จัดให้มีแหล่งเรียนรู้ที่เพียงพอ	4.40	0.55	มาก	4.40	0.55	มาก
7. ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการเห็นชอบประสานงาน รับผิดชอบโครงการ ดำเนินงาน ให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในสถานศึกษา ด้วยความเต็มใจ เต็มเวลา เต็มความรู้และความสามารถ เช่น การพัฒนาการศึกษาด้วยการวิจัย การนิเทศการศึกษา	4.60	0.55	มากที่สุด	4.20	0.84	มาก
ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลการ						
8. ผู้บริหาร ครู ร่วมกันประชุมวางแผนติดตามประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้วยระบบนิเทศการศึกษาภายในและภายนอกสถานศึกษา	4.80	0.45	มากที่สุด	4.60	0.89	มากที่สุด
9. ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการรายงานผลการดำเนินงาน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้วยระบบนิเทศการศึกษา เพื่อค้นหาข้อดีและข้อบกพร่องในด้านต่าง ๆ และทำการเผยแพร่ผลการประเมินการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนการสอน ให้บุคลากรทุกฝ่ายได้รับรู้ เพื่อนำไปพัฒนาระบบการดำเนินงานต่อไป	4.20	0.84	มาก	4.20	0.84	มาก

ตาราง 19 (ต่อ)

รายการ	ระดับความคิดเห็น					
	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์						
10. ผู้บริหาร และครูทุกคนในสถานศึกษามีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
11. ผู้บริหาร ครู ได้รับการยกย่องชมเชย เมื่อผลการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนการสอน ประสบผลสำเร็จ และยอมรับข้อผิดพลาด ข้อตำหนิ ข้อเสนอแนะในผลการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา และพร้อมช่วยกันแก้ไขปัญหา	4.40	0.55	มาก	4.00	0.71	มาก
โดยรวม	4.56	0.55	มากที่สุด	4.40	0.71	มาก

ตาราง 19 ผลการประเมินความเหมาะสมของแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$)

ผลการประเมินความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$)

พหุ ประถมศึกษา

ตาราง 20 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจากการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้
ของแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล
จังหวัดนนทบุรี ด้านการวัดและประเมินผล

รายการ	ระดับความคิดเห็น					
	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
4. ด้านการวัดและประเมินผล						
ด้านการมีส่วนร่วมคิดและตัดสินใจ						
1. ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการระดมความคิด อภิปราย แสดงความคิดเห็น ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา และความต้องการของสถานศึกษา ด้านการวัดและการ ประเมินผล	4.80	0.45	มากที่สุด	3.60	0.45	มาก
2. ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจวางแผน งาน การกำหนดความต้องการและเป้าหมายของการวัด และการประเมินผล การเลือกวิธีการวัดและประเมินผล	4.60	0.55	มากที่สุด	4.20	0.55	มาก
ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน						
3. ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการวางแผนงาน แบ่ง งานให้เหมาะสมกับความสามารถ เพื่อดำเนินงานด้าน การวัดและการประเมินผล	4.60	0.55	มากที่สุด	4.40	0.89	มาก
4. ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการกำหนด วัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินงาน และกำหนดนโยบาย ของสถานศึกษา โดยกำหนดระเบียบการวัดและการ ประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษาให้ สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ	4.60	1.14	มากที่สุด	3.20	1.71	ปานกลาง
ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ						
5. ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการวัดผล และการประเมินผล โดยการพัฒนาเครื่องมือการวัดผล และประเมินผลให้เหมาะสมต่อการวัดและประเมินผล ทางวิชาการ การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบ ประกันคุณภาพ	4.40	0.55	มาก	4.40	0.55	มาก

ตาราง 20 (ต่อ)

รายการ	ระดับความคิดเห็น					
	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
6. ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการเห็นชอบ ประสานงาน รับผิดชอบโครงการ สนับสนุนงานด้านการ วัดผลและประเมินผลในสถานศึกษา ด้วยความเต็มใจ เต็มเวลา เต็มความรู้ และความสามารถ	4.40	0.55	มาก	4.20	0.84	มาก
7. ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการดำเนินงานวิชาการ ด้านการวัดและประเมินผลในสถานศึกษา จัดระบบ สารสนเทศด้านการวัดผล ประเมินผล การอ้างอิง ตรวจสอบ และใช้ประโยชน์ในการบริหารงานวิชาการ	4.20	1.10	มาก	4.20	0.84	มาก
ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล						
8. ผู้บริหาร ครู ร่วมกันประชุมวางแผนติดตาม ประเมินผลการดำเนินการวัดผลและประเมินผลของ สถานศึกษา จากรายงานผลการดำเนินงานด้านการ วัดผลและประเมินผล ตามที่สถานศึกษามีการแต่งตั้ง มอบหมายหน้าที่	4.00	0.71	มาก	3.60	0.55	มาก
9. ผู้บริหาร และครู มีส่วนร่วมในการรายงานผล วัดผล และวิเคราะห์ผลของการดำเนินงานด้านการวัดผลและ ประเมินผล เพื่อค้นหาข้อดีและข้อบกพร่องในด้านต่าง ๆ เพื่อหาแนวทางแก้ไขและพัฒนาการทำงานที่มี ประสิทธิภาพมากขึ้น	4.20	1.10	มาก	4.20	0.84	มาก
ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์						
10. ผู้บริหาร และครูทุกคนในสถานศึกษามีความพึง พอใจในการปฏิบัติงานด้านการวัดผลและประเมินผล	4.40	0.89	มาก	4.20	0.84	มาก
11. ผู้บริหาร ครู ได้รับการยกย่องชมเชย เมื่อผลการ ดำเนินงานด้านการวัดผลและประเมินผลประสบ ผลสำเร็จ และยอมรับข้อผิดพลาด ข้อตำหนิ ข้อเสนอแนะในผลการดำเนินงานด้านการวัดผลและ ประเมินผลของสถานศึกษา และพร้อมช่วยกันแก้ไข ปัญหา	4.00	1.73	มาก	3.80	0.45	มาก
โดยรวม	4.38	0.84	มาก	4.00	0.69	มาก

ตาราง 20 ผลการประเมินความเหมาะสมของแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$)

ผลการประเมินความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า มีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา
สังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี ขอสรุปผลการวิเคราะห์ ตามลำดับดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สรุปผล
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการ
บริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี
2. เพื่อพัฒนาแนวทางในการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา
สังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี

สรุปผล

จากการวิจัยเพื่อการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา
สังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี สามารถสรุปผลตามความมุ่งหมายของการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และและความต้องการจำเป็นของ
ทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี
ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 330 คน แล้วนำข้อมูลวิเคราะห์
ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์และและความต้องการ
จำเป็นของทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี
ดังนี้

1.1 สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา
สังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย

ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X} = 2.96$) ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 2.78$) ด้านการวางแผนงานวิชาการ ($\bar{X} = 2.77$) และด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 2.77$)

1.2 สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$) โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X} = 4.33$) การวางแผนงานวิชาการ ($\bar{X} = 4.29$) ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.26$) และด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 4.26$)

1.3 ลำดับความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี เรียงลำดับตามความต้องการจำเป็นจากมากไปน้อย ได้แก่ การวางแผนงานวิชาการ การวัดและประเมินผล การจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาหลักสูตร

2. แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี ตามความต้องการจำเป็นที่พัฒนาขึ้นมีลักษณะ ดังนี้

2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร

2.1.1 ด้านการมีส่วนร่วมคิดและตัดสินใจ

1) ประชุมผู้บริหาร และครูในการระดมความคิด อภิปราย แสดงความคิดเห็นให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา และความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา เช่น จัดเนื้อหาหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร เนื้อหากลุ่มสาระการเรียนรู้ และการคัดเลือกแบบเรียน

2) ผู้บริหาร และครูร่วมกันตัดสินใจวางแผนงาน กำหนดความต้องการ วิสัยทัศน์ พันธกิจ หลักการ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ โครงการศึกษา งานวิชาการ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และกิจกรรมของสถานศึกษา

2.1.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน

1) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการวางแผนงาน แบ่งงานให้เหมาะสมกับความสามารถ เพื่อดำเนินการพัฒนาหลักสูตร โครงการศึกษา งานวิชาการ และกิจกรรมของสถานศึกษา

2) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ แนวทางการดำเนินงานการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การจัดทำแผนการเรียนรู้ การจัดครูเข้าสอนตามสาขาวิชาหรือประสบการณ์ที่ตนเองถนัด การจัดกิจกรรมทางวิชาการ เพื่อช่วยพัฒนานักเรียนให้ เป็นไปตามเป้าหมายของสถานศึกษา

2.1.3 ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ

1) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาในการดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เพิ่มเติมเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ให้ครบถ้วน

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียน เพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สติปัญญา และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ตามแผนงานที่สถานศึกษากำหนด

2) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการเห็นชอบ แสดงความคิดเห็น ประสานงาน รับผิดชอบโครงการวิชาการ สนับสนุนงานการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้วยความเต็มใจ เต็มเวลา เต็มความรู้และความสามารถ

3) มีส่วนร่วมในการดำเนินงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา แสดงออกถึงการช่วยเหลือกันและสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งเน้นด้านวิชาการ

2.1.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

1) ผู้บริหาร ครู ร่วมกันประชุมวางแผนติดตามประเมินผลการดำเนินงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา จากรายงานผลการดำเนินงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ตามที่สถานศึกษามีการแต่งตั้งมอบหมายหน้าที่ ผู้บริหาร ครู เป็นผู้ ประเมินผลงาน โครงการ เมื่อสิ้นสุดกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการประจำปี

2) ผู้บริหาร และครู มีส่วนร่วมในการรายงานผล วัตถุประสงค์ และวิเคราะห์ผลของการดำเนินงานวิชาการ ด้านพัฒนาหลักสูตร เพื่อค้นหาข้อดีและข้อบกพร่องในด้านต่าง ๆ เพื่อหาแนวทางแก้ไขและพัฒนาการทำงานที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

3) สถานศึกษามีการเผยแพร่ผลการประเมินการดำเนินงานวิชาการ ด้านพัฒนาหลักสูตร ให้บุคลากรทุกฝ่ายได้รับรู้ เพื่อนำไปพัฒนากระบวนการดำเนินงานต่อไป

2.1.5 ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์

1) ผู้บริหาร และครูทุกคนในสถานศึกษามีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน วิชาการ ด้านพัฒนาหลักสูตร

2) ผู้บริหาร และครู ได้รับการยกย่องชมเชย เมื่อผลการดำเนินงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรประสบผลสำเร็จ และยอมรับข้อผิดพลาด ข้อตำหนิ ข้อเสนอแนะในผลการดำเนินงานด้านพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา และพร้อมช่วยกันแก้ไขปัญหา

2.2 ด้านการวางแผนงานวิชาการ

2.2.1 ด้านการมีส่วนร่วมคิดและตัดสินใจ

1) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการระดมความคิด อภิปราย แสดงความคิดเห็น ให้ข้อมูลเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษา เพื่อใช้ในการวางแผนงานวิชาการของสถานศึกษา

2) ผู้บริหาร และครูร่วมกันตัดสินใจวางแผน กำหนดยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด วิธีการ ขั้นตอน รายละเอียดของการดำเนินงานวิชาการ ด้านการวางแผนงานวิชาการของสถานศึกษาใน ภาพรวม จัดลำดับกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติก่อนหลัง เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน

2.2.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน

- 1) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดทำแผนปฏิบัติการปฏิบัติงาน เพื่อให้การดำเนินงานการวางแผนงานวิชาการของสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีระบบและชัดเจน
- 2) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการจัดทำวางแผนปฏิบัติการปฏิบัติงาน โดยกำหนดวิธีการ ขั้นตอน และรายละเอียดของการดำเนินงาน โดยจัดลำดับกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติ ก่อนหลัง ระยะเวลาดำเนินการ สถานที่ คน ทุน และวัสดุอุปกรณ์
- 3) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการกำหนด วัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินการ พัฒนาระบบการเรียนรู้ การวัดผล และการประเมินผล ของงานที่ปรากฏในปฏิบัติการ ปฏิบัติงาน รวมถึงการพัฒนาครู และระบบข้อมูลสารสนเทศทางวิชาการ

2.2.3 ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ

- 1) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการวางแผนงานวิชาการในการดำเนินงานของสถานศึกษา ให้ดำเนินตามปฏิบัติการปฏิบัติงาน
- 2) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการประสานงาน รับผิดชอบโครงการวิชาการ กิจกรรม ตามการวางแผนงานวิชาการในสถานศึกษา ด้วยความเต็มใจ เต็มเวลา เต็มความรู้และความสามารถ เช่น การจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศทางวิชาการ การจัดตารางเรียน การวางแผนการพัฒนาครู
- 3) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการเห็นชอบ แสดงความคิดเห็น และพร้อมให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน รู้สึกร่วมในการเป็นเจ้าของกิจกรรมวิชาการ และสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งเน้นด้านวิชาการในการดำเนินงานของสถานศึกษา

2.2.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

- 1) ผู้บริหาร และครู ร่วมกันประชุมวางแผนติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามปฏิบัติการปฏิบัติงานของสถานศึกษา จากรายงานผลการดำเนินงาน ตามที่สถานศึกษามีการแต่งตั้งมอบหมายหน้าที่
- 2) ผู้บริหาร และครู มีส่วนร่วมในการรายงานผล วัดผล และวิเคราะห์ผลของการดำเนินงานวิชาการ ด้านการวางแผนงานวิชาการ เพื่อค้นหาข้อดีและข้อบกพร่องในด้านต่าง ๆ เพื่อหาแนวทางแก้ไขและพัฒนาการทำงานที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2.2.5 ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์

- 1) ผู้บริหาร และครูทุกคนในสถานศึกษามีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน วิชาการ ด้านการวางแผนงานวิชาการ

2) ผู้บริหาร ครู ได้รับการยกย่องชมเชย เมื่อผลการดำเนินงานตามปฏิทิน การปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จ และยอมรับข้อผิดพลาด ข้อตำหนิ ข้อเสนอแนะในผลการดำเนินงาน ของสถานศึกษา และพร้อมช่วยกันแก้ไขปัญหา

2.3 ด้านการจัดการเรียนการสอน

2.3.1 ด้านการมีส่วนร่วมคิดและตัดสินใจ

1) ประชุมผู้บริหาร และครูในการระดมความคิด อภิปราย แสดงความคิดเห็น ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอน

2) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจวางแผนการจัดการเรียนการสอน วางแผนการจัดทำแผนการเรียนรู้ การใช้สื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา

2.3.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน

1) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการวางแผนงานด้านการจัดการเรียนการสอน โดยการจัดระบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา

2) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิธีการดำเนินงาน การวัดและการประเมินผล การนิเทศการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดการ เรียนการสอน โดยการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถและทักษะ ให้บรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษา

3) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการดำเนินงาน ด้านการจัดการเรียนการสอน เช่น การวางแผนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรม การเรียนการสอนด้วยวิธีที่หลากหลาย การวางแผนการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวางแผนการจัด สภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ และเป็นแหล่งการเรียนรู้

2.3.3 ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ

1) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนให้ สอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา โดยการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับนโยบาย และเป้าหมายของสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีที่หลากหลาย จัดให้มีแหล่งเรียนรู้ที่ เพียงพอ

2) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการเห็นชอบ ประสานงาน รับผิดชอบโครงการ ดำเนินงาน ให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในสถานศึกษา ด้วยความเต็ม ใจ เต็มเวลา เต็มความรู้และความสามารถ เช่น การพัฒนาการศึกษาด้วยการวิจัย การนิเทศการศึกษา

2.3.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลการ

- 1) ผู้บริหาร ครู ร่วมกันประชุมวางแผนติดตามประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้วยระบบนิเทศการศึกษาภายในและภายนอกสถานศึกษา
- 2) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการรายงานผลการดำเนินงาน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้วยระบบนิเทศการศึกษา เพื่อค้นหาข้อดีและข้อบกพร่องในด้านต่าง ๆ และทำการเผยแพร่ผลการประเมินการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนการสอน ให้บุคลากรทุกฝ่ายได้รับรู้ เพื่อนำไปพัฒนากระบวนการดำเนินงานต่อไป

2.3.5 ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์

- 1) ผู้บริหาร และครูทุกคนในสถานศึกษามีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน
- 2) ผู้บริหาร ครู ได้รับการยกย่องชมเชย เมื่อผลการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนการสอน ประสบผลสำเร็จ และยอมรับข้อผิดพลาด ข้อตำหนิ ข้อเสนอแนะในผลการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา และพร้อมช่วยกันแก้ไขปัญหา

2.4 ด้านการวัดและประเมินผล

2.4.1 ด้านการมีส่วนร่วมคิดและตัดสินใจ

- 1) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการระดมความคิด อภิปราย แสดงความคิดเห็นให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการของสถานศึกษา ด้านการวัดและการประเมินผล
- 2) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจวางแผนงาน การกำหนดความต้องการและเป้าหมายของการวัดและการประเมินผล การเลือกวิธีการวัดและประเมินผล

2.4.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน

- 1) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการวางแผนงาน แบ่งงานให้เหมาะสมกับความสามารถ เพื่อดำเนินงานด้านการวัดและการประเมินผล
- 2) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินงาน และกำหนดนโยบายของสถานศึกษา โดยกำหนดระเบียบการวัดและการประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ

2.4.3 ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ

- 1) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการวัดผลและการประเมินผล โดยการพัฒนาเครื่องมือการวัดผลและประเมินผลให้เหมาะสมต่อการวัดและประเมินผลทางวิชาการ การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ

2) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการเห็นชอบ ประสานงาน รับผิดชอบโครงการ สนับสนุนงานด้านการวัดผลและประเมินผลในสถานศึกษา ด้วยความเต็มใจ เต็มเวลา เต็มความรู้ และความสามารถ

3) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการดำเนินงานวิชาการ ด้านการวัดและ ประเมินผลในสถานศึกษา จัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผล ประเมินผล การอ้างอิง ตรวจสอบ และใช้ประโยชน์ในการบริหารงานวิชาการ

2.4.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

1) ผู้บริหาร ครู ร่วมกันประชุมวางแผนติดตามประเมินผลการด้านการวัดผล และประเมินผลของสถานศึกษา จากรายงานผลการดำเนินงานด้านการวัดผลและประเมินผล ตามที่สถานศึกษามีการแต่งตั้งมอบหมายหน้าที่

2) ผู้บริหาร และครู มีส่วนร่วมในการรายงานผล วัดผล และวิเคราะห์ผลของ การดำเนินงานด้านการวัดผลและประเมินผล เพื่อค้นหาข้อดีและข้อบกพร่องในด้านต่าง ๆ เพื่อหาแนวทางแก้ไขและพัฒนาการทำงานที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2.4.5 ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์

1) ผู้บริหาร และครูทุกคนในสถานศึกษามีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานด้าน การวัดผลและประเมินผล

2) ผู้บริหาร ครู ได้รับการยกย่องชมเชย เมื่อผลการดำเนินงานด้านการวัดผลและ ประเมินผลประสบผลสำเร็จ และยอมรับข้อผิดพลาด ข้อตำหนิ ข้อเสนอแนะในผลการดำเนินงานด้าน การวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา และพร้อมช่วยกันแก้ไขปัญหา

อภิปรายผล

จากการศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี ผู้วิจัยนำอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของ ทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัด นนทบุรี โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารงาน วิชาการแบบมีส่วนร่วม เป็นการร่วมกันทำงานของบุคลากรในสถานศึกษาทุกคน ซึ่งมีหลักสำคัญ คือ ต้องคำนึงว่าจะให้ใครมีส่วนร่วมในเรื่องอะไร วิธีการมีส่วนร่วมทำอย่างไร ร่วมมากหรือน้อยแค่ไหน ช่วงเวลาใดเป็นวิธีการที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการทำงาน จึงทำให้เกิดปัญหาของ

การมีส่วนร่วม คือ ไม่ได้เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมที่แท้จริง เช่น ให้ร่วมรับทราบ ให้ร่วมประชุมแต่ไม่ให้โอกาสได้แสดงความคิดเห็น หรือเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นแต่ไม่ยอมนำไปปฏิบัติ เพราะมีการตัดสินใจล่วงหน้าไปแล้วว่าจะเอาอย่างไร (สุธรรม ธรรมทัศนานนท์, 2554) จึงทำให้การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรายุ พรหมจักร (2558) ได้ศึกษาวิจัย เรื่องการพัฒนาแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 ผลการวิจัยปรากฏว่าสภาพปัจจุบันการบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านการบริหารงานวิชาการ และด้านการบริหารงบประมาณอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไปอยู่ในระดับมาก 2) สภาพที่พึงประสงค์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรุต บุญโนนแต้ (2558) ได้ศึกษาวิจัย เรื่องแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพปัจจุบันของแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่มีประสิทธิผล ในด้านปัจจัยนำเข้า (Input) มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านกระบวนการ (Process) มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านผลผลิต (Output) มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และด้านกระบวนการบริหารงานวิชาการแบบ POLC มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง สภาพปัญหาและความต้องการของการบริหารงานวิชาการโดยรวมทุกด้าน พบว่า ขาดการกำหนดแผนและขั้นตอนการทำงานมีการปรับเปลี่ยนนโยบาย รวมถึงการไม่มีส่วนร่วมของครูและผู้เกี่ยวข้อง โดยมีความต้องการ คือ การกำหนดแผนการทำงานและนโยบายที่ชัดเจน ให้ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิชา พุ่มพวง (2559) ได้ศึกษาวิจัย ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ผลการวิจัยพบว่า 1. ปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ตามลำดับ พบว่า ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาผู้บริหารควรชี้แจงให้ครูเห็นความสำคัญของการทำวิจัย สร้างแรงจูงใจและสนับสนุนให้ครูเผยแพร่งานวิจัย จัดอบรมเชิงปฏิบัติการและนิเทศ

ประเมินผล การนำกระบวนการวิจัยไปใช้ในการสอน ส่วนด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยี ควรวางแผนจัดสรรงบประมาณการจัดซื้อและการซ่อมบำรุง ให้ชุมชนมีส่วนร่วมจัดหาและพัฒนาสื่อ เทคโนโลยีการศึกษา จัดอบรมเชิงปฏิบัติการใช้สื่อเทคโนโลยีการสอน นิเทศและประเมินผล การใช้สื่อ การสอน สร้างแรงจูงใจให้ครูผลิตสื่อการสอน และด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ควรจัดอบรม กระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ให้ชุมชนมีส่วนร่วมจัดทำหลักสูตร ปรับปรุง พัฒนาหลักสูตร ให้ทันสมัย จัดนิเทศการนำหลักสูตรไปใช้สอนแบบเชิงรุกและเป็นกัลยาณมิตร

ความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา
สังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี

จากผลการวิจัยพบว่า แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของ
สถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี เรียงลำดับตามความต้องการจำเป็นมากไปหาความ
ต้องการจำเป็นน้อย ได้แก่ การวางแผนงานวิชาการ การวัดและประเมินผล การจัดการเรียนการสอน
และการพัฒนาหลักสูตร พบว่า การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม ด้านการวางแผนงานวิชาการ
มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาคิดว่าเป็นหน้าที่ของตน
เพียงเท่านั้นในการวางระเบียบการปฏิบัติงาน และเป้าหมาย ทำให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดทำ
แสดงความคิดเห็น และร่วมตัดสินใจได้ไม่มากเท่าที่ควร โดยการวางแผนงานวิชาการ คือ
กระบวนการตัดสินใจทางด้านงานวิชาการที่สถานศึกษาได้กำหนดขึ้น เพื่อการปฏิบัติงานตาม
ความจำเป็นที่จะต้องปฏิบัติก่อนหลัง ทั้งการดำเนินการ สถานที่ คน เงิน และวัสดุอุปกรณ์ที่
จำเป็นต้องใช้ นอกจากนี้ยังต้องคำนึงถึงสภาพความจริง ขณะปฏิบัติให้มากที่สุด เพื่อให้บรรลุ
เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลให้มากที่สุด นอกจากนี้ยังรวมถึงการบริหารกิจกรรม
ทุกชนิดและการดำเนินงานทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการพัฒนาการเรียนรู้ให้เกิดผลดีกับ
ผู้เรียน และให้ครอบคลุมจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และการพัฒนาครู โดยการให้ครูมีโอกาสหมั่น
ศึกษาและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับกระบวนการบริหารงานวิชาการในการดำเนินงาน
ของสถานศึกษา ส่วนใหญ่จะใช้วงจรการบริหารคุณภาพ PDCA ขั้นการวางแผน (Plan) ผู้บริหาร
เป็นผู้ประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษา เพื่อให้ทราบความต้องการ
หรือความคาดหวังของผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษาและชุมชนที่มีต่อสถานศึกษาและศึกษา
มาตรฐานการศึกษาของชาติ นโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด รวมทั้งศึกษาถึงศักยภาพของ
สถานศึกษาก่อนที่จะร่วมกันกำหนดเป็นวิสัยทัศน์หรือเป้าหมายของสถานศึกษา จากนั้นร่วมกับ
บุคลากรที่เกี่ยวข้องจัดลำดับความสำคัญของเป้าหมาย และกระทรวงศึกษาธิการ (2551)
และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรุต บุญโนนแต่ (2558) ได้ศึกษาวิจัยแนวทางการบริหารงานวิชาการ
ของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ผลการวิจัย พบว่าสภาพปัจจุบันของแนวทาง
การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่มีประสิทธิผลด้านกระบวนการ

บริหารงานวิชาการแบบ POLC มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง สภาพปัญหาและความต้องการของการบริหารงานวิชาการโดยรวมทุกด้าน พบว่า ขาดการกำหนดแผนและขั้นตอนการทำงานมีการปรับเปลี่ยนนโยบาย รวมถึงการไม่มีส่วนร่วมของครูและผู้เกี่ยวข้อง โดยมีความต้องการ คือ การกำหนดแผนการทำงานและนโยบายที่ชัดเจน ให้ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

2. แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล
จังหวัดนนทบุรีตามความต้องการจำเป็นที่พัฒนาขึ้น คือ

2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร โดย 1) ประชุมผู้บริหาร และครูในการระดมความคิดอภิปราย แสดงความคิดเห็น ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา และความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา เช่น จัดเนื้อหาหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร เนื้อหากลุ่มสาระการเรียนรู้ และการคัดเลือกแบบเรียน 2) ผู้บริหาร และครูร่วมกันตัดสินใจวางแผนงาน กำหนดความต้องการ วิสัยทัศน์ พันธกิจ หลักการ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ โครงการวิชาการ งานวิชาการ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และกิจกรรมของสถานศึกษา 3) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการวางแผนงาน แบ่งงานให้เหมาะสมกับความสามารถ เพื่อดำเนินการพัฒนาหลักสูตร โครงการวิชาการ งานวิชาการ และกิจกรรมของสถานศึกษา 4) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ แนวทางการดำเนินงานการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การจัดทำแผนการเรียนรู้ การจัดครูเข้าสอนตามสาขาวิชาหรือประสบการณ์ที่ตนเองถนัด การจัดกิจกรรมทางวิชาการ เพื่อช่วยพัฒนานักเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายของสถานศึกษา 5) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาในการดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เพิ่มเติมเนื้อหารายวิชาต่าง ๆ ให้ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียน เพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และอารมณ์ สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ตามแผนงานที่สถานศึกษากำหนด 6) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการเห็นชอบ แสดงความคิดเห็น ประสานงาน รับผิดชอบโครงการ วิชาการ สนับสนุนงานการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้วยความเต็มใจ เต็มเวลา เต็มความรู้และความสามารถ 7) มีส่วนร่วมในการดำเนินงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา แสดงออกถึงการช่วยเหลือกันและสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งเน้นด้านวิชาการ 8) ผู้บริหาร ครู ร่วมกันประชุมวางแผนติดตามประเมินผลการดำเนินงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา จากรายงานผลการดำเนินงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ตามที่สถานศึกษามีการแต่งตั้งมอบหมายหน้าที่ ผู้บริหาร ครู เป็นผู้ประเมินผลงาน โครงการ เมื่อสิ้นสุดกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการประจำปี 9) ผู้บริหาร และครู มีส่วนร่วมในการรายงานผล

วัดผล และวิเคราะห์ผลของการดำเนินงานวิชาการ ด้านพัฒนาหลักสูตร เพื่อค้นหาข้อดีและข้อบกพร่องในด้านต่าง ๆ เพื่อหาแนวทางแก้ไขและพัฒนาการทำงานที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

10) สถานศึกษามีการเผยแพร่ผลการประเมินการดำเนินงานวิชาการ ด้านพัฒนาหลักสูตร ให้บุคลากรทุกฝ่ายได้รับรู้ เพื่อนำไปพัฒนากระบวนการดำเนินงานต่อไป 11) ผู้บริหาร และครูทุกคนในสถานศึกษามีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านพัฒนาหลักสูตร 12) ผู้บริหาร และครูได้รับการยกย่องชมเชย เมื่อผลการดำเนินงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรประสบผลสำเร็จ และยอมรับข้อผิดพลาด ข้อตำหนิ ข้อเสนอแนะในผลการดำเนินงานด้านพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาและพร้อมช่วยกันแก้ไขปัญหา

2.2 ด้านการวางแผนงานวิชาการ โดย 1) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการระดมความคิด อภิปราย แสดงความคิดเห็น ให้ข้อมูลเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษา เพื่อใช้ในการวางแผนงานวิชาการของสถานศึกษา 2) ผู้บริหาร และครูร่วมกันตัดสินใจวางแผน กำหนดยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด วิธีการ ขั้นตอน รายละเอียดของการดำเนินงานวิชาการ ด้านการวางแผนงานวิชาการของสถานศึกษาในภาพรวม จัดลำดับกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติก่อนหลัง เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน 3) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดทำแผนปฏิทินการปฏิบัติงาน เพื่อให้การดำเนินการวางแผนงานวิชาการของสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีระบบและชัดเจน 4) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการจัดทำวางแผนปฏิทินการปฏิบัติงาน โดยกำหนดวิธีการ ขั้นตอน และรายละเอียดของการดำเนินงาน โดยจัดลำดับกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติก่อนหลัง ระยะเวลาดำเนินการ สถานที่ คน ทุน และวัสดุอุปกรณ์ 5) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการกำหนด วัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินงาน การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล และการประเมินผล ของงานที่ปรากฏในปฏิทินการปฏิบัติงาน รวมถึงการพัฒนาครู และระบบข้อมูลสารสนเทศทางวิชาการ 6) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการวางแผนงานวิชาการในการดำเนินงานของสถานศึกษา ให้ดำเนินการตามปฏิทินการปฏิบัติงาน 7) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการประสานงาน รับผิดชอบ โครงการวิชาการ กิจกรรม ตามการวางแผนงานวิชาการในสถานศึกษา ด้วยความเต็มใจ เต็มเวลา เต็มความรู้และความสามารถ เช่น การจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศทางวิชาการ การจัดตารางเรียน การวางแผนการพัฒนาครู 8) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการเห็นชอบ แสดงความคิดเห็น และพร้อมให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน ร่วมมือร่วมใจในการเป็นเจ้าของกิจกรรมวิชาการ และสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งเน้นด้านวิชาการในการดำเนินงานของสถานศึกษา 9) ผู้บริหาร และครู ร่วมกันประชุมวางแผนติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามปฏิทินการปฏิบัติงานของสถานศึกษา จากรายงานผลการดำเนินงาน ตามที่สถานศึกษามีการแต่งตั้งมอบหมายหน้าที่ 10) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการรายงานผล วัดผล และวิเคราะห์ผลของการดำเนินงานวิชาการ ด้านการวางแผนงานวิชาการ เพื่อค้นหาข้อดีและข้อบกพร่องในด้านต่าง ๆ เพื่อหาแนวทางแก้ไขและพัฒนาการทำงานที่มี

ประสิทธิภาพมากขึ้น 11) ผู้บริหาร และครูทุกคนในสถานศึกษามีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านการวางแผนงานวิชาการ 12) ผู้บริหาร ครู ได้รับการยกย่องชมเชย เมื่อผลการดำเนินงานตามปฏิทินการปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จ และยอมรับข้อผิดพลาด ข้อตำหนิ ข้อเสนอแนะในผลการดำเนินงานของสถานศึกษา และพร้อมช่วยกันแก้ไขปัญหา

2.3 ด้านการจัดการเรียนการสอน โดย 1) ประชุมผู้บริหาร และครูในการระดมความคิด อภิปราย แสดงความคิดเห็น ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอน 2) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจวางแผนการจัดการเรียนการสอน วางแผนการจัดทำแผนการเรียนรู้ การใช้สื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา 3) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการวางแผนงานด้านการจัดการเรียนการสอน โดยการจัดระบบการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา 4) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิธีการดำเนินงาน การวัดและการประเมินผล การนิเทศการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถและทักษะให้บรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษา 5) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนการสอน เช่น การวางแผนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยวิธีที่หลากหลาย การวางแผนการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวางแผนการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ และเป็นแหล่งการเรียนรู้ 6) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา โดยการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับนโยบายและเป้าหมายของสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีที่หลากหลาย จัดให้มีแหล่งเรียนรู้ที่เพียงพอ 7) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการเห็นชอบ ประสานงาน รับผิดชอบโครงการ ดำเนินงาน ให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในสถานศึกษา ด้วยความเต็มใจ เต็มเวลา เต็มความรู้และความสามารถ เช่น การพัฒนาการศึกษาด้วยการวิจัย การนิเทศการศึกษา 8) ผู้บริหาร ครู ร่วมกันประชุมวางแผนติดตามประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอนด้วยระบบนิเทศศึกษาภายในและภายนอกสถานศึกษา 9) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการรายงานผลการดำเนินงาน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้วยระบบนิเทศการศึกษา เพื่อค้นหา ข้อดีและข้อบกพร่องในด้านต่าง ๆ และทำการเผยแพร่ผลการประเมินการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนการสอน ให้บุคลากรทุกฝ่ายได้รับรู้ เพื่อนำไปพัฒนากระบวนการดำเนินงานต่อไป 10) ผู้บริหาร และครูทุกคนในสถานศึกษามีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน 11) ผู้บริหาร ครู ได้รับการยกย่องชมเชย เมื่อผลการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนการสอน ประสบผลสำเร็จ และยอมรับข้อผิดพลาด ข้อตำหนิ ข้อเสนอแนะในผลการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา และพร้อมช่วยกันแก้ไขปัญหา

2.4 ด้านการวัดและประเมินผล โดย1) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการระดมความคิด อภิปราย แสดงความคิดเห็น ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการของสถานศึกษาด้านการวัดและการประเมินผล 2) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจวางแผนงาน การกำหนดความต้องการและเป้าหมายของการวัดและการประเมินผล การเลือกวิธีการวัดและประเมินผล 3) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการวางแผนงาน แบ่งงานให้เหมาะสมกับความสามารถ เพื่อดำเนินงานด้านการวัดและการประเมินผล 4) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์วิธีการดำเนินงาน และกำหนดนโยบายของสถานศึกษา โดยกำหนดระเบียบการวัดและการประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ 5) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการวัดผลและการประเมินผล โดยการพัฒนาเครื่องมือการวัดผลและประเมินผลให้เหมาะสมต่อการวัดและประเมินผลทางวิชาการ การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ 6) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการเห็นชอบ ประสานงาน รับผิดชอบโครงการ สนับสนุนงานด้านการวัดผลและประเมินผลในสถานศึกษา ด้วยความเต็มใจ เต็มเวลา เต็มความรู้ และความสามารถ 7) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการดำเนินงานวิชาการด้านการวัดและประเมินผลในสถานศึกษา จัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผล ประเมินผล การอ้างอิง ตรวจสอบ และใช้ประโยชน์ในการบริหารงานวิชาการ 8) ผู้บริหาร ครู ร่วมกันประชุมวางแผนติดตาม ประเมินผลการด้านการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา จากรายงานผลการดำเนินงานด้านการวัดผลและประเมินผล ตามที่สถานศึกษามีการแต่งตั้งมอบหมายหน้าที่ 9) ผู้บริหาร และครู มีส่วนร่วมในการรายงานผล วัดผล และวิเคราะห์ผลของการดำเนินงานด้านการวัดผลและประเมินผล เพื่อค้นหาข้อดีและข้อบกพร่องในด้านต่าง ๆ เพื่อหาแนวทางแก้ไขและพัฒนาการทำงานที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น 10) ผู้บริหาร และครูทุกคนในสถานศึกษามีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานด้านการวัดผลและประเมินผล 11) ผู้บริหาร ครู ได้รับการยกย่องชมเชย เมื่อผลการดำเนินงานด้านการวัดผลและประเมินผลประสบผลสำเร็จ และยอมรับข้อผิดพลาด ข้อตำหนิ ข้อเสนอแนะในผลการดำเนินงานด้านการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา และพร้อมช่วยกันแก้ไขปัญหา

ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวคิดการบริหารวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี โดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า มีค่าความเหมาะสมและค่าความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะผู้วิจัยได้มีการศึกษาแนวคิด หลักการเกี่ยวกับการบริหารวิชาการแบบมีส่วนร่วม และได้ศึกษาข้อมูลจากสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดีเพื่อนำไปสู่แนวทางที่ดีตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เฉลิมพล จันดา (2560) ได้ศึกษาวิจัย การพัฒนาแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ซึ่งได้แนวทางการบริหาร 3) แนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

1) การมีส่วนร่วมการวางแผน 1.1) ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาได้รับรู้และเข้าถึงข้อมูลกิจกรรม 1.2) ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษามีการร่วมวางแผนและแบ่งงาน 2) การมีส่วนร่วมการดำเนินงาน 2.1) ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2.2) ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมกิจกรรมด้วยความเต็มใจ เต็มกำลังความรู้ความสามารถของตนเอง 2.3) ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมดำเนินงานตามโครงการและแผนงาน 2.4) ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมในการเป็นเจ้าของกิจกรรม 3) การมีส่วนร่วมในการรักษาผลประโยชน์ 3.1) ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมการให้ความเห็นชอบ 3.2) ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษามีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน 4) การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและประเมินผล 4.1) ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมในการตรวจสอบถึงปัญหาอุปสรรคและร่วมกันในการหาทางแก้ไขปัญหาด้านงานบริหารทั่วไป 4.2) ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมในการวัดผลและวิเคราะห์ผลของการดำเนินงานรวมทั้งเป็นการค้นหาข้อดีและข้อบกพร่อง เพื่อหาแนวทางแก้ไขการทำงานให้มีประสิทธิภาพในงานด้านงานบริหารทั่วไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี โดยรวมและรายด้านพบว่า ด้านการวัดและประเมินผล และด้านการวางแผนงานอยู่ในระดับต่ำที่สุด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา ครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายควรให้การสนับสนุน ส่งเสริมให้สถานศึกษาตระหนักและเห็นความสำคัญของบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมด้านการวัดและประเมินผล และด้านการวางแผนงานวิชาการ เนื่องจากการวางแผนงานวิชาการเป็นขั้นตอนแรกในการกำหนด วางแผนแนวปฏิบัติ และมีความสำคัญต่อการดำเนินไปของกิจกรรมของสถานศึกษาในทั้งหมด ส่วนการวัดและประเมินผลเป็นขั้นตอนสุดท้ายในการนำผลการปฏิบัติมาวิเคราะห์ และนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนางานในครั้งต่อไป

1.2 สภาพพึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี โดยรวมและรายด้านพบว่า ด้านที่มีความต้องการสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายควรศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้เกิดความเข้าใจ และนำไปปฏิบัติได้ถูกต้อง และต้องอาศัยการทำงานประสานความร่วมมือกัน เพื่อให้การพัฒนาหลักสูตรบรรลุตามวัตถุประสงค์ เพราะการพัฒนาหลักสูตรเป็นหัวใจสำคัญในการบริหารงานวิชาการ

1.3 ผู้บริหาร และครู ควรศึกษาแนวทางการบริหารวิชาการแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษาให้เข้าใจ และกระตุ้นให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตระหนักถึงความสำคัญการบริหารแบบมีส่วนร่วม เพราะการมีส่วนร่วมทำให้ทราบข้อเท็จจริงของปัญหาที่เกิดขึ้น ณ จุดปฏิบัติจากผู้ปฏิบัติจริง ทำให้ได้รับข้อคิดเห็นใหม่ ๆ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดแนวความคิดใหม่ ส่งเสริมขวัญกำลังใจในการทำงาน และมีการติดต่อสื่อสารที่ดีขึ้น ส่งผลให้เกิดความร่วมมือ ผู้ปฏิบัติงานสามารถทำงานอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

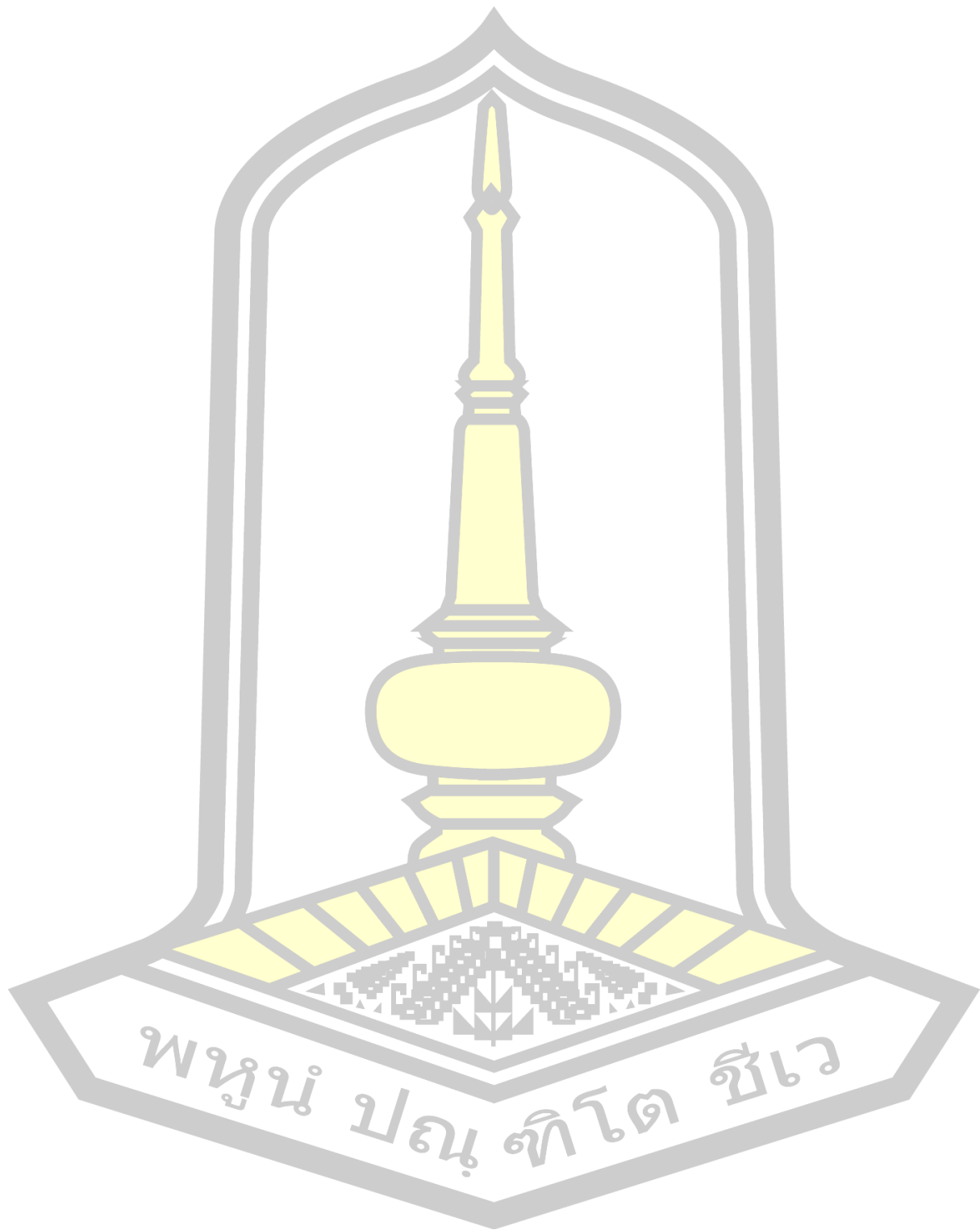
2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนาการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสังกัดผู้บริหารสถานศึกษา ครู คณะกรรมการสถานศึกษา และชุมชน

2.2 ควรศึกษารูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมที่ใช้โรงเรียนเป็นฐาน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ บุราณสาร. (2560). แนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- กมล ภูประเสริฐ. (2545). การบริหารวิชาการในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : เสริมสินพรเพรสซิสเต็ม.
- กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. (2562). รายงานการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของ
สถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : กรมส่งเสริมการปกครองส่วน
ท้องถิ่น..
- กรมสามัญศึกษา. (2540). กลยุทธ์การบริหารเชิงคุณภาพ. กรุงเทพฯ : เอส แอนด์ ดี กราฟฟิค.
- กรมสามัญศึกษา. (2543). แนวทางปฏิรูปการศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา : การจัดการ
เรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ :
คุรุสภาลาดพร้าว.
- กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ. (2554). การบริหารวิชาการและนวัตกรรมการจัดการ
เรียนรู้. มหาสารคาม : อภิชาติการพิมพ์.
- คณะกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้. (2543). ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด. กรุงเทพฯ :
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- คุณวุฒิ คนฉลาด. (2540). การพัฒนาองค์กร. พิมพ์ครั้งที่ 2. ชลบุรี : ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จรรณี แก้วเอียน. (2556). เทคนิคการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา : กลยุทธ์และแนวทางการ
ปฏิบัติสำหรับผู้บริหารมืออาชีพ. ยะลา : คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- จินตนา สุจานันท์. (2549). การศึกษาและการพัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- จิรายุ พรหมจักร. (2558). การพัฒนาแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
หนองบัวลำภู เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เฉลิมพล จันดา. (2560). การพัฒนาแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- ซีโรบล วรรณธนะ. (2562). *การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชุมศักดิ์ อินทร์รัช. (2551). *การบริหารงานวิชาการ*. พิมพ์ครั้งที่ 4. ปัตตานี : ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักงานวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2543). *องค์การและการบริหารการศึกษาและการจัดการแผนใหม่*. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช
- จัมมัย ภัทรมานิต. (2560). *แนวทางการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำจังหวัดสมุทรปราการ*. วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา, 12(2), 445–462.
- จ่าง บัวศรี. (2542). *ทฤษฎีหลักสูตร: การออกแบบและพัฒนา*. กรุงเทพฯ : ธนัชการพิมพ์.
- ธีระ รุญเจริญ. (2559). *การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *หลักการวิจัยเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2552). *การวิจัยทางการวัดผลและประเมินผล*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญธิดา พัฒนวงศ์. (2557). *สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครที่ผ่านการประเมิน ระดับดีมาก*. วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา, 9(3), 407–420.
- บุญส่ง แก้วอินทร์. (2546). *การมีส่วนร่วมในการบริหารของคณะกรรมการสถานศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏราชนครินทร์
- ประชุม ผงผ่าน. (2545). *เอกสารประกอบคำสอนผู้นำทางวิชาการและการพัฒนาหลักสูตร*. อุบลราชธานี : สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- ประเสริฐ เชษฐพันธ์. (2542). *การบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ.
- ปัญญา แก้วกียู และสุภัทร พันธุ์พัฒนากุล. (2545). *การบริหารจัดการศึกษาในรูปแบบการใช้โรงเรียนหรือเขตพื้นที่การศึกษาเป็นฐาน*. กรุงเทพฯ : สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.
- ปาริชาติ วลัยเสถียร และคณะ. (2543). *กระบวนการและเทคนิคการทงานของนักพัฒนา*. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

- ไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม และพรรณทิพย์ เพชรมาก. (2551). *การบริหารสังคมศาสตร์แห่งศตวรรษ เพื่อสังคมไทยและสังคมโลก*. กรุงเทพฯ : สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน.
- ภาวิตา ธาราศรีสุทธิ. (2550). *การจัดและการบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- มณฑนา พิพัฒน์เพ็ญ. (2540). *รายงานการวิจัยการศึกษาในระบบโรงเรียน : ปฏิบัติการสร้างความหมายและอัตลักษณ์ให้กับภูมิปัญญาของชุมชนในจังหวัดสงขลา*. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- มณฑล จันท์แจ่มใส. (2551). *ปัจจัยการสื่อสารการตลาดที่มีต่อการเลือกสถานที่ท่องเที่ยว กรณีศึกษา: เกาะมุก จังหวัดตรัง*. วิทยานิพนธ์ปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวางแผนชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- มณฑล โรจนสุทัศน์กุล. (2558). *การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเครือข่ายเลเซียน*. วารสาร *อิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา*, 10(1), 368–380.
- มานพ ทับเงิน. (2546). *ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- เมตต์ เมตต์การุณจิต. (2547). *การบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม : ประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและราชการ*. กรุงเทพฯ : บัคพอยท์.
- รัชนก โสภากิจ. (2542). *การมีส่วนร่วมและความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการจัดการอาชีวศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครปฐม*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2551). *การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. สงขลา : นำศิลป์โฆษณา.
- รุจิรั ภู่อาระ และจันทราณี สงวนนาม. (2545). *การบริหารหลักสูตรในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ : บัคพอยท์.
- วรวิทย์ อรรถโกวิทตรี. (2545). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง โรงเรียน และชุมชนต่อการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียนช่วงชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ในเขตดลิ่งชั้น กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

- วิชิต นันทสุวรรณ และจำนง แรกพินิจ. (2541). *ปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ศรุต บุญโนนแต่. (2558). *แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด. วารสารบริหารการศึกษาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี*, 15(พิเศษ), 243–251.
- ศิริญา สุนทรธีระศาสตร์. (2548). *การพัฒนากลยุทธ์การมีส่วนร่วมของบุคลากรโรงพยาบาลปางศิลาทอง. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร*.
- ศุภชัย ธรรมวงศ์. (2551). *การพัฒนาระบบบริหารจัดการข้อมูลบนเว็บไซต์ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแม่ฮ่องสอน. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*.
- สถิต กองคำ. (2542). *เทคนิคการบริหารการศึกษา. นครราชสีมา : โปรแกรมวิชาการบริหารการศึกษาคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครราชสีมา*.
- สมเดช สีแสง. (2547). *คู่มือปฏิบัติราชการและเตรียมสอบผู้บริหารการศึกษา (ฉบับปรับปรุงใหม่)*. พิมพ์ครั้งที่ 4. นครสวรรค์ : ริมปิงการพิมพ์.
- สมยศ นาวิการ. (2545). *การบริหารแบบมีส่วนร่วม. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ*.
- สมยศ อัมพันศิริ. (2550). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงสภาพของผู้บริหารสถานศึกษากับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชุมชนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี*.
- สัญญา เคนาภูมิ. (2551). *ความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนใน 4 จังหวัดชายแดนลุ่มน้ำโขง. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์*.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). *การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : บุ๊คพอยท์*.
- สำนักงานการศึกษา. (2550). *การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : สำนักงานการศึกษา*.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). *แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามกฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550. กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย*.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *แนวทางการปฏิรูปการศึกษาของไทย*.

กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของ*

สถานศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2554). *ผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ*. กรุงเทพฯ :

เอส แอนด์ จี กราฟ.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2561). *รายงานการติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาตาม*

แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559). กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการ

สภาการศึกษา.

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนนทบุรี. (2559). *แผนยุทธศาสตร์การศึกษา จังหวัดนนทบุรี พุทธศักราช*

2560-2564. นนทบุรี : สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนนทบุรี.

สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2546). *แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรการศึกษา*

ขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). *แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร ตามหลักสูตร*

แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตร

แห่งประเทศไทย.

สำเนา เลียบมา. (2544). *ความพร้อมต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตาม*

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา.

วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิต

วิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สุธรรม ธรรมทัศนานนท์. (2554). *หลักการทฤษฎีและนวัตกรรมการบริหารการศึกษา*. มหาสารคาม :

สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สุพานี สุฤษฏ์วานิช. (2549). *พฤติกรรมองค์กรสมัยใหม่ : แนวคิดและทฤษฎี*. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

สุรัชย์ เทียนขาว. (2545). *รายงานการวิจัยแนวทางและปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัด*

การศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาจังหวัดสิงห์บุรี. ลพบุรี :

สถาบันราชภัฏเทพสตรี.

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2545). *21 วิธีจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด*. กรุงเทพฯ :

ภาพพิมพ์.

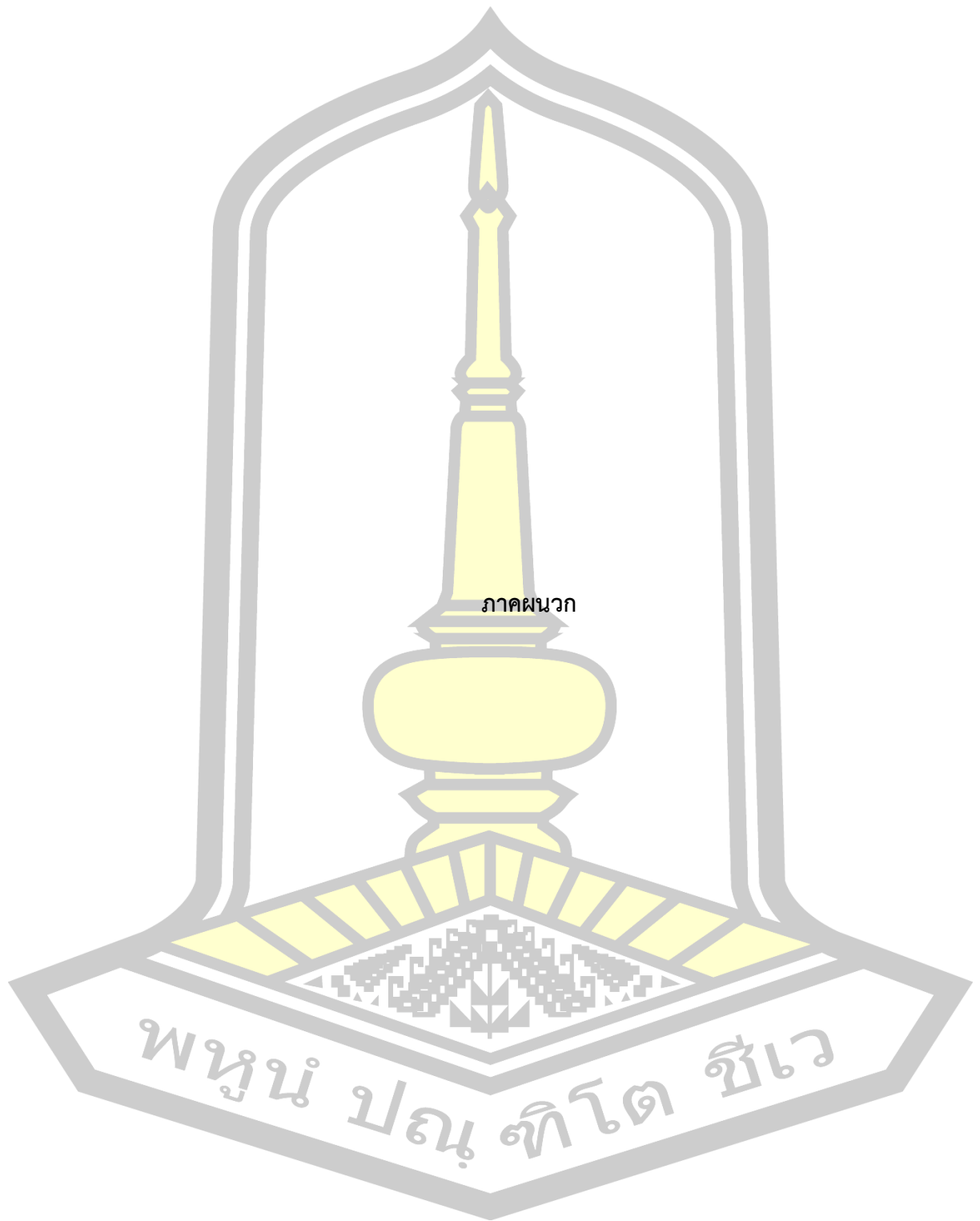
เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์. (2541). *ภาวะผู้นำ*. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

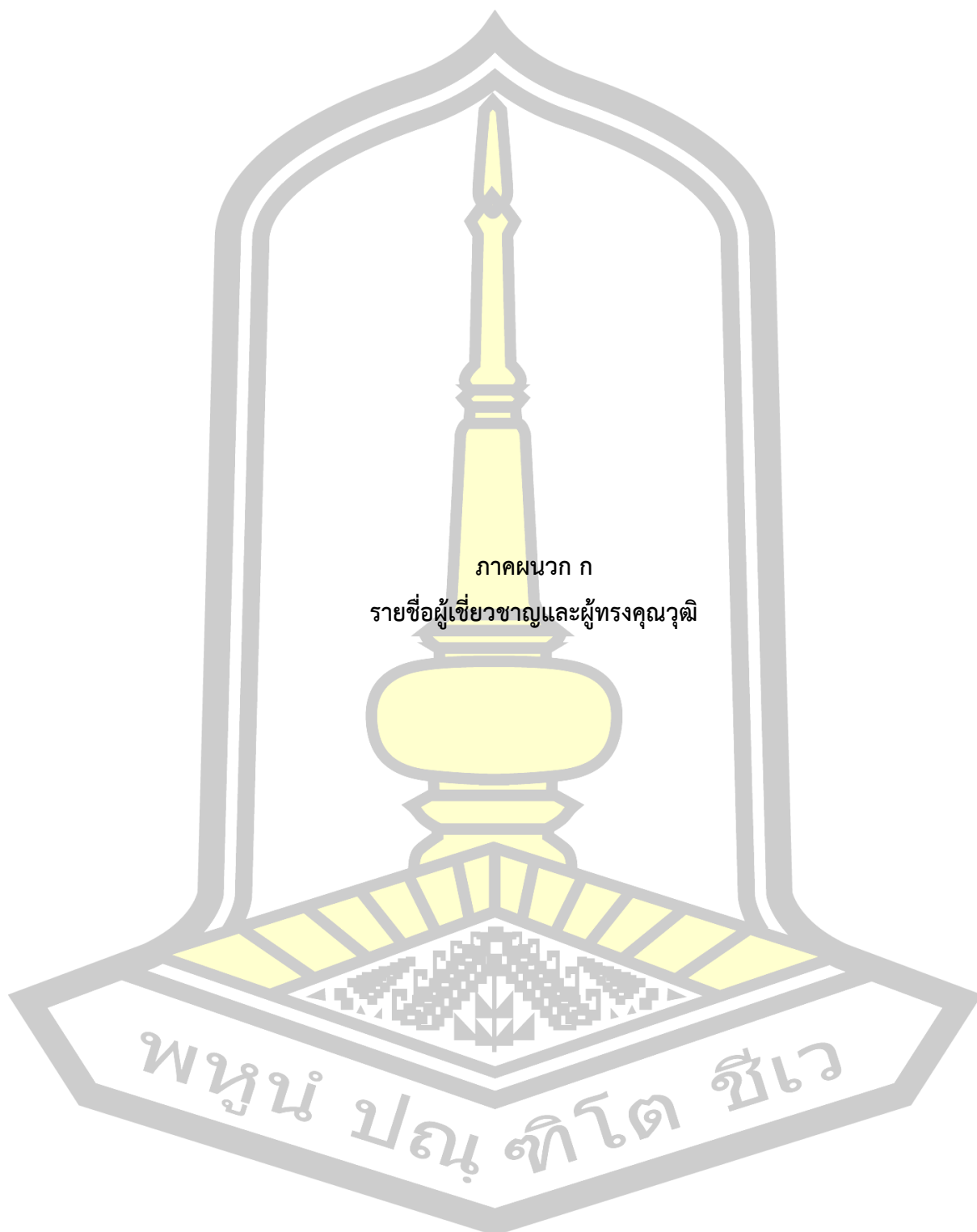
- องค์การ อินทรมัธยม. (2532). การบริหารกับการเรียนการสอนระดับประถมศึกษา ใน เอกสาร
การสอนชุดวิชาพฤติกรรมกรรมการสอนประถมศึกษา หน่วยที่ 11-15. นนทบุรี :
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- อภิชา พุ่มพวง. (2559). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา
จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6. วิทยานิพนธ์
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อภิสรณ์ ภาชนะวรรณ. (2544). การมีส่วนร่วมในการบริหารของคณะกรรมการโรงเรียน
ประถมศึกษาเขตการศึกษา 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏเพชรบุรีวิทยาเขตกรณ.
- อัคร อรุณงาม. (2560). การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อำนาจ สิทธิแสง. (2543). สภาพการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล
ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา และคณะกรรมการบริหารส่วนตำบล.
วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อินทรา บุญยาทร. (2542). หลักการสอน. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จ
เจ้าพระยา.
- อุดม เหลืองสด. (2545). การศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐาน
การประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนบ้านเกววิทยา จังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2543). รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาแนวทางการบริหารและการจัดการของ
สถานศึกษาในรูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน. กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว.
- Agthe, R.R. (2007). The Elementary School Principles in Curriculum Decision Making.
Dissertation Abstracts International, 40(65), 3078-A.
- Alastair, T.W. (1982). *Why Community Participation, A Discussion of the Argument go, Community Participation: Current Issue and Lesson Learned*. New York :
United Nations Children's Fund.

- Anthony, W.P. (1978). *Participative Management*. Manila, Philippines : Addison Wesley Publishing Company.
- Brownley, B.S. (2004). An Ethnographic Case Study of Classroom Learning Environments in a School Once Identified as High-poverty : High-Chieving Urban School.. *Dissertation Abstracts International*, 65(3), 812-A.
- Cohen, J.M. and Uphoff, N.T. (1980). Participation's Place in Rural Development : Seeking Clarity Through Specificity. *World Development*, 8(3), 213–218.
- Daud, Y. (2018). Teaching and Learning Supervision, Teachers' Attitude towards Classroom Supervision and Students' Participation. *International Journal of Instruction*, 11(4), 513–526.
- George, I.N. (2017). Effective Classroom Management and Student s' Academic Performance in Secondary Schools in Uyo Local Government Area of Akwa Ibom State. *Research in Pedagogy*, 7(1), 43–56.
- Gordon, J.R. (1987). *A Diagnostic Approach to Organizational Behavior*. Boston : Allyn and Bacon.
- Grossman, P. (2009). Teaching Practice: A Cross-Professional Perspective. *Teachers College Record*, 111(9), 2055–2100.
- Hack, W.G., ICandoli, C. and Ray, J.R. (1995). *School Business Administration : A Planning Approach*. Boston : Allyn and Bacon.
- Hirsch, P. (1990). *Development Dilemmas in Rural Thailand*. New York : Oxford University Press.
- Hoy, W.K. and Mikel, C.G. (1996). *Educational Administration : Theory, Research, and Practice*. New York : McGraw–Hill,
- Kanter, R.M. (1997). *Frontiers of management*. United States of American : A Harvard Business Review Book.
- Keith, D. and John, W.N. (1989). *Human Behavior at Work : Organizational. International Student Edition*. New York : McGraw-Hill.
- Lee, M. and Vanhorn, J.C. (1983). *Academic administration: Planning, budgeting and decision making with multiple objectives*. Nebraska : university of Nebraska.
- Likert, R. (1967). *New Patterns of Management*. New York : McGraw-Hill.

- Maciel, R.G. (2005). Do Principals Make a Difference? an Analysis of Leadership Behaviors of Elementary Principals in Effective School. *Dissertation Abstracts International*, 66(2), 431-A.
- McClelland, D.C. (1961). *The Achieving Society*. New York : D. Van Nostrand.
- McGregor, D. (1960). *The Human Side of Enterprise*. New York : McGraw Hill.
- Smith, P.A. (2007). Academic Optimism and Student Achievement in Urban Elementary Schools. *Journal of Educational Administration*, 45(5), 556–568.
- Swansburg, R. (1996). *Management and Leadership for Nurse Management*. Boston : Jones and Bartlett.
- Whang, I.J. (1981). *Management of rural Change in Korea : The Saemaul Undong*. Seoul : Seoul National University Press.
- White, J.M. (1999). Effect of Relaxation Music on Cardiac Autonomic Balance and Anxiety After Myocardial Infarction. *American Journal of Critical Care*, 8, 220-230.
- William, E. (1976). *Participation Management : Concept Theory and. Implementation*. Atlanta G. : Georgia State University.

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

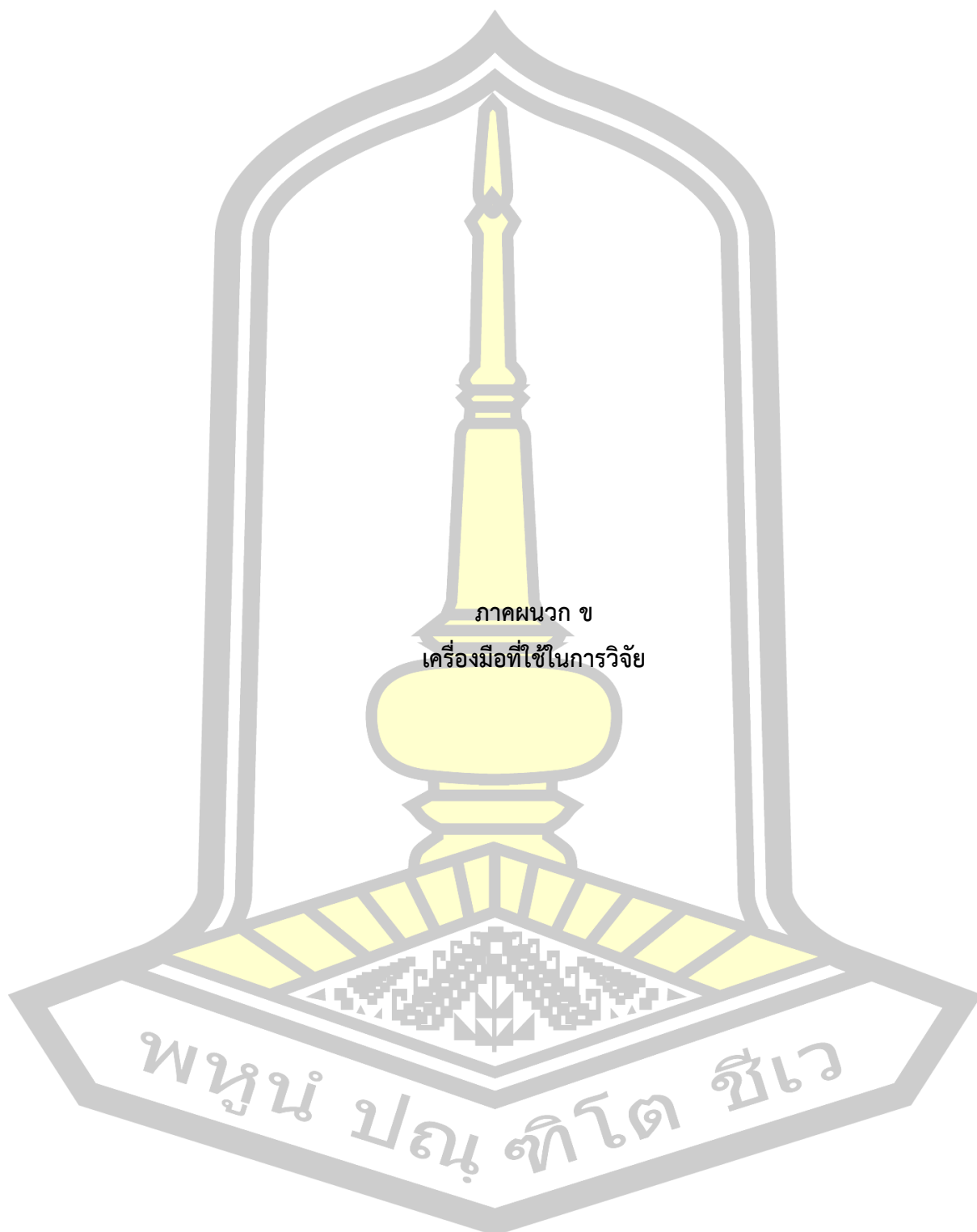
- 1 ดร.รัชชัย กรรณิการ์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะ เชี่ยวชาญ โรงเรียนวัดบ่อ (นันทวิทยา) นครปากเกร็ด ๑ วุฒิการศึกษา ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร
- 2 นายสาโรจน์ สุขสุขเมฆ ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะ เชี่ยวชาญโรงเรียนผาสุภมณีจักร
มิตรภาพที่ 116 นครปากเกร็ด ๒ วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต
(กศ.ม) สาขาการวัดและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม
- 3 ดร.ปรเมศวร์ วรรณทองสุข รองผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนอนุบาลกุสุมาลย์ วุฒิการศึกษา ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
- 4 นางศุภิดา พิสมัย ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนนครนนท์วิทยา ๑
วัดท้ายเมือง วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาการบริหาร
และการจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- 5 นางโชติมา กลิ่นบุบผา ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดบ่อ (นันทวิทยา)
นครปากเกร็ด ๑ วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม) สาขาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยอิลเทิร์นเอเซีย

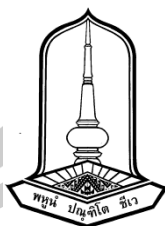
พูน ปณ ภิโต ชีเว

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม

1. ดร.ธวัชชัย กรรณิการ์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะ เชี่ยวชาญ
โรงเรียนวัดบ่อ (นันทวิทยา) นครปากเกร็ด ๑ วุฒิการศึกษา ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร
2. นายสาโรจน์ สุขสุเมฆ ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะ เชี่ยวชาญโรงเรียนผาสุมนิจักร
มิตรภาพที่ 116 นครปากเกร็ด ๒ วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต
(กศ.ม) สาขาการวัดและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม
3. ดร.ประเมศวร์ วรรณทองสุข รองผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนอนุบาลกุสุมาลย์ วุฒิการศึกษา ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต
(ค.ด.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
4. นางศุภิดา พิสมัย ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนนครนนท์วิทยา ๑
วัดท้ายเมือง วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาการบริหารและการจัดการ
การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
5. นางโชติมา กลิ่นบุบผา ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดบ่อ (นันทวิทยา)
นครปากเกร็ด ๑ วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม) สาขาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย

พหุ ม ปณ สก โต ชีเว

การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญ

การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ในการบริหารงานวิชาการ แบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี และ 2. เพื่อพัฒนาแนวทางในการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชชัย จิตรนนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา เมื่อผู้วิจัยได้รับความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามแล้ว จะนำแบบสอบถามไปใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป

ขอความกรุณาท่านให้ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไขในเนื้อหาของข้อคำถามในแบบสอบถามเพื่อการสื่อความหมายที่ถูกต้องและชัดเจน โดยท่านอาจเขียนข้อเสนอแนะไว้ในช่องว่างใดที่สะดวกและขอความกรุณาให้ข้อเสนอแนะรูปแบบของแบบสอบถามเพื่อการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ทั้งกรณีการเขียนคำชี้แจง การจัดทำตารางและอื่น ๆ

ขอบคุณในการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม

นางสาวเทพยุดา เสนาฤทธิ์

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พญัน ปณฺ ฌิต ฌเว

แบบประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม
การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี

คำชี้แจง 1. จุดมุ่งหมายของแบบสอบถามฉบับนี้เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของ
 การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี จำนวน 4 ด้าน
 มีข้อคำถาม 30 ข้อ

2. ให้ผู้เชี่ยวชาญใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับความสอดคล้องตามความคิดเห็นของท่าน (Index of
 item Objective Congruence : IOC) โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้อง
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้อง
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้อง

การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี
จำนวน 4 ด้าน ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการดำเนินการที่เกิดจากการร่วมมือ
 ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานร่วมกัน เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่
 กำหนดและสอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ 1. การพัฒนาหลักสูตร
 2. การวางแผนงานวิชาการ 3. การจัดการเรียนการสอน 4. การวัดผลและประเมินผล
2. การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การปรับปรุงหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น ในการพัฒนาหลักสูตร
 สถานศึกษาต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสอดคล้องกับเป้าหมายของ
 โรงเรียน
3. การวางแผนงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการตัดสินใจทางด้านงานวิชาการที่สถานศึกษาได้
 กำหนดขึ้น เพื่อการปฏิบัติงานตามความจำเป็นที่จะต้องปฏิบัติก่อนหลัง ทั้งการดำเนินการ สถานที่ คน เงิน และ
 วัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ นอกจากนี้ยังต้องคำนึงถึงสภาพความจริง ขณะปฏิบัติให้มากที่สุด เพื่อให้บรรลุ
 เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลให้มากที่สุด
4. การจัดการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการในการจัดกิจกรรมโดยวิธีต่าง ๆ อย่างหลากหลาย
 ให้แก่ผู้เรียน ทั้งที่เป็นกิจกรรมในห้องเรียนและนอกห้องเรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถและคุณลักษณะ
 ต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง เกิดการพัฒนาตนเองและสังคม
 คุณลักษณะให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้
5. การวัดผลและประเมินผล หมายถึง การประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนและเพื่อตัดสินผลการเรียน
 เพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้สะท้อนสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ซึ่งผลการ
 ประเมินจะเป็นข้อมูลและสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการความก้าวหน้าและความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน
 ตลอดจนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ

โดยมีข้อคำถาม ดังนี้

ข้อ	รายการ	ความสอดคล้อง						ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม
		สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			
		+1	0	-1	+1	0	-1	
1. การพัฒนาหลักสูตร								
1)	มีส่วนร่วมในการจัดเนื้อหาและจัดโครงสร้างหลักสูตรของสถานศึกษา							
2)	มีส่วนร่วมในการบูรณาการเนื้อหาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ เข้าด้วยกัน							
3)	มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการเรียนรู้							
4)	มีส่วนร่วมในการจัดครูเข้าสอนตรงตามสาขาวิชาหรือประสบการณ์ที่ตนเองถนัด							
5)	มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อช่วยพัฒนานักเรียนให้เป็นไปตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์							
6)	มีส่วนร่วมในการกำหนดสัดส่วนเวลาระหว่างการเรียนรู้ตามสาระการเรียนรู้กับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน							
7)	มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมทางวิชาการ เช่น ส่งเสริมการจัดทำโครงงานของนักเรียน การแข่งขันทางวิชาการ							
8)	มีส่วนร่วมในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร							
2. การวางแผนงานวิชาการ								
9)	มีส่วนร่วมในการกำหนดยุทธศาสตร์และตัวชี้วัดในการดำเนินงานวิชาการ							
10)	มีส่วนร่วมในการวางแผนการทำงานด้านวิชาการอย่างเป็นระบบและชัดเจน							
11)	มีส่วนร่วมในการจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน							
12)	มีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามระบบการบริหารงานวิชาการ							
13)	มีส่วนร่วมในกระบวนการสรรหาและคัดเลือก มีมีส่วนร่วมในกระบวนการสรรหาและคัดเลือกนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านต่าง ๆ							
14)	มีส่วนร่วมในการจัดตารางเรียน							

ข้อ	รายการ	ความสอดคล้อง						ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม
		สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			
		+1	0	-1	+1	0	-1	
15)	มีส่วนร่วมในการสร้างวัฒนธรรมที่มุ่งเน้นด้านวิชาการ							
16)	มีส่วนร่วมในการสร้างบรรยากาศ ส่งเสริมให้มีการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายแบบกัลยาณมิตร							
17)	มีส่วนร่วมในการจัดการระบบเทคโนโลยีสารสนเทศสนับสนุนงานด้านวิชาการ							
3. การจัดการเรียนการสอน								
18)	มีส่วนร่วมในการจัดระบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา							
19)	มีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศ และสถานที่ ให้สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ และเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้							
20)	มีส่วนร่วมในการติดต่อประสานงานต่าง ๆ ที่ช่วยส่งเสริมการจัดการเรียนรู้							
21)	มีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถและทักษะให้บรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษา							
22)	มีส่วนร่วมในการเลือกวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้ ที่เพียงพอ หลากหลาย ทันสมัย ตรงกับความต้องการ							
23)	มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยการวิจัย							
24)	มีส่วนร่วมในการให้คำปรึกษา ช่วยเหลือในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในสถานศึกษา							
4. การวัดและประเมินผล								
25)	มีส่วนร่วมในการกำหนดปฏิทินการดำเนินการ วัดผลและประเมินผล							
26)	มีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนตามสภาพจริง							
27)	มีส่วนร่วมในการดำเนินการออกและคัดเลือกข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน							

ข้อ	รายการ	ความสอดคล้อง						ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม
		สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			
		+1	0	-1	+1	0	-1	
28)	มีส่วนร่วมในการประสานความร่วมมือในการเข้าศึกษาต่อกับสถานศึกษาอื่น เมื่อจบการศึกษาชั้นสูงสุดของสถานศึกษาเดิม							
29)	มีส่วนร่วมในการนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการในการศึกษาต่อไป							
30)	มีส่วนร่วมในการประเมินผลยุทธศาสตร์และตัวชี้วัดของสถานศึกษา							
31)	มีส่วนร่วมในการผลและพัฒนาการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน							

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี (กรุณาระบุเป็นรายด้าน)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณท่านเป็นอย่างสูงที่ท่านเสียสละเวลาในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

พูน ปณ สิโต ชัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา
สังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี
 2. ข้อมูลที่ท่านตอบแบบสอบถามในครั้งนี้จะเก็บรักษาไว้เป็นความลับ คำตอบของท่านมีคุณค่าอย่างยิ่งต่องานวิจัย ซึ่งการสรุปผลการวิจัยครั้งนี้ จะนำไปใช้เพื่อสรุปผลการวิจัยเป็นภาพรวมเท่านั้น ไม่ได้แยกวิเคราะห์เป็นรายโรงเรียน ข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริงและสมบูรณ์จะช่วยให้ผลการวิจัยดำเนินไปด้วยความถูกต้องเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการ เพื่อเกิดคุณภาพและเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป
 3. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้
 - ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)
 - ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) จำนวน 31 ข้อ
 - ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ
- ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

นางสาวเทพยุดา เสนาฤทธิ์
 นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารและพัฒนาการศึกษา
 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
 เบอร์โทรศัพท์ 098 – 101- 3288

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

1. ตำแหน่ง ☐ ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา
☐ ครูผู้สอน
2. ประสบการณ์การทำงาน ☐ 1 - 5 ปี ☐ 6 - 10 ปี ☐ 11 - 15 ปี
☐ 16 - 20 ปี ☐ 21 - 25 ปี ☐ มากกว่า 25 ปี
3. ขนาดสถานศึกษาที่ท่านปฏิบัติ
 - ☐ โรงเรียนขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียน 1 – 120 คน)
 - ☐ ขนาดกลาง (จำนวนนักเรียน 121 – 600 คน)
 - ☐ ขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียน 601 – 1,500 คน)
 - ☐ ขนาดใหญ่พิเศษ (จำนวนนักเรียน 1,501 คนขึ้นไป)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี จำนวน 31 ข้อ

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง ☐ ที่ตรงกับความคิดเห็นท่านมากที่สุดทั้งในสภาพปัจจุบัน/ในสภาพที่พึงประสงค์ เพื่อระบุว่าสถานศึกษาของท่านมีการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับใดโดยมีเกณฑ์การพิจารณาดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด
- ระดับ 4 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก
- ระดับ 3 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง
- ระดับ 2 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อย
- ระดับ 1 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

พหุ มณ สิ โท ชี เว

ข้อ	ข้อความ	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
27)	มีส่วนร่วมในการดำเนินการออกและคัดเลือก ข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน										
4. การวัดและประเมินผล (ต่อ)											
28)	มีส่วนร่วมในการประสานความร่วมมือในการเข้า ศึกษาต่อกับสถานศึกษาอื่น เมื่อจบการศึกษา ชั้นสูงสุดของสถานศึกษาเดิม										
29)	มีส่วนร่วมในการนำผลการประเมินมาปรับปรุง และพัฒนาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการใน ปีการศึกษาต่อไป										
30)	มีส่วนร่วมในการประเมินผลยุทธศาสตร์และ ตัวชี้วัดของสถานศึกษา										
31)	มีส่วนร่วมในการผลและพัฒนาการทดสอบ ระดับชาติขั้นพื้นฐาน										

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา
สังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี (กรุณาระบุเป็นรายด้าน)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณท่านเป็นอย่างสูงที่ท่านเสียสละเวลาในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย
เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา
สังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี

คำชี้แจง

1. ผู้ตอบแบบสอบถามฉบับนี้ ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษาและครูผู้สอน

2. แบบสอบถามมี 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อ-สกุล

ตำแหน่ง

โรงเรียน

วัน/เดือน/ปี ที่สัมภาษณ์

เวลาสัมภาษณ์

สถานที่สัมภาษณ์

เบอร์โทร..

ตอนที่ 2 แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา

1. การพัฒนาหลักสูตร

1) สถานศึกษามีการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมในการจัดเนื้อหาและโครงสร้างหลักสูตรของสถานศึกษาอย่างไร

2) สถานศึกษามีการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อช่วยพัฒนานักเรียนให้เป็นไปตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์อย่างไร

3) สถานศึกษามีการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมทางวิชาการ เช่น ส่งเสริมการจัดทำโครงงานของนักเรียน การแข่งขันทางวิชาการอย่างไร

4) สถานศึกษามีการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรอย่างไร

5) สรุปแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม ด้านการพัฒนาหลักสูตรประเด็นอื่น ๆ

2. การวางแผนงานวิชาการ

1) สถานศึกษามีการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมในการกำหนดยุทธศาสตร์และตัวชี้วัดในการดำเนินงานวิชาการอย่างไร

2) สถานศึกษามีการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมในการวางแผนการทำงานด้านวิชาการอย่างเป็นระบบ ชัดเจน และดำเนินงานตามระบบการบริหารงานวิชาการอย่างไร

3) สถานศึกษามีการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมในสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งเน้นด้านวิชาการอย่างไร

4) สรุปแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม ด้านการวางแผนงานวิชาการประเด็นอื่น ๆ

3. การจัดการเรียนการสอน

1) สถานศึกษามีการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมในการจัดระบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษาอย่างไร

2) สถานศึกษามีการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมบรรยากาศ และสถานที่ ให้สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ และเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ได้อย่างไร

3) สถานศึกษามีการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมในการเลือกวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้ ที่เพียงพอ หลากหลาย ทันสมัย ตรงกับความต้องการอย่างไร

4) สถานศึกษามีการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมในการให้คำปรึกษา ช่วยเหลือในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในสถานศึกษาอย่างไร

5) สรุปแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม ด้านการจัดการเรียนการสอนประเด็นอื่น ๆ

4. การวัดและประเมินผล

1) สถานศึกษามีการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนตามสภาพจริงอย่างไร

2) สถานศึกษามีการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมในการประเมินผลยุทธศาสตร์และตัวชี้วัดของสถานศึกษาอย่างไร

3) สถานศึกษามีการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมการนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการในปีการศึกษาต่อไปอย่างไร

4) สรุปแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม ด้านการวัดและประเมินผลประเด็นอื่น ๆ

แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้โดยผู้ทรงคุณวุฒิ
 แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา
 สังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ
 แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี
2. โปรดพิจารณาแนวทางแต่ละข้อ แล้วประเมินผลด้านความเหมาะสม และความเป็นไปได้
 โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ ในระดับน้อยที่สุด

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบพระคุณมา

ณ โอกาสนี้

นางสาวเทพุดา เสนาฤทธิ์

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พูน ปณ ภิโต ชีเว

[illegible]

[illegible]

รายการ	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล										
21) ผู้บริหาร และครู ร่วมกันประชุมวางแผนติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามปฏิทินการปฏิบัติงานของสถานศึกษา จากรายงานผลการดำเนินงาน ตามที่สถานศึกษามีการแต่งตั้งมอบหมายหน้าที่										
22) ผู้บริหาร และครู มีส่วนร่วมในการรายงานผล วัดผล และวิเคราะห์ผลของการดำเนินงานวิชาการ ด้านการวางแผนงานวิชาการ เพื่อค้นหาข้อดีและข้อบกพร่องในด้านต่าง ๆ เพื่อหาแนวทางแก้ไขและพัฒนาการทำงานที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น										
ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์										
23) ผู้บริหาร และครูทุกคนในสถานศึกษามีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านการวางแผนงานวิชาการ										
24) ผู้บริหาร ครู ได้รับการยกย่องชมเชย เมื่อผลการดำเนินงานตามปฏิทินการปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จ และยอมรับข้อผิดพลาด ข้อตำหนิ ข้อเสนอแนะในผลการดำเนินงานของสถานศึกษา และพร้อมช่วยกันแก้ไขปัญหา										
3. ด้านการจัดการเรียนการสอน										
ด้านการมีส่วนร่วมคิดและตัดสินใจ										
25) ประชุมผู้บริหาร และครูในการระดมความคิด อภิปราย แสดงความคิดเห็น ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอน										
26) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจวางแผนการจัดการเรียนการสอน วางแผนการจัดทำแผนการเรียนรู้ การใช้สื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา										
ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน										
27) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการวางแผนงานด้านการจัดการเรียนการสอน โดยการจัดระบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา										

[illegible]

รายการ	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
41) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการเห็นชอบ ประสานงาน รับผิดชอบโครงการ สนับสนุนงานด้านการวัดผลและประเมินผลใน สถานศึกษา ด้วยความเต็มใจ เต็มเวลา เต็มความรู้ และ ความสามารถ										
42) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการดำเนินงานวิชาการ ด้านการ วัดและประเมินผลในสถานศึกษา จัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผล ประเมินผล การอ้างอิง ตรวจสอบ และใช้ประโยชน์ในการ บริหารงานวิชาการ										
ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล										
43) ผู้บริหาร ครู ร่วมกันประชุมวางแผนติดตามประเมินผลการด้าน การวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา จากรายงานผลการ ดำเนินงานด้านการวัดผลและประเมินผล ตามที่สถานศึกษามีการ แต่งตั้งมอบหมายหน้าที่										
44) ผู้บริหาร และครู มีส่วนร่วมในการรายงานผล วัดผล และ วิเคราะห์ผลของการดำเนินงานด้านการวัดผลและประเมินผล เพื่อ ค้นหาข้อดีและข้อบกพร่องในด้านต่าง ๆ เพื่อหาแนวทางแก้ไขและ พัฒนาการทำงานที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น										
ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์										
45) ผู้บริหาร และครูทุกคนในสถานศึกษามีความพึงพอใจในการ ปฏิบัติงานด้านการวัดผลและประเมินผล										
46) ผู้บริหาร ครู ได้รับการยกย่องชมเชย เมื่อผลการดำเนินงานด้าน การวัดผลและประเมินผลประสบผลสำเร็จ และยอมรับข้อผิดพลาด ข้อตำหนิ ข้อเสนอแนะในผลการดำเนินงานด้านการวัดผลและ ประเมินผลของสถานศึกษา และพร้อมช่วยกันแก้ไขปัญหา										

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี)

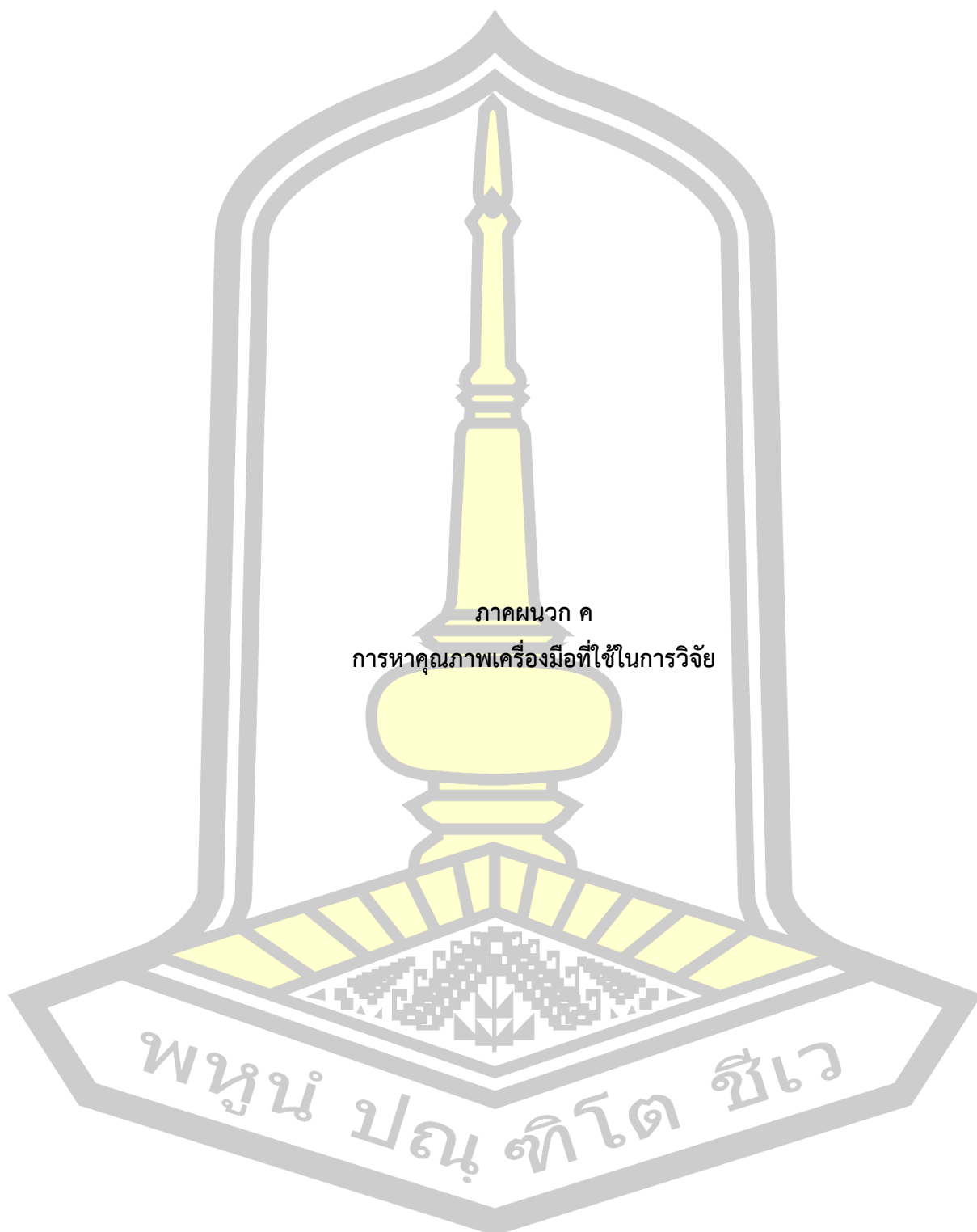
.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ทรงคุณวุฒิ
(.....)

ภาคผนวก ค

การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

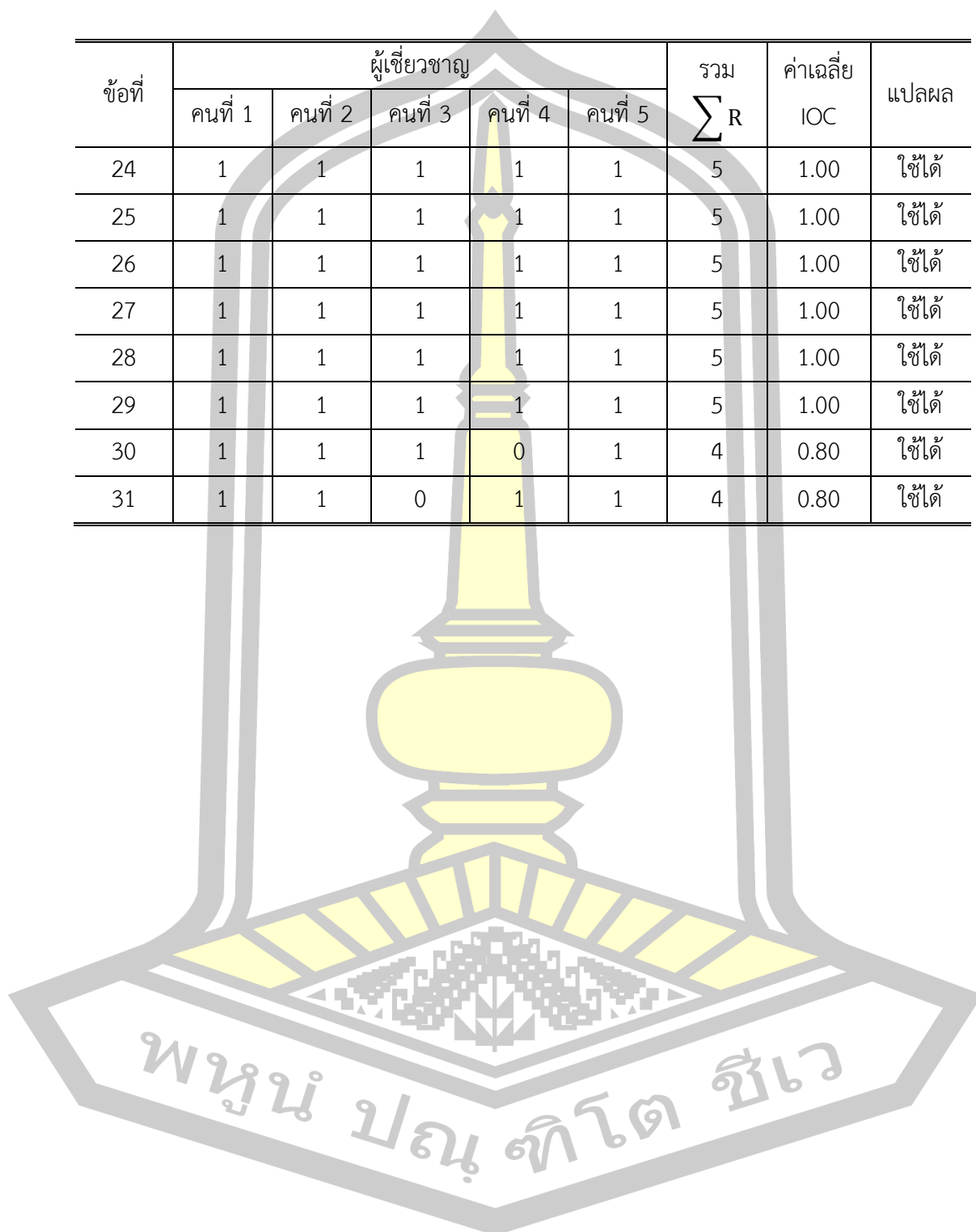
พุ่ม ปณุ ทิโต ชีเว

ตาราง 21 ผลการประเมินค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญต่อแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม ΣR	ค่าเฉลี่ย IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
9	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
11	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
12	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
13	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
14	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
15	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
16	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
17	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
18	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
19	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
20	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
21	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
22	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
23	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 21 (ต่อ)

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม $\sum R$	ค่าเฉลี่ย IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
24	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
25	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
26	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
27	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
28	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
29	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
30	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
31	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้

ตาราง 22 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและ
สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัด
เทศบาล จังหวัดนนทบุรี

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	
	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์
1	.662	.758
2	.810	.783
3	.598	.581
4	.731	.802
5	.778	.861
6	.505	.699
7	.732	.823
8	.697	.746
9	.648	.790
10	.604	.765
11	.755	.826
12	.735	.720
13	.862	.710
14	.717	.921
15	.800	.820
16	.700	.824
17	.652	.873
18	.872	.822
19	.857	.902
20	.682	.834
21	.895	.885
22	.778	.880
23	.815	.894

ตาราง 22 (ต่อ)

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	
	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์
24	.785	.852
25	.770	.720
26	.710	.908
27	.780	.760
28	.810	.867
29	.772	.860
30	.773	.856
31	.810	.873

จากตาราง 22 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของสภาพปัจจุบันอยู่ระหว่าง 0.505-0.895 และค่าอำนาจจำแนกรายข้อของสภาพที่พึงประสงค์อยู่ระหว่าง 0.581-0.921

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของสภาพปัจจุบันเท่ากับ 0.982 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของสภาพที่พึงประสงค์เท่ากับ 0.985

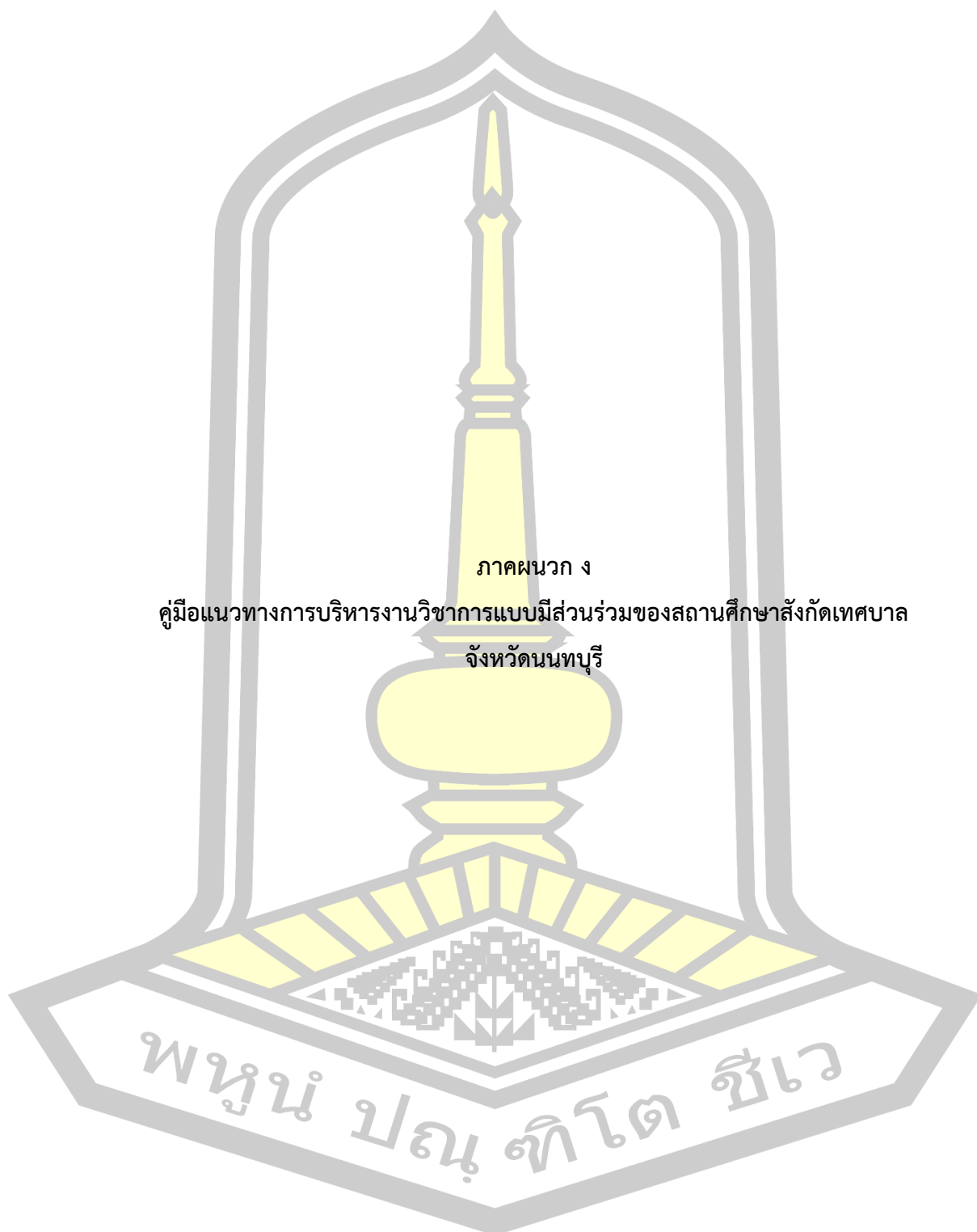

ตาราง 23 ผลการประเมินค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญต่อแบบประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม $\sum R$	ค่าเฉลี่ย IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1. ด้านการวางแผนงานวิชาการ								
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
7	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
11	1	1	1	1	0	4	0.80	ใช้ได้
12	1	1	1	1	0	4	0.80	ใช้ได้
2. ด้านการวัดและประเมินผล								
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 23 (ต่อ)

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม $\sum R$	ค่าเฉลี่ย IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
11	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
3. ด้านการจัดการเรียนการสอน								
1	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
11	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4. พัฒนากลยุทธ์								
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
11	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
12	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก ง

คู่มือแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล

จังหวัดนนทบุรี

คู่มือ

แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม
ของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี

ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชชัย จิตรนนท์

ผู้วิจัย

นางสาวเทพยุดา เสนาฤทธิ์

พหุบัน ปณ ภัโต ชีเว

หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คำนำ

คู่มือแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล
จังหวัดนนทบุรีผู้วิจัยได้จัดทำขึ้นสำหรับผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสังกัดเทศบาล
จังหวัดนนทบุรีเพื่อเป็นคู่มือการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

คู่มือฉบับนี้มีทั้งหมด 4 ส่วน ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 บทนำ ส่วนที่ 2 แนวทางการ
บริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรีประกอบด้วยแนว
ทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี ทั้งหมด 4
ด้าน คือ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร 2) ด้านการวางแผนงานวิชาการ 3) ด้านการจัดการเรียนการ
สอน

4) ด้านการวัดและประเมินผล

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของ
สถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี จะเป็นแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมหรือ
เป็นวิธีในการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์
อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

เทพยุดา เสนาฤทธิ์

พูน ปณ ภิโต ชีเว

คำชี้แจงการใช้คู่มือ

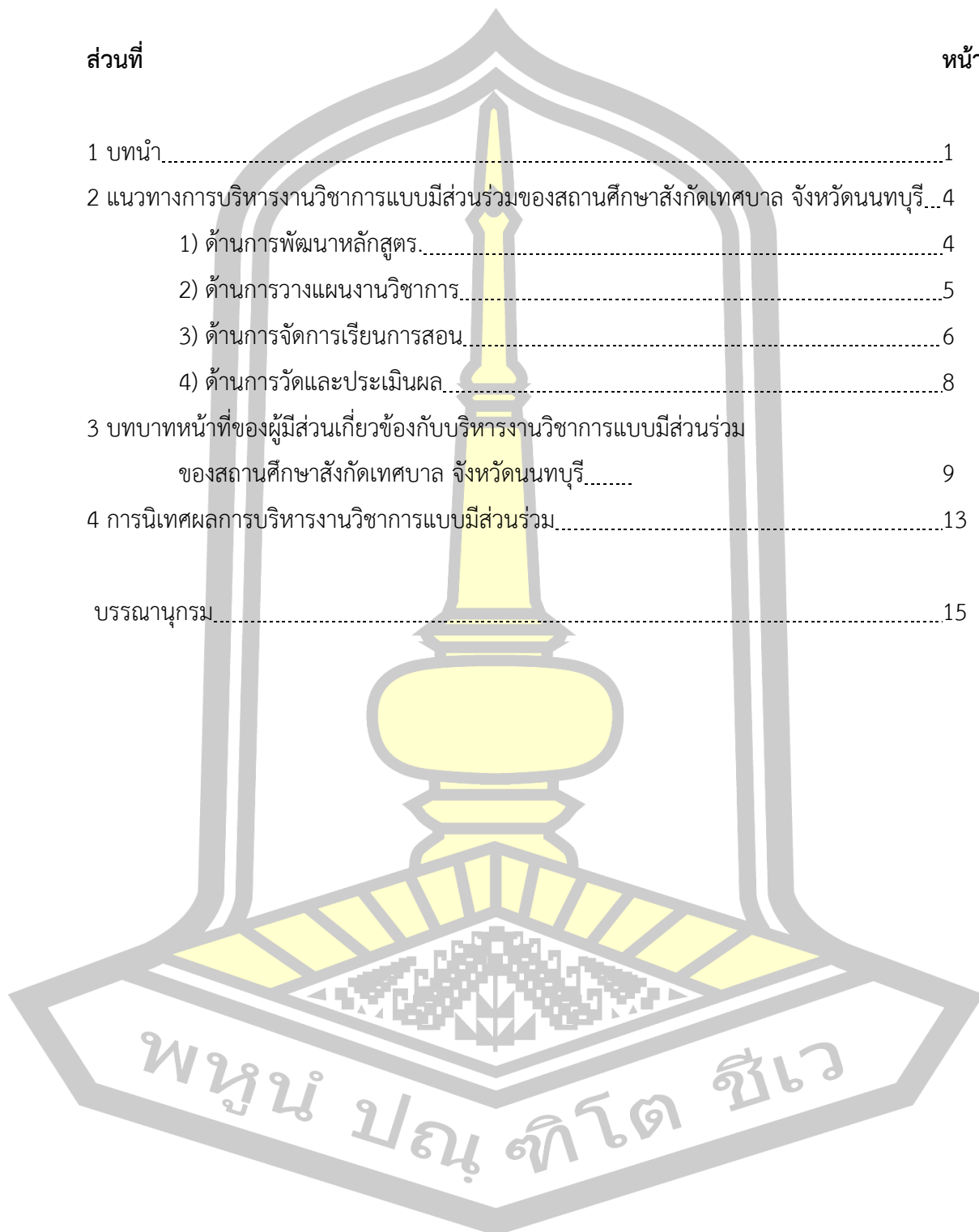
คู่มือเล่มนี้ จัดทำขึ้นสำหรับผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี เพื่อช่วยให้สถานศึกษาเกิดการพัฒนาการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมได้ประสบผลสำเร็จ ดังนั้นสิ่งที่ผู้ใช้คู่มือควรจะได้รับทราบและควรปฏิบัติในการใช้คู่มือฉบับนี้ มีดังนี้

1. คู่มือเล่มนี้ มีทั้งหมด 4 ส่วน ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 บทนำ ส่วนที่ 2 แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี ประกอบด้วยแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี ทั้งหมด 4 ด้าน คือ
 - 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร 2) ด้านการวางแผนงานวิชาการ 3) ด้านการจัดการเรียนการสอน
 - 4) ด้านการวัดและประเมินผล ส่วนที่ 3 บทบาทหน้าที่ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี ส่วนที่ 4 การนิเทศผลการดำเนินงาน
2. ในการนำเสนอแนวทางการบริหารหรือวิธีในการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม ให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้น เป็นการนำเสนอครบทั้ง 4 ด้าน ผู้ใช้คู่มือสามารถนำไปปรับใช้ได้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของสถานการณ์และระบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษาแต่ละแห่ง
3. การปฏิบัติตามคู่มือนี้ จะประสบผลสำเร็จได้ จะต้องอาศัยหลักการทำงานอย่างมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทางการศึกษาทุกฝ่าย

พูน ปณ จิต ชีเว

สารบัญ

ส่วนที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
2 แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี...4	4
1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร.....	4
2) ด้านการวางแผนงานวิชาการ.....	5
3) ด้านการจัดการเรียนการสอน.....	6
4) ด้านการวัดและประเมินผล.....	8
3 บทบาทหน้าที่ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม ของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี.....	9
4 การนิเทศผลการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม.....	13
บรรณานุกรม.....	15

ส่วนที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การบริหารสถานศึกษาต้องปรับเปลี่ยนวิธีการ แนวทางการบริหารจัดการให้สำคัญกับการพัฒนาสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอยู่เสมอ ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา จำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจใฝ่รู้ และพัฒนาสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยจัดการศึกษามุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มุ่งเน้นความเป็นเลิศทางการศึกษา เพื่อให้นักเรียนเป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพ จึงเกิดผลดีบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่สถานศึกษากำหนดไว้ (ธีระ รุญเจริญ, 2559 : 98) ดังนั้น สถานศึกษาควรให้ความสำคัญด้านคุณภาพของผู้เรียน โดยการจัดการศึกษาที่ดี ควบคู่กับการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

การจัดการศึกษาของไทยในปัจจุบันมีหน่วยงานที่รับผิดชอบอยู่หลายหน่วยงาน ซึ่งมีกระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาในทุกระดับ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ดูแลและจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น รวมทั้งให้การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งมีจำนวนสถานศึกษาในสังกัดจำนวน 7,852 สถานศึกษา มีนักเรียน 1,681,065 คน คิดเป็นร้อยละ 15.35 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมดทั่วประเทศ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2561 : 84) จะเห็นได้ว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการศึกษาของไทย

การบริหารงานภายในสถานศึกษาแบ่งโครงสร้าง และขอบข่าย ได้ 4 งาน คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานทั่วไป การที่สถานศึกษาจะดำเนินภารกิจให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างมีคุณภาพงานทั้ง 4 ฝ่ายต้องดำเนินงานสอดคล้องกัน และมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานวิชาการเป็นงานหลักในการบริหารจัดการให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระคล่องตัว รวดเร็วสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วม จากผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผลประเมินผลรวมทั้งการ วัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

แผนยุทธศาสตร์การศึกษา จังหวัดนนทบุรีพ.ศ. 2560 – 2564 มีเป้าประสงค์ให้ประชาชนเรียนรู้ ก้าวทันการดำเนินชีวิตในสังคมเมือง ได้รับการพัฒนาศักยภาพในการประกอบอาชีพตามบริบทและความต้องการของสังคม โดยสถานศึกษามีการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ มีขีดสมรรถนะสูงในการพัฒนาและส่งเสริมให้ประชากรทุกช่วงวัย ได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างทั่วถึง ด้วยครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีสมรรถนะและศักยภาพในการบริหารและจัดการเรียนรู้อย่างมืออาชีพ ซึ่งมีสถานศึกษาเทศบาล ในสังกัดกระทรวงมหาดไทย กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบไปด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 53 แห่ง มีนักเรียนจำนวน 27,986 คน มีห้องเรียน จำนวน 931 ห้อง มีครูผู้สอนจำนวน 1,591 คน เปิดสอนระดับก่อนประถมศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนนทบุรี. 2559 : 19)

สถานศึกษาสังกัดเทศบาล ของจังหวัดนนทบุรี ได้ดำเนินงานเพื่อสนองนโยบายการจัดการศึกษาตามแผนยุทธศาสตร์การศึกษาจังหวัดนนทบุรี ซึ่งสอดคล้องกับการจัดการศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2550 คือ ส่งเสริม พัฒนาศักยภาพของประชาชนในจังหวัดนนทบุรีให้มีคุณภาพที่ดี ส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษา ให้จัดการศึกษาทุกระดับแบบอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ พัฒนาระบบการบริหารจัดการในระบบจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ พัฒนาระบบปัจจัยพื้นฐานที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ จะเห็นได้ว่ายุทธศาสตร์ดังกล่าวมุ่งให้มีการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ เกิดทักษะ ซึ่งจากการดำเนินการดังกล่าวมี ปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับการขาดมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาการศึกษา ซึ่งสามารถเห็นได้จากผลประกาศการคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาดีเด่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ผลปรากฏว่าไม่มีสถานศึกษาใดได้รับรางวัลในระดับดีเด่น (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. 2562) นอกจากนี้ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (Ordinary Nation Education Test : O - NET) ของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เปรียบเทียบกับคะแนนเฉลี่ยของประเทศย้อนหลัง 4 ปีการศึกษา พบว่ามีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของระดับประเทศในทุกรายวิชา และทุกปีการศึกษาที่ผ่านมา ปัญหาข้างต้นไม่สามารถแก้ไขได้ครอบคลุมหากการวางแผนหรือการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานแก้ไขร่วมกันของฝ่ายบริหาร กองการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งระดับสถานศึกษา ซึ่งมีความใกล้ชิดกับนักเรียนและมีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอนมากที่สุด และมีครูเป็นแรงขับเคลื่อนตามนโยบายของส่วนกลาง และผู้บริหารสถานศึกษา ดังนั้นการที่จะแก้ปัญหาได้ผู้บริหารต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของครู โดยการมีส่วนร่วมในการคิดตัดสินใจ วางแผน จนนำไปสู่การประเมินผล

การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นวิธีการที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการทำงาน เป็นวิธีการที่สามารถนำมาใช้ได้ทุกระดับ หลักสำคัญ คือ ต้องคำนึงว่าจะให้ใครมีส่วนร่วมในเรื่องอะไร วิธีการมีส่วนร่วมทำอย่างไร ร่วมมากหรือน้อยแค่ไหน ช่วงเวลาใด ปัญหาของการมีส่วนร่วมที่นิยมกล่าวอ้างโดยที่ไม่ได้เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมที่แท้จริง คือ การให้มีส่วนร่วมเพียงผิวเผิน หรือการมีส่วนร่วมแต่เพียงรูปแบบ เช่น ให้ร่วมรับทราบ ให้ร่วมประชุมแต่ไม่ให้โอกาสได้แสดงความคิดเห็น หรือเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นแต่ไม่ยอมนำไปปฏิบัติ เพราะมีการตัดสินใจล่วงหน้าไปแล้วว่าจะเอาอย่างไร (สุธรรม ธรรมทัศนานนท์. 2554 : 258) การมีส่วนร่วมทำให้เราได้ทราบข้อเท็จจริงของปัญหาที่เกิดขึ้น ณ จุดปฏิบัติจากผู้ปฏิบัติจริง ทำให้ได้รับข้อคิดเห็นใหม่ ๆ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดแนวความคิดใหม่ ส่งเสริมขวัญกำลังใจในการทำงานและมีการติดต่อสื่อสารที่ดีขึ้น ส่งผลให้เกิดความร่วมมือ ผู้ปฏิบัติงานสามารถทำงานได้ดีมากยิ่งขึ้น

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครปากเกร็ด จึงเล็งเห็นปัญหาของการบริหารงานวิชาการอันเป็นหัวใจของการบริหารสถานศึกษา ซึ่งภารกิจในงานวิชาการนั้น สถานศึกษาต้องสามารถที่จะปฏิบัติให้ได้ผลอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้ส่งผลต่อนักเรียนโดยตรง การดำเนินงานให้ได้ผลนั้นต้องอาศัยกระบวนการการบริหารแบบมีส่วนร่วม ทำให้บุคลากรในสถานศึกษามีบทบาทในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาร่วมกัน โดยกระบวนการที่สำคัญประกอบด้วย กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วม 5 ส่วน คือ การมีส่วนร่วมคิดและตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการวางแผน การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ เป็นแนวทางทำให้สถานศึกษาในการวางแผนพัฒนาและบริหารจัดการศึกษาให้การบริหารงานวิชาการมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี
2. เพื่อพัฒนาแนวทางในการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี

ส่วนที่ 2

แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี

2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร

2.1.1 ด้านการมีส่วนร่วมคิดและตัดสินใจ

1) ประชุมผู้บริหาร และครูในการระดมความคิด อภิปราย แสดงความคิดเห็น ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา และความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา เช่น จัดเนื้อหาหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร เนื้อหากลุ่มสาระการเรียนรู้ และการคัดเลือกแบบเรียน

2) ผู้บริหาร และครูร่วมกันตัดสินใจวางแผนงาน กำหนดความต้องการ วิสัยทัศน์ พันธกิจ หลักการ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ โครงการศึกษา การงานวิชาการ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และกิจกรรมของสถานศึกษา

2.1.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน

1) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการวางแผนงาน แบ่งงานให้เหมาะสมกับความสามารถ เพื่อดำเนินการพัฒนาหลักสูตร โครงการศึกษา การงานวิชาการ และกิจกรรมของสถานศึกษา

2) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ แนวทางการดำเนินงานการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การจัดทำแผนการเรียนรู้ การจัดครูเข้าสอนตามสาขาวิชาหรือประสบการณ์ที่ตนเองถนัด การจัดกิจกรรมทางวิชาการ เพื่อช่วยพัฒนานักเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายของสถานศึกษา

2.1.3 ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ

1) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาในการดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เพิ่มเติมเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ให้ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียน เพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สติปัญญา และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ตามแผนงานที่สถานศึกษากำหนด

2) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการเห็นชอบ แสดงความคิดเห็น ประสานงาน รับผิดชอบโครงการวิชาการ สนับสนุนงานการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้วยความเต็มใจ เต็มเวลา เต็มความรู้และความสามารถ

3) มีส่วนร่วมในการดำเนินงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา แสดงออกถึงการช่วยเหลือกันและสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งเน้นด้านวิชาการ

2.1.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

- 1) ผู้บริหาร ครู ร่วมกันประชุมวางแผนติดตามประเมินผลการดำเนินงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา จากรายงานผลการดำเนินงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ตามที่สถานศึกษามีการแต่งตั้งมอบหมายหน้าที่ ผู้บริหาร ครู เป็นผู้ประเมินผลงาน โครงการ เมื่อสิ้นสุดกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการประจำปี
- 2) ผู้บริหาร และครู มีส่วนร่วมในการรายงานผล วัดผล และวิเคราะห์ผลของการดำเนินงานวิชาการ ด้านพัฒนาหลักสูตร เพื่อค้นหาข้อดีและข้อบกพร่องในด้านต่าง ๆ เพื่อหาแนวทางแก้ไขและพัฒนาการทำงานที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น
- 3) สถานศึกษามีการเผยแพร่ผลการประเมินการดำเนินงานวิชาการ ด้านพัฒนาหลักสูตร ให้บุคลากรทุกฝ่ายได้รับรู้ เพื่อนำไปพัฒนากระบวนการดำเนินงานต่อไป

2.1.5 ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์

- 1) ผู้บริหาร และครูทุกคนในสถานศึกษามีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านพัฒนาหลักสูตร
- 2) ผู้บริหาร และครู ได้รับการยกย่องชมเชย เมื่อผลการดำเนินงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรประสบผลสำเร็จ และยอมรับข้อผิดพลาด ข้อตำหนิ ข้อเสนอแนะในผลการดำเนินงานด้านพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา และพร้อมช่วยกันแก้ไขปัญหา

2.2 ด้านการวางแผนงานวิชาการ

2.2.1 ด้านการมีส่วนร่วมคิดและตัดสินใจ

- 1) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการระดมความคิด อภิปราย แสดงความคิดเห็น ให้ข้อมูลเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษา เพื่อใช้ในการวางแผนงานวิชาการของสถานศึกษา
- 2) ผู้บริหาร และครูร่วมกันตัดสินใจวางแผน กำหนดยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด วิธีการ ขั้นตอน รายละเอียดของการดำเนินงานวิชาการ ด้านการวางแผนงานวิชาการของสถานศึกษาในภาพรวม จัดลำดับกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติก่อนหลัง เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน

2.2.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน

- 1) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดทำแผนปฏิทินการปฏิบัติงาน เพื่อให้การดำเนินงานการวางแผนงานวิชาการของสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีระบบและชัดเจน
- 2) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการจัดทำวางแผนปฏิทินการปฏิบัติงาน โดยกำหนดวิธีการ ขั้นตอน และรายละเอียดของการดำเนินงาน โดยจัดลำดับกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติก่อนหลัง ระยะเวลาดำเนินการ สถานที่ คน ทุน และวัสดุอุปกรณ์

3) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการกำหนด วัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินงาน การพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ การวัดผล และการประเมินผล ของงานที่ปรากฏในปฏิทินการปฏิบัติงาน รวมถึง การพัฒนาครู และระบบข้อมูลสารสนเทศทางวิชาการ

2.2.3 ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ

- 1) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการวางแผนงานวิชาการในการ ดำเนินงานของสถานศึกษา ให้ดำเนินตามปฏิทินการปฏิบัติงาน
- 2) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการประสานงาน รับผิดชอบโครงการวิชาการ กิจกรรม ตามการวางแผนงานวิชาการในสถานศึกษา ด้วยความเต็มใจ เต็มเวลา เต็มความรู้และความสามารถ เช่น การจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศทางวิชาการ การจัดตารางเรียน การวางแผนการพัฒนาครู
- 3) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการเห็นชอบ แสดงความคิดเห็น และพร้อมให้ความ ช่วยเหลือ สนับสนุน รู้สึกร่วมในการเป็นเจ้าของกิจกรรมวิชาการ และสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งเน้น ด้านวิชาการในการดำเนินงานของสถานศึกษา

2.2.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

- 1) ผู้บริหาร และครู ร่วมกันประชุมวางแผนติดตามประเมินผลการดำเนินงานตาม ปฏิทินการปฏิบัติงานของสถานศึกษา จากรายงานผลการดำเนินงาน ตามที่สถานศึกษามีการแต่งตั้ง มอบหมายหน้าที่
- 2) ผู้บริหาร และครู มีส่วนร่วมในการรายงานผล วัดผล และวิเคราะห์ผลของการ ดำเนินงานวิชาการ ด้านการวางแผนงานวิชาการ เพื่อค้นหาข้อดีและข้อบกพร่องในด้านต่าง ๆ เพื่อหาแนวทางแก้ไขและพัฒนาการทำงานที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2.2.5 ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์

- 1) ผู้บริหาร และครูทุกคนในสถานศึกษามีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านการวางแผนงานวิชาการ
- 2) ผู้บริหาร ครู ได้รับการยกย่องชมเชย เมื่อผลการดำเนินงานตามปฏิทินการปฏิบัติงาน ประสบผลสำเร็จ และยอมรับข้อผิดพลาด ข้อตำหนิ ข้อเสนอแนะในผลการดำเนินงานของสถานศึกษา และพร้อมช่วยกันแก้ไขปัญหา

2.3 ด้านการจัดการเรียนการสอน

2.3.1 ด้านการมีส่วนร่วมคิดและตัดสินใจ

- 1) ประชุมผู้บริหาร และครูในการระดมความคิด อภิปราย แสดงความคิดเห็น ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอน

2) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจวางแผนการจัดการเรียนการสอน วางแผนการจัดทำแผนการเรียนรู้ การใช้สื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้อ การนิเทศการศึกษา

2.3.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน

1) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการวางแผนงานด้านการจัดการเรียนการสอน โดยการจัดระบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา

2) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิธีการ ดำเนินงาน การวัดและการประเมินผล การนิเทศการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียน การสอน โดยการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถและทักษะให้บรรลุ ตามเป้าหมายของสถานศึกษา

3) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการดำเนินงานด้านการจัดการ เรียนการสอน เช่น การวางแผนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้วยวิธีที่หลากหลาย การวางแผนการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวางแผนการจัดสภาพแวดล้อมให้ เอื้อต่อการเรียนรู้ และเป็นแหล่งการเรียนรู้

2.3.3 ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ

1) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับ เป้าหมายของสถานศึกษา โดยการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับนโยบายและเป้าหมาย ของสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีที่หลากหลาย จัดให้มีแหล่งเรียนรู้ที่เพียงพอ

2) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการเห็นชอบ ประสานงาน รับผิดชอบโครงการ ดำเนินงาน ให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในสถานศึกษา ด้วยความเต็ม ใจ เต็มเวลา เต็มความรู้และความสามารถ เช่น การพัฒนาการศึกษาด้วยการวิจัย การนิเทศการศึกษา

2.3.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลการ

1) ผู้บริหาร ครู ร่วมกันประชุมวางแผนติดตามประเมินผลการดำเนินงานของ สถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้วยระบบนิเทศการศึกษาภายในและภายนอกสถานศึกษา

2) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการรายงานผลการดำเนินงาน ด้านการจัดการเรียนการ สอน ด้วยระบบนิเทศการศึกษา เพื่อค้นหาข้อดีและข้อบกพร่องในด้านต่าง ๆ และทำการเผยแพร่ผล การประเมินการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนการสอน ให้บุคลากรทุกฝ่ายได้รับรู้ เพื่อนำไปพัฒนา กระบวนการดำเนินงานต่อไป

2.3.5 ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์

1) ผู้บริหาร และครูทุกคนในสถานศึกษามีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน

2) ผู้บริหาร ครู ได้รับการยกย่องชมเชย เมื่อผลการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนการสอน ประสบผลสำเร็จ และยอมรับข้อผิดพลาด ข้อตำหนิ ข้อเสนอแนะในผลการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา และพร้อมช่วยกันแก้ไขปัญหา

2.4 ด้านการวัดและประเมินผล

2.4.1 ด้านการมีส่วนร่วมคิดและตัดสินใจ

1) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการระดมความคิด อภิปราย แสดงความคิดเห็น ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการของสถานศึกษา ด้านการวัดและการประเมินผล

2) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจวางแผนงาน การกำหนดความต้องการ และเป้าหมายของการวัดและการประเมินผล การเลือกวิธีการวัดและประเมินผล

2.4.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน

1) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการวางแผนงาน แบ่งงานให้เหมาะสมกับความสามารถ เพื่อดำเนินงานด้านการวัดและการประเมินผล

2) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินงาน และกำหนดนโยบายของสถานศึกษา โดยกำหนดระเบียบการวัดและการประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ

2.4.3 ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ

1) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการวัดผลและการประเมินผล โดยการพัฒนาเครื่องมือการวัดผลและประเมินผลให้เหมาะสมต่อการวัดและประเมินผลทางวิชาการ การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ

2) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการเห็นชอบ ประสานงาน รับผิดชอบโครงการ สนับสนุนงานด้านการวัดผลและประเมินผลในสถานศึกษา ด้วยความเต็มใจ เต็มเวลา เต็มความรู้ และความสามารถ

3) ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการดำเนินงานวิชาการ ด้านการวัดและประเมินผลในสถานศึกษา จัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผล ประเมินผล การอ้างอิง ตรวจสอบ และใช้ประโยชน์ในการบริหารงานวิชาการ

2.4.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

1) ผู้บริหาร ครู ร่วมกันประชุมวางแผนติดตามประเมินผลการด้านการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา จากรายงานผลการดำเนินงานด้านการวัดผลและประเมินผล ตามที่สถานศึกษามีการแต่งตั้งมอบหมายหน้าที่

2) ผู้บริหาร และครู มีส่วนร่วมในการรายงานผล วัดผล และวิเคราะห์ผลของการดำเนินงานด้านการวัดผลและประเมินผล เพื่อค้นหาข้อดีและข้อบกพร่องในด้านต่าง ๆ เพื่อหาแนวทางแก้ไขและพัฒนาการทำงานที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2.4.5 ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์

1) ผู้บริหาร และครูทุกคนในสถานศึกษามีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานด้านการวัดผลและประเมินผล

2) ผู้บริหาร ครู ได้รับการยกย่องชมเชย เมื่อผลการดำเนินงานด้านการวัดผลและประเมินผลประสบผลสำเร็จ และยอมรับข้อผิดพลาด ข้อตำหนิ ข้อเสนอแนะในผลการดำเนินงานด้านการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา และพร้อมช่วยกันแก้ไขปัญหา

ส่วนที่ 3

บทบาทหน้าที่ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม

ของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี

เพื่อให้การใช้คู่มือการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรีมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรมีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษา มีบทบาท ดังนี้

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร

- 1) จัดประชุมผู้บริหาร และครูในการระดมความคิด อภิปราย แสดงความคิดเห็น ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา และความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา เช่น จัดเนื้อหาหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร เนื้อหากลุ่มสาระการเรียนรู้ และการคัดเลือกแบบเรียน
- 2) ผู้บริหาร แบ่งงานให้เหมาะสมกับความสามารถ เพื่อดำเนินการพัฒนาหลักสูตร โครงการวิชาการ งานวิชาการ และกิจกรรมของสถานศึกษา
- 3) ผู้บริหาร และครูประชุมหารือในการกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ แนวทางการดำเนินงานการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การจัดทำแผนการเรียนรู้ การจัดครูเข้าสอนตามสาขาวิชาหรือประสบการณ์ที่ตนเองถนัด การจัดกิจกรรมทางวิชาการ เพื่อช่วยพัฒนานักเรียนให้ เป็นไปตามเป้าหมายของสถานศึกษา
- 4) ประชุมวางแผนติดตามประเมินผลการดำเนินงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา จากรายงานผลการดำเนินงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ตามที่สถานศึกษามีการแต่งตั้งมอบหมายหน้าที่ ผู้บริหาร ครู เป็นผู้ประเมินผลงาน โครงการ เมื่อสิ้นสุดกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการประจำปี

1.2 ด้านการวางแผนงานวิชาการ

- 1) จัดประชุม ผู้บริหาร และครูมีส่วนร่วมในการระดมความคิด อภิปราย แสดงความคิดเห็น ให้ข้อมูลเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษา เพื่อใช้ในการวางแผนงานวิชาการของสถานศึกษา ร่วมกันตัดสินใจวางแผน กำหนดยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด วิธีการ ขั้นตอน รายละเอียดของการดำเนินงานวิชาการ ด้านการวางแผนงานวิชาการของสถานศึกษาในภาพรวม จัดลำดับกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติก่อนหลัง เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน
- 2) สนับสนุนการจัดทำวางแผนปฏิทินการปฏิบัติงาน โดยกำหนดวิธีการ ขั้นตอน และรายละเอียดของการดำเนินงาน โดยจัดลำดับกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติก่อนหลัง ระยะเวลาดำเนินการ สถานที่ คน ทุน และวัสดุอุปกรณ์

3) กำหนด วัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินงาน การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล และการประเมินผล ของงานที่ปรากฏในปฏิทินการปฏิบัติงาน รวมถึงการพัฒนาครู และระบบข้อมูลสารสนเทศทางวิชาการ

4) จัดประชุมวางแผนติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามปฏิทินการปฏิบัติงานของสถานศึกษา จากรายงานผลการดำเนินงาน ตามที่สถานศึกษามีการแต่งตั้งมอบหมายหน้าที่ เพื่อหาแนวทางแก้ไขและพัฒนาการทำงานที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.3 ด้านการจัดการเรียนการสอน

1) จัดประชุมผู้บริหาร และครูในการระดมความคิด อภิปราย แสดงความคิดเห็น ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอน การวางแผนการจัดทำแผนการเรียนรู้ การใช้สื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา

2) กำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิธีการดำเนินงาน การวัดและการประเมินผล การนิเทศการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถและทักษะให้บรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษา

3) กำหนดแนวทางการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนการสอน เช่น การวางแผน การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยวิธีที่หลากหลาย การวางแผน การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวางแผนการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ และเป็นแหล่งการเรียนรู้

4) จัดประชุมวางแผนติดตามประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้วยระบบนิเทศการศึกษาภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อค้นหาข้อดีและข้อบกพร่องในด้านต่าง ๆ และทำการเผยแพร่ผลการประเมินการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนการสอน ให้บุคลากรทุกฝ่ายได้รับรู้ เพื่อนำไปพัฒนากระบวนการดำเนินงานต่อไป

1.4 ด้านการวัดและประเมินผล

1) จัดประชุมเพื่อร่วมในการระดมความคิด อภิปราย แสดงความคิดเห็น ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการของสถานศึกษา ด้านการวัดและการประเมินผล กำหนด วัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินงาน และกำหนดนโยบายของสถานศึกษา โดยกำหนดระเบียบการวัดและการประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ

2) ผู้บริหาร แบ่งงานให้เหมาะสมกับความสามารถ เพื่อดำเนินงานด้านการวัดและการประเมินผล

3) ให้การสนับสนุนการวัดผลและการประเมินผล โดยการพัฒนาเครื่องมือการวัดผล และประเมินผลให้เหมาะสมต่อการวัดและประเมินผลทางวิชาการ การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ

4) จัดประชุมวางแผนติดตามประเมินผลการด้านการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา จากรายงานผลการดำเนินงานด้านการวัดผลและประเมินผล ตามที่สถานศึกษามีการแต่งตั้งมอบหมายหน้าที่

2. ครู มีบทบาท ดังนี้

2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร

1) ร่วมระดมความคิด อภิปราย แสดงความคิดเห็น ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา และความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา เช่น จัดเนื้อหาหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร เนื้อหากลุ่มสาระการเรียนรู้ และการคัดเลือกแบบเรียน ในที่ประชุม

2) ให้ความเห็นชอบ แสดงความคิดเห็น สนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ในการดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เพิ่มเติมเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ให้ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียน เพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ตามแผนงานที่สถานศึกษากำหนด

3) รายงานผลการดำเนินงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ตามที่สถานศึกษามีการแต่งตั้งมอบหมายหน้าที่ ผู้บริหาร ครู เป็นผู้ประเมินผลงาน โครงการ เมื่อสิ้นสุดกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการประจำปี เพื่อค้นหาข้อดีและข้อบกพร่องในด้านต่าง ๆ เพื่อหาแนวทางแก้ไขและพัฒนาการทำงานที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

4) ยอมรับในการยกย่อง ชมเชย เมื่อผลการดำเนินงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรประสบผลสำเร็จ และยอมรับในข้อผิดพลาด ข้อตำหนิ ข้อเสนอแนะในผลการดำเนินงานด้านพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา พร้อมช่วยกันแก้ไขปัญหา และนำไปปรับปรุงการปฏิบัติงานในครั้งต่อไป

2.2 ด้านการวางแผนงานวิชาการ

1) ร่วมระดมความคิด อภิปราย แสดงความคิดเห็น ให้ข้อมูลเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษา ร่วมกำหนดยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด วิธีการ ขั้นตอน รายละเอียดของการดำเนินงานวิชาการ ด้านการวางแผนงานวิชาการของสถานศึกษาในภาพรวม จัดลำดับกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติก่อนหลัง เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เพื่อใช้ในการวางแผนงานวิชาการของสถานศึกษา

2) ให้การสนับสนุน เห็นชอบ ประสานงาน รับผิดชอบโครงการวิชาการ กิจกรรม ตามการวางแผนงานวิชาการในสถานศึกษา ด้วยความเต็มใจ เต็มเวลา เต็มความรู้และความสามารถ เช่น การจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศทางวิชาการ การจัดตารางเรียน การวางแผนการพัฒนาครู

3) รายงานผล วัดผล และวิเคราะห์ผลของการดำเนินงานวิชาการ ด้านการวางแผนงาน วิชาการ เพื่อค้นหาข้อดีและข้อบกพร่องในด้านต่าง ๆ เพื่อหาแนวทางแก้ไขและพัฒนาการทำงานที่มี ประสิทธิภาพมากขึ้น

4) ยอมรับในการยกย่องชมเชย เมื่อผลการดำเนินงานตามปฏิทินการปฏิบัติงานประสบ ผลสำเร็จ และยอมรับข้อผิดพลาด ข้อตำหนิ ข้อเสนอแนะในผลการดำเนินงานของสถานศึกษา และ พร้อมช่วยกันแก้ไขปัญหาและนำไปปรับปรุงการปฏิบัติงานในครั้งต่อไป

1.3 ด้านการจัดการเรียนการสอน

1) ร่วมระดมความคิด อภิปราย แสดงความคิดเห็น ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการจัดการ เรียนการสอน การวางแผนการจัดการเรียนการสอน วางแผนการจัดทำแผนการเรียนรู้ การใช้สื่อ การเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา ในที่ประชุม

2) ให้การสนับสนุน เห็นชอบ ประสานงาน รับผิดชอบโครงการ ดำเนินงาน ให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในสถานศึกษา ด้วยความเต็มใจ เต็มเวลา เต็มความรู้และความสามารถ เช่น การพัฒนาการศึกษาด้วยการวิจัย การนิเทศการศึกษา

3) รายงานผลการดำเนินงาน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้วยระบบนิเทศการศึกษา เพื่อค้นหาข้อดีและข้อบกพร่องในด้านต่าง ๆ และทำการเผยแพร่ผลการประเมินการดำเนินงานด้าน การจัดการเรียนการสอน ให้บุคลากรทุกฝ่ายได้รับรู้ เพื่อนำไปพัฒนากระบวนการดำเนินงานต่อไป

4) ยอมรับในการยกย่อง ชมเชย เมื่อผลการดำเนินงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ประสบผลสำเร็จ และยอมรับข้อผิดพลาด ข้อตำหนิ ข้อเสนอแนะในผลการดำเนินงานด้านการจัดการ เรียนการสอนของสถานศึกษา และพร้อมช่วยกันแก้ไขปัญหา และนำไปปรับปรุงการปฏิบัติงานในครั้ง ต่อไป

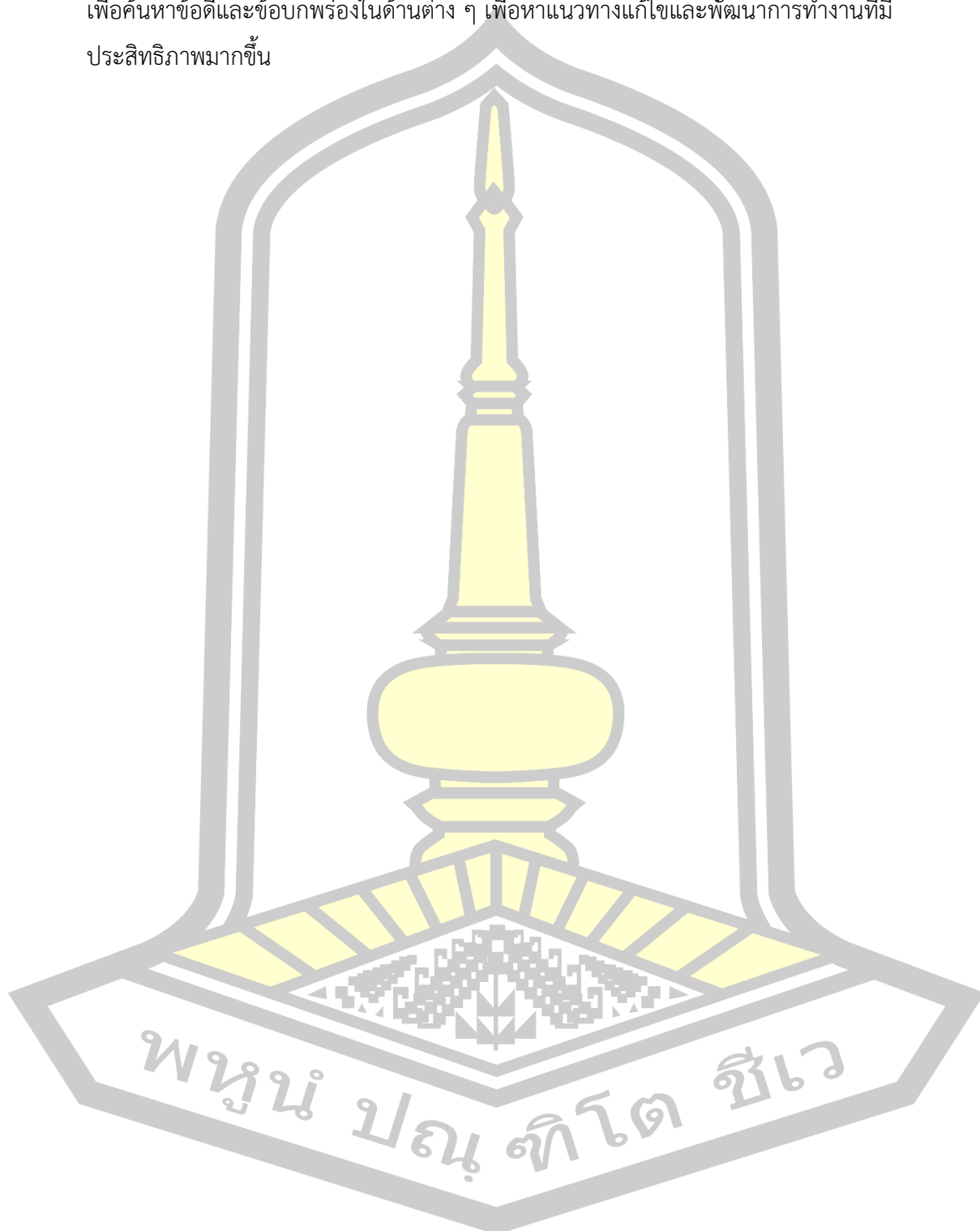
1.4 ด้านการวัดและประเมินผล

1) ร่วมระดมความคิด อภิปราย แสดงความคิดเห็น ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา และความต้องการของสถานศึกษา ด้านการวัดและการประเมินผล

2) ให้การเห็นชอบ ประสานงาน รับผิดชอบโครงการ สนับสนุนงานด้านการวัดผลและ ประเมินผลในสถานศึกษา ด้วยความเต็มใจ เต็มเวลา เต็มความรู้ และความสามารถ

3) รายงานผลการดำเนินงานด้านการวัดผลและประเมินผล ตามที่สถานศึกษามีการ แต่งตั้งมอบหมายหน้าที่

4) รายงานผล วัดผล และวิเคราะห์ผลของการดำเนินงานด้านการวัดผลและประเมินผล เพื่อค้นหาข้อดีและข้อบกพร่องในด้านต่าง ๆ เพื่อหาแนวทางแก้ไขและพัฒนาการทำงานที่มี ประสิทธิภาพมากขึ้น

ส่วนที่ 4

การนิเทศผลการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี

การนิเทศติดตามและประเมินผล เป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนางานซึ่งจะช่วยส่งเสริม สนับสนุนและให้ข้อมูลย้อนกลับที่จะนำไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนางาน การนิเทศติดตามและประเมินผล การบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีคุณภาพ ควรดำเนินการให้เป็นระบบโดยมีแนวปฏิบัติ ดังนี้

1. ขั้นการวางแผน

1.1 แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศติดตามและประเมินผลในสถานศึกษาและในสังกัด

1.2 กำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ตัวชี้วัดความสำเร็จ เครื่องมือและวิธีการในการ

นิเทศติดตามและประเมินผล

1.3 กำหนดแผนงาน/ปฏิทินการปฏิบัติงาน

2. ขั้นการดำเนินงาน

ดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้ด้วยวิธีการที่หลากหลายตามสภาพจริงของสถานการณ์

3. ขั้นการตรวจสอบ

3.1 ตรวจสอบติดตามการดำเนินงานวิชาการ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้

3.2 ประเมินผลการดำเนินงาน วิเคราะห์ผลการตรวจสอบและการจัดทำรายงานผล

การดำเนินงานวิชาการ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้

4. ขั้นการปรับปรุงและพัฒนางาน

นำผลการประเมินมาปรับปรุงและดำเนินการตามแผนใหม่อย่างต่อเนื่อง

การนิเทศติดตามและประเมินผลจะบรรลุเป้าหมายได้ต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. การมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

2. การวางแผนตามระบบมาตรฐาน (PDCA)

2.1 การวางแผน

2.2 การปฏิบัติ

2.3 การตรวจสอบ

2.4 การปรับปรุง

3. การนิเทศติดตามผลเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง

4. จัดทำระบบสารสนเทศ

5. สรุปรายงานและเผยแพร่

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่

3). กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค, 2553.

สถิตชัย วรานนท์วนิช. ผู้บริหารและการบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : เจริญ ตีมันคง, 2553.

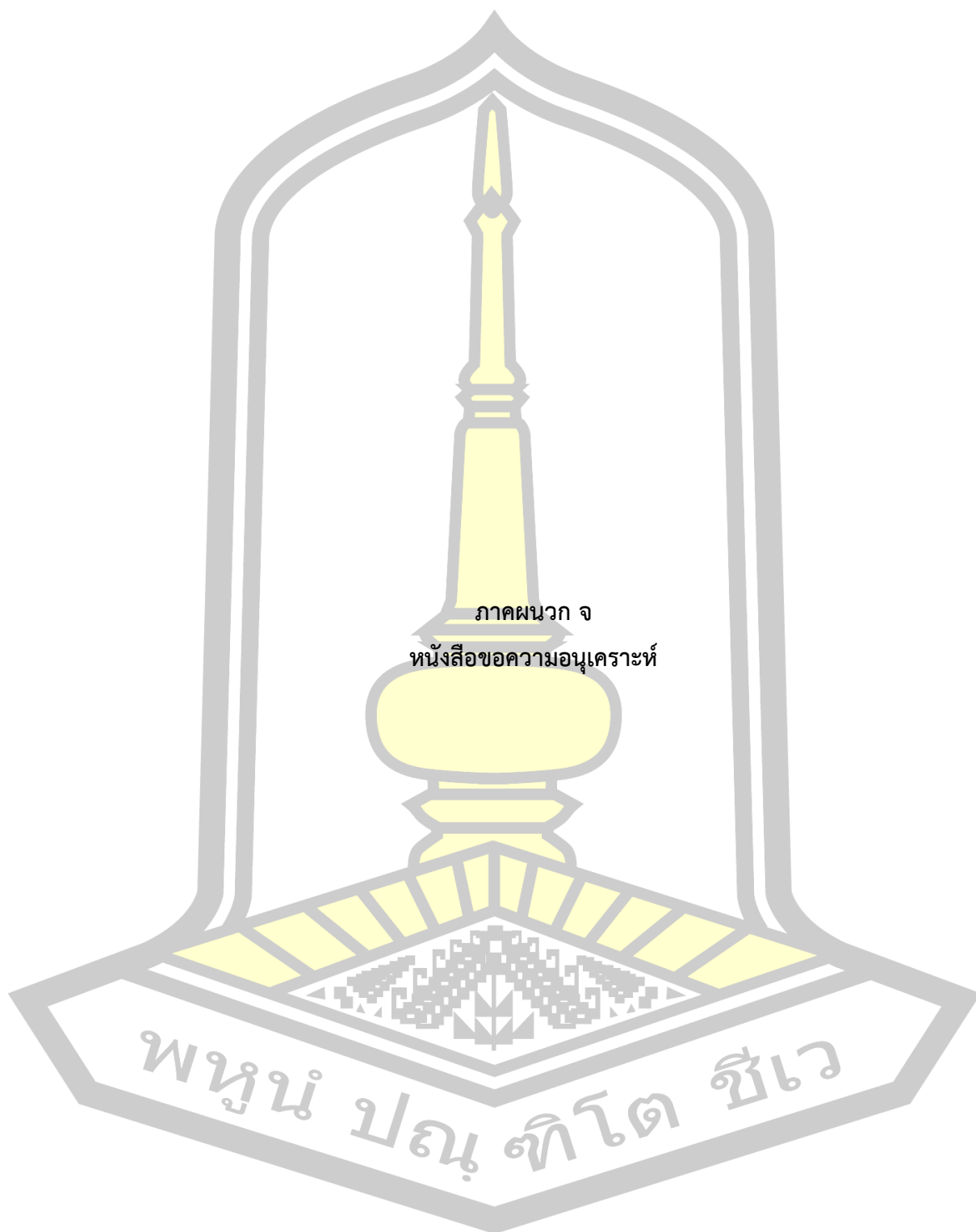
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. แนวทางการนำมาตราฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2550

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และศูนย์บริการวิชาการมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน. กรุงเทพฯ : ศูนย์บริการวิชาการมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2557.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. แผนการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2560-2579. กรุงเทพฯ : บริษัทพริกหวานกราฟฟิคจำกัด, 2560.

ที่ อว 0605.5(2)/ว438

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

15 กุมภาพันธ์ 2564

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ดร.ธวัชชัย กรรณิการ์

ด้วย นางสาวเทพยุดา เสนาฤทธิ์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย จิตรนันท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0981013288

ม.น. ส.ก. ๖๔

ที่ อว 0605.5(2)/ว438

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

15 กุมภาพันธ์ 2564

เรื่อง ขออนุญาตเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ดร.สาโรจน์ สุขสุเมฆ

ด้วย นางสาวเทพยุดา เสนาฤทธิ์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชชัย จิตรนนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขออนุญาตจากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0981013288

ที่ อว 0605.5(2)/ว438

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

15 กุมภาพันธ์ 2564

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ดร.ประเมศวร์ วรรณทองสุข

ด้วย นางสาวเทพุดา เสนาฤทธิ์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัชชัย จิตรนันท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โหมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0981013288

ที่ อว 0605.5(2)/ว438

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

15 กุมภาพันธ์ 2564

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ครูโชติมา กลิ่นบบผา

ด้วย นางสาวเทพยุดา เสนาฤทธิ์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง : “การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัชชัย จิตรนันท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้นำไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โนมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0981013288

ที่ อว 0605.5(2) / 654

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

2 มีนาคม 2564

เรื่อง ขออนุมัติครุภัณฑ์ทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนผาสุกมณีจักรมิตรภาพที่ 116 นครปากเกร็ด ๒

ด้วย นางสาวเทพยุดา เสนาฤทธิ์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัชชัย จิตรนันท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขออนุมัติครุภัณฑ์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวเทพยุดา เสนาฤทธิ์ ทำการทดลอง ใช้เครื่องมือเพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0981013288

ที่ อว 0605.5(2) /ว 653

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

2 มีนาคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ดร.ธวัชชัย กรรณิการ

ด้วย นางสาวเทพยุดา เสนาฤทธิ์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย จิตรนันท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0981013288

ในนาม ปณฺ ติโต ขบ

ที่ อว 0605.5(2) / ว 653

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

2 มีนาคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ดร.สาโรจน์ สุขสมเมฆ

ด้วย นางสาวเทพยุตา เสนาฤทธิ์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชชัย จิตรนันท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โนมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0981013288

ที่ อว 0605.5(2) /ว 653

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

2 มีนาคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ดร.ประเสริฐ วรรณทองสุข

ด้วย นางสาวเทพยุดา เสนาฤทธิ์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัชชัย จิตรนนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0981013288

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ที่ อว 0605.5(2) /ว 653

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

2 มีนาคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นางสาวโซติมา กลิ่นบวบ

ด้วย นางสาวเทพยุตา เสนาฤทธิ์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัชชัย จิตรนันท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โนมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0981013288

มธม ๕๗ ๖๗

ที่ อว 0605.5(2) / ว 653

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

2 มีนาคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นางศุภิดา พิศมัย

ด้วย นางสาวเทพดา เสนาฤทธิ์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำเนินการตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อชชัย จิตรนันท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โมทยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0981013288

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ที่ อว 0605.5(2) / ว 655

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

2 มีนาคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนวัดบ่อ (นันทวิทยา) นครปากเกร็ด 1

ด้วย นางสาวเทพยุดา เสนาฤทธิ์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัชชัย จิตรนันท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้อนุญาตให้ นางสาวเทพยุดา เสนาฤทธิ์ เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4374-3174

เบอร์โทรนิสิต 0981013288

พหุบัน ปณ จิตโต ชีเว

ที่ อว 0605.5(2) / ว 655

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

2 มีนาคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนวัดกุ้ (นันทาภินันท์วิทยา) นครปากเกร็ด 3

ด้วย นางสาวเทพยุดา เสนาฤทธิ์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชชัย จิตรนันท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้อนุญาตให้ นางสาวเทพยุดา เสนาฤทธิ์ เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0981013288

โพธิ์ ปณฺ ฤๅ โท ข๑

ที่ อว 0605.5(2) / ว 655

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

2 มีนาคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนนครนทวิทย 1 วัดท้ายเมือง

ด้วย นางสาวเทพยุดา เสนาฤทธิ์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชชัย จิตรนนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้อนุญาตให้ นางสาวเทพยุดา เสนาฤทธิ์ เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โอมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0981013288

๙
๒๕๖๔
ปณ.ศึกษา

ที่ อว 0605.5(2) / ว 655

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

2 มีนาคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนนครนทวิทย 3 วัดนครอินทร์

ด้วย นางสาวเทพยุดา เสนาฤทธิ์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชชัย จิตรนนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้อนุญาตให้ นางสาวเทพยุดา เสนาฤทธิ์ เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0981013288

ศูนย์ ปณฺ ศึกษิต

ที่ อว 0605.5(2) / ว 655

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

2 มีนาคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนนครนทวิทย 2 วัดหินกรนิมิต

ด้วย นางสาวเทพยุดา เสนาฤทธิ์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ การศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชชัย จิตรนนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้อนุญาตให้ นางสาวเทพยุดา เสนาฤทธิ์ เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการใน ขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0981013288

ชน ปณฺ ติโต

ที่ อว 0605.5(2) / ว 655

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

2 มีนาคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนนครนทวิทย 5 ทานสัมฤทธิ์

ด้วย นางสาวเทพยุดา เสนาฤทธิ์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำรงหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัชชัย จิตรนันท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้อนุญาตให้ นางสาวเทพยุดา เสนาฤทธิ์ เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0981013288

ที่ อว 0605.5(2) / ว 655

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

2 มีนาคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาลวัดละหาร

ด้วย นางสาวเทพยุดา เสนาฤทธิ์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัชชัย จิตรนันท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้อนุญาตให้ นางสาวเทพยุดา เสนาฤทธิ์ เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้นำไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0981013288

ที่ อว 0605.5(2) / ว 655

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

2 มีนาคม 2564

เรื่อง ขออนุญาตเคราะห้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่การจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนวัดสาละโว้ภิรัตาราม (อุน-อนุสรณ์)

ด้วย นางสาวเทพยุตา เสนาฤทธิ์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัชชัย จิตรนันท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขออนุญาตเคราะห้จากท่านได้อนุญาตให้ นางสาวเทพยุตา เสนาฤทธิ์ เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้นำไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0981013288

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นางสาวเทพุดา เสนาฤทธิ์
วันเกิด	วันที่ 12 พฤศจิกายน พ.ศ. 2539
สถานที่เกิด	อำเภอกระนวน จังหวัดขอนแก่น
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 75 หมู่ที่ 11 ตำบลห้วยโจด อำเภอกระนวน จังหวัดขอนแก่น รหัสไปรษณีย์ 40170
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ครู
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนวัดบ่อ (นันทวิทยา) นครปากเกร็ด ๑ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี รหัสไปรษณีย์ 11120
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2556 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน จังหวัดขอนแก่น พ.ศ. 2562 ปริญญาการศึกษาบัณฑิต (กศ.บ.) สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พ.ศ. 2564 ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พูน ปณ ภัโต ชีวะ